

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **КРАГУЈЕВАЧКЕ**

Година IV, Број 165

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

12. јул 2012. године

ISSN 1821-1550

9 771821 155019

КРАГУЈЕВЧАНИ НА ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА

Од Стокхолма до Лондона

УЗЛЕТ И ПАД
ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ
Грешке и казна

НЕДОСТАТAK СЕДАТИВА И
ЊИХОВА ЗЛОУПОТРЕБА

Зависници
поразејама на
мукама

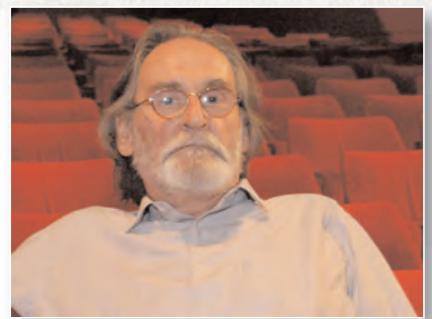
СТРАНА 6

МИРЈАНА РИСТИЋ,
ДОКТОР АРХИТЕКТУРЕ

Хтела у Америку,
отишла у Аустралију,
сад би у Европу

СТРАНА 8

ГОРАН ЦВЕТКОВИЋ, СЕЛЕКТОР
„ЈОАКИМИНТЕРФЕСТА”

Разиграно
позориште које
привлачи публику

СТРАНА 19

OLYMPIC TRAVEL
034/33 57 37
www.olympic.rs
HIT PONUDA
HOTEL ALEKSANDAR
VRNJAČKA BANJA
SHORT WEEK -
DVA DANA GRATIS

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ВАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
VK
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Karađorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 66

W H
WOBY HAUS
Dobrodošli majstori!
Kopaonička 1, Kragujevac
034/356-722

ДРУГА СТРАНА

Без шекста

Пише Драган Рајичић

Поводом тврдњи неких зналца да је волја народа волја Бога, огласио се сам Господ својим саопштењем:

- Драги Срби, након избора који су недавно завршени у вашој земљи и потоњих постизборних дешавања, принуђен сам да вам са овог места најодлучније поручим да ја са тим немам ништа! Да сам се ја стварно ту нешто питао, пола кандидата за вашу нову власт било би у апци, а пола на робији. Ја, међутим, нисам желео да се мешам јер би ме исти оптужили за опструкцију демократије.

Ајде што ја немам никакве везе са вашом изборном волjom, него са њом, колико одавде могу да видим, више ни ви не можете да се саставите. Тако вам и треба кад трчите на изборе да свој глас дарујете онима који су вас већ безбрз пута повукли за нос и уши. Ја сам зато одлучио да од вас дигнем руке јер би свако моје даље улагање у вашу памет било промашена инвестиција и зато примите одмах моје сачуваше за оно што вас чека. Једино што за вас још могу да учиним то је да вам обећам следеће: кад једног дана ваши изабранци дођу код мене на вечни починак сместићи их како доликује. Управо сам мојим потчињенима издао налог да изграде још један пакао.

Осетивши се прозваним од стране Господа Бога, огласили су се заједничким саопштењем за јавност господин Дачић, господин Вучић и господин Динкић:

- Драги наши бирачи, са жаљењем констатујемо да је и Господ подлегоа пропаганди наших душмана. Наша коалиција и наша будућа влада стоји у складу са изборном волјом народа, што се оно каже, као дете на ноши. Јесте да смо пре избора и ми сами слали једни друге на робију, али кад смо након гласања видели да и ми у овом саставу можемо да саставимо неку владу - десила нам се љубав на први поглед. Аца је заволео најпре Ивицу, Ивица се примио на Млађај, а Млађај је потом одлепио на Ацу. Једноставно, при помисли на министарске фотеле, онај лептирић у стомаку је урадио своје и наша тројна веза је спремна за оплодњу народних гласова. Ако све буде по плану, из те оплодње требало би и он да извуче неку вајдичицу, јер, забога, да нам народ није најважнији зар бисмо ми поднели овогујку жртву у облику љубави која се међу нама сада распламсава.

Господу поручујемо да се ми Бога не плашимо јер да од њега имамо страх сами бисмо се већ склонили са политичке сцене. Не будимо се ни његових претњи инфраструктурним радовима. Уосталом, ако наш народ може пола свог живота да проведе у паклу који смо му инсталарили својим досадашњим политичким прегалаштвом овде на земљи, можемо, вала, и ми да издржимо паклене муке које нас чекају кад једном одемо Богу на истину. А истина је само једна: ми смо се овогујко заволели искључиво због нашег напађеног народа и зато му нећемо дозволити ни по коју цену да пропадне без нас!

У преписку се укључио и бивши председник Тадић следећим диспосом:

- Откако сам ја зглајзнуо, Бог је један и он је увек у праву. Изборна волја се поново гази као у оно време кад сам ја правио ову одлазећу владу. Ја сам, међутим, по њој газио демократски, а данас се она гази потпуно супротним средствима. При томе није најгоре што су грађани опет намагарчени него што сам након трговине са Дачићем и ја проша исто. У таквом стању није ми преостало ништа друго него да скокнем до Дубровника гледе стезање руке Хашиму Тачију. Морам сад и ја за нешто да се ухватим, а зашто је то добро казаћу вам чим дођем до тог податка. С вером у Бога и Европу до тада вам машем мојим омиљеним поздравом „Поштено“!

Једино се још није огласио народ који ћути као заливен. Он је на изборима рекао своје и све су прилике да је сад остао без текста!

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА КАКО СПРЕМАТЕ РУЧКОВЕ ПО ОВОЈ ВРУЋИНИ?

Драгана
Јовановић,
пензионерка:
- Водим рачуна о
исхрани, не
кувам по овој
пошти.

Душица Ерић,
медицинска
сестра:
- Никако кување,
у исхрани
користим само
попрће.

Драгица
Максимовић,
домаћица:
- Спремам мало
чорбе, свињске
шницле и
парадајз и то је
доста.

Радмила Илић,
туристички
радник:
- Имам мало дете
и стално кувам
нешто свеже, без
климе било би ми
много теже.

Милија Лукић,
пензионер:
- Моји су
спортисти, једу
доста, кувам
предвече, касним
са ручком.

Јелена
Радојевић, дипл.
економиста:
- Конзумирам
само суву храну
на ову врућину.

Весна
Наумовић,
домаћица:
- Кувам колико
морам, али на
плин.

Рукија Николић,
телефонисткиња:
- Кувам све кад
смо гладни, али
политичари што
су закували....

Ивана Жутић,
извршитељ:
- Кувам - па
прокувам.

Житопродукт

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori sa imenom
i prezimenom

Nije sve u profilu ...
ima nešto i u staklu

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

ЖАРКИ ТАЛАС УГРОЖАВА ЗДРАВЉЕ

Да нам је сад онај ледени фебруар...

Број интервенција
Хитне помоћи
 повећава се из дана у дан, паклене врућине посебно погађају хроничне болеснике, особе са високим крвним притиском и дисајним проблемима, срчане и психијатријске пацијенте. Ипак, приметно је да се грађани одговорније односе према свом здрављу

Tрећа је недеља како Србија живи по пакленим врућинама, или, боље речено, заједно са њима, јер високе температуре, које су у хладу од 35 до 38 степени, а на врелом аспалту прелазе и четрдесети поделак, ни ноћу не напуштају наше улице, зграде и домове. Ветрић ни да пирне, а метеоролози још кажу како ће бити и врелије! Људи се забарикали по својим кућама, наравно ко може и ко није принуђен да иде на посао.

И најздравијим особама овај жарки талас не прија, а камоли хроничним болесницима, који дишу као риба на сувом. Усијала се линија „94”, али и не толико колико би могла, с обзиром на елементарне прилике. Добро је што су људи постали опрезнији и придржавају се препорука лекара да носе лаганију гардеробу, пију више течности, чешће туширају, не излазе без преке потребе из куће у термину од 10-17 сати. Ипак, та доследност код ризичне групе пациентата, који имају проблема са срцем и високим крвним притиском, плућима и дисањем, психом, може само да ублажи присутне тегобе, уз редовну терапију, али не и да их елиминише.

■ Врућина уморила људе

- Генерално, можемо да кажемо да смо задовољнији понашањем грађана у односу на претходне године, иако скоро свакодневно имамо колапсе, али не буде више од два до три у току дана, каже др Слободан Китановић, директор Службе хитне помоћи, додајући да не жели да прича о хроничним алкохоличарима које скупљају свакодневно, али ту је примарно дејство алкохола, а не температура.

Колапс је највише кад се враћају с посла и најчешће се то дешава на аутобуским стајалиштима. Ако су у питању старији људи они обично колабирају пре 10 сати, јер су тада и најактивнији. Пре неки дан у несвест је пао стар-

ИНТЕРВЕНЦИЈА НА УЛИЦИ ЧЕШЋА ЛЕТИ НЕГО ЗИМИ

СВАКИ ДАН СВЕ ВИШЕ ПОСЛА:
ДР СЛОБОДАН КИТАНОВИЋ

ији господин, при изласку из болнице, у пола десет изјутра. До пре десетак дана јутра су била свежа, а преко дана врело. Највећи број колапса дешавао се у периоду од 9-11 сати, зато што је тада долазило до наглог скока температуре -

у року од сат времена пела се и за пет до десет степени.

- Најкритичнији су хронични болесници. Преко дана су се, као по правилу, највише јављали хронични срчани болесници и са проблемима у регулацији притиска, а увек хронични опструктивни пациенти због гушења. Топли ваздух подстиче гушења код бронхијалне астме и хроничног бронхита. И нешто више је било психијатријских болесника. Интервенције су биле неуједначене - једног дана 50 интервенција, а већ наредног 75 терена, а једног дана смо имали чак 99 терена, каже др Александар Кличковић, помоћник директора Хитне помоћи.

Он каже и да се примећује како су хронични болесници, а и суграђани, пре свега метереопате, све више исцрпљени. Неколико ноћи са високом температуром утичу да не могу да имају квалитетан сан и преморени су, па полако почињу да се јављају и они који су релативно здрави - уморни су, малаксали, са боловима у мишићима. Ту треба додати и различите начине хлађења типа про маје, излагању дејству климе,

вожња са отвореним стаклима на автомобилима – све то утиче да се јављају различите тегобе.

Што се тиче акутних, најзаступљенији су били болни синдроми, проблеми дегестивног тракта-гастритис и дијареја, респираторног тракта-ларингит, фарингит и по неки напад епилепсије.

■ Лакши „минус“ него „плус“

Међутим, топлотних удара није било, иако је било очекивано, а сунчаница, која је много блажа, спорадично се појављивала. Можда укупно два-три случаја и исто толико њих је тражило само савет, углавном особе које су се дуже излагале сунцу и ишли без заштите на главама. Срећом, још није било у повећаном обиму ни мажданих ни срчаних ударова. Интервенција на терену није било у случају беба, али је зато у амбуланти био повећани

број - пре врућина 20-25, а у овом 30, па чак и до 40 деце, са акутним респираторним и акутним дигестивним тегобама чиме је кумовало узимање хладних напитака, сладоледа...

- Деца су поготово осетљива. Код њих је вода више заступљена него код одраслих, тако да родитељи морају да воде рачуна о равномерном узимању течности, каже др Александар Кличковић.

Забележено је и неколико повреда, у „Плази“ је одједном повређено пет радника приликом намештања стакла. Изостале су повреде грађевинских радника, који је прошлих година било више, па чак и са смртним исходом.

У саобраћајним удецима углавном су људи лакше повређивани. Наши саговорници кажу да улазак у прогрејан возило, ако се

не отвори да се проветри, ако се не праве паузе, може да утиче да се умор јавља раније и да доведе до незгоде, а алкохол и иначе, а по врућини посебно, никако не долази у обзор. И мала доза може довести до великих проблема.

Искуство овдашњих здравствених радника је показало да Крагујевчани лакше подносе минус 20 од плус 35 степени. Зимус је, по оноликој хладноћи, било много мање хитних интервенција него сада.

- Зимус су људи углавном седели код куће и нису се излагали прекомерном раду. Ово време просто мами људе да излазе, а и морају да обаве неке обавезе. Ако је неко недисциплинован онда је то млађа популација, јер сматрају млади су, здрави, али и они су подједнако колабирали као и старији, каже др Кличковић.

Посебан проблем Служба хитне медицинске помоћи има са бескућницима, чије је стециште код Зелене пијаце. Након неколико пића они тамо полегају, грађани их примете не знајући да ли су пижани или су без свести – живи, мртви и онда позивају „094“.

- Дешава нам се да једну те исту особу три пута дневно одвозимо на психијатрију, али тамо неће да их трезне без њиховог пристанка и онда их пусте. Они поново падну, па их опет скупљамо. Управо из тих разлога прошле недеље смо контактирали и Центар за социјални рад и 12. јула заказан је састанак како би се решио тај проблем, каже др Кличковић и додаје да се тако баве нечим што није њихов посао, а то може да доведе до тога да у тренутку да када је стварно потребно да имају слободну екипу да пруже помоћ првог реда хитности то неће моћи.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ПРОРИТЕТИ ИЗЛАСКА НА ТЕРЕН

Тешко ускладити посао

Крагујевачка Хитна помоћ стара се о 200.000 људи у граду и људима у пречнику од 70 километра у пречнику - то, и дају и ноћу, чини пет интервентних медицинских екипа. Али, није исто ускладити посао када има 50 хитних терена за 24 сата или када их има скоро дупло више, а просек је 70. У тим ситуацијама, када има повећан број интервенција, они раде на горњој ивици оптимума.

- Често нам се дешава да су све екипе на терену, да у амбуланти нема једна расположива, али, на сву срећу, док се нека екипа не ослободи не уследи нам терен првог степена хитности, каже др Александар Кличковић.

Због тога увек приликом примања позива постављају сет питања, класификују их и одређују приоритете. Гледају да у оптималном року изађу на све терене. Време од пријема до долaska екипе је осам минута и 40 секунди, што је и за европске услове адекватно, кажу руководиоци Хитне помоћи. Треба узети у обзир да су у тај просек урачунати Дулани, Страгари, Горње и Доње Комарице, где се путује много дуже. То је званични подatak који се обавезно доставља Министарству здравља и Инстититу Батут.

КРАГУЈЕВАЧКЕ ФИРМЕ НА ЛИСТИ 500 НАЈВЕЋИХ ПОРЕСКИХ ДУЖНИКА

Пресипање из шупљег у празно

Од 12 предузећа из Крагујевца која су на листи 500 највећих дужника за порезе и доприносе осам је у поступку реструктуирања. То значи да им држава даје субвенције да би одржале производњу, па је нереално да они могу да плате ове обавезе, јер би то било пресипање из шупљег у празно, сматра Владо Вучковић

Пише Милош Пантић

Нова пракса да републичка Пореска управа једном у три месеца објављује листу 500 највећих дужника за порезе и доприносе међу српским предузећима и исту такву листу за предузетнике – физичка лица не престаје да изазива реаговања и коментаре

ФИРМЕ У РЕСТРУКТУРИРАЊУ НЕ МОГУ ДА ПЛАЋАЈУ ОБАВЕЗЕ: ВЛАДО ВУЧКОВИЋ

стручњака и јавности. Једна од оцена је да је код предузећа која највише дугују велика већина фирмама или у стечају или у поступку реструктуирања, па је већи део дуга, а процене иду и до 80 посто, практично ненаплатив, те објављивање таквих предузећа на листи нема сврху и списак треба пречистити.

Када се погледа листа крагујевачких предузећа која се налазе на новообјављеном списку највећих дужника, види се приближно сличан проценат. Од 12 фирмама које су се ту нашле чак осам је у поступку реструктуирања, две су у стечају, једна је одавно брисана из регистра и престала је да постоји, док је само једна фирма активна и без статуса реструктуирања, а то је „Застава оружје”, које се налази на високом 11. месту највећих дужника са износом од 4,6 милијарди динара неплаћених пореза и доприноса.

Међу фирмама које се реструктуирају, што значи увођење статуса где није дозвољена принудна наплата дуга, на овој листи налазе се „Застава аутомобили” са 4,2 милијарде динара дуга (13. место), „Застава камиони” са 1,7 милијарди дуга (33. место), „Авто-

ЕНЕРГЕТИЧАРИ ИМАЈУ ОДЛИЧНЕ ПЛАТЕ, А НЕ ПЛАЋАЈУ ДОПРИНОСЕ: БОГАТА ТРПЕЗА НА СЛАВИ ФИРМЕ

саобраћај” са 596 милиона динара дуга (102. место), Група „Застава возила” са 467 милиона динара дуга (143. место), „Енергетика” са 391 милион динара дуга (179. место), „Застава специјални аутомобили” са 371 милион динара дуга (189. место), „21. октобар” са 343 милиона динара дуга (204. место) и „Застава безбедност” са 251 милион динара дуга (321. место).

■ Питање сврхе

Мр Владо Вучковић, доскорашњи члан Градског већа Крагујевца задужен за привреду, а од нових избора на функцији помоћника градоначелника, каже да је јасно да фирме које су у поступку реструк-

турирања ове обавезе не могу да плате.

У тим предузећима држава је и увела статус реструктуирања да би их заштитила од принудне наплате дуга. Са друге стране, те фирме добијају субвенције од државе да би одржале производњу и остали активне до проналажења партнера и приватизације. Сада би требало да им држава уплати и новац којим би оне платиле порезе и доприносе, што је непотребно просипање из шупљег у празно. Зато им треба дозволити да исплаћују плате без плаћања пореза и доприноса док се реструктуирање не заврши, односно до приватизације или њиховог брисања из регистра, каже Вучковић.

Међу крагујевачким предузећима са овог списка има резлике, па нека постоје само формално правно, без готово икакве имовине. Такав је случај са „Застава аутомобилима”, фабриком која је формирањем „Фијат аутомобила Србија” заједничким улагањем државе Србије и „Фијата” остало практично без имовине, и када над том фирмом, са престанком разлога постојања, буде уведен стечај, јасно је да оно што је од њене имовине остало, а питање је колико је то вредно, неће бити доводљиво за намирење ни минималног дела овог дуга.

Слична је ситуација и са Групом „Застава возила”, јер је питање шта она има од имовине да би на-

НОВИ НАЧИН КОНТРОЛЕ ПЛАЋАЊА ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА

Банке као СДК

Намера да се банкама законски наметне обавеза да од јануара наредне године контролишу уплату пореза и доприноса на зараде један је од начина враћања Службе друштвеног књиговодства, само овај пут у виду различитих банака, а не једне институције, сматра један овдашњи банкар

Сходно новим државним мерама банке од прошле недеље Пореској управи свакодневно морају да достављају податке о уплати пореза и доприноса на зараде, како би се стало на пут избегавању плаћања ових дажбина. Иако се порезници надају да ће захваљујући новом систему контроле повећати наплату ових потраживања за 15 одсто, стручњаци са друге стране сматрају да је на тај начин Влада, заправо, признала да Пореска управа није способна да обавља свој посао, односно да контролише које је платио порез.

У првој фази новог система наплате, која ће трајати до краја ове године, банке ће преко Удружења банака Србије (УБС) само обавештавати Пореску управу, која ће на основу тога контролисати уплате пореза и доприноса. Након тога, Пореска управа ће обвезнику дати рок од пет до седам дана да уплати дажбине, а ако то не уради започеће контролу и поступак принудне наплате, који би требало да буде знатно краћи него до сада. Порезници мисле да

ЗАПОСЛЕНИ У БАНКАМА КАЖУ ДА ЋЕ МОРАТИ ДА РАДЕ ПОСАО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

поступак принудне наплате могу скратити са садашња два месеца на 15 до 30 дана.

■ Без повећаног обима посла

Само прошле године Пореска полиција у Крагујевцу поднела је 134 кривичне пријаве против 169 лица за утјај пореза у износу од 865 милиона динара, при чему се 133 милиона односи на неплаћене порезе и доприносе. У првих шест месеци ове године поднете су 53 пријаве за утјајени порез од 138 ми-

лиона динара, од чега 84 милиона динара на име пореза и доприноса. Иначе, према закону послодавци су дужни да од бруто зараде издвоје 11 одсто за доприносе за ПИО фонд, 6,75 одсто за здравствено осигурање, 0,77 одсто за Националну службу за запошљавање и 12 одсто за порез.

Тиме што би нови систем контроле у првој фази требало да доведе до повећања

наплате за око 45 милијарди динара годишње на нивоу Репу-

мирила дуг од 467 милиона динара за порезе и доприносе. Но, за разлику од ова два предузећа, за које је питање колико ће још постојати и у ком обиму наставити рад, код других фирм из ове групе, које имају вредну имовину и најверу да опстану питање овог дуга је знатно компликованије. Тако Владо Вучковић наводи да је „Енергетика“ која има статус друштвеног предузећа у реструктуирању, до пре годину дана из сопствених прихода плаћала дуг за порезе и доприносе, који сада износи 391 милион динара, а од тада је са плаћањем престала. Ова фирма је у реструктуирању од 2005. године, а 2008. године, по речима Вучковића, консултантска кућа „Цитадел“ дала је предлог да се дугови које предузеће има према „ЕПС“-у и „Србијагасу“ конвертују у власништво државе, која битиме добила 95 одсто акција предузећа, па да се потом предузеће повери на управљање граду Крагујевцу. Тај предлог стоји четири године пред Владом без одговора, а дугови се гомилају. На питање дали је у реду да предузеће које овдјело дугује, а реструктуирањем је заштићено од принудне наплате, истовремено исплаћује плате запосленима веће од републичког просека, Вучковић кратко одговара: „Наравно да није у реду.“

■ Наменска - посебна прича

Од предузећа која су такође у реструктуирању, а налазе се високо на листи дужника, два су делови некадашње Групе „Застава“, а уз њих је и „Аутосаобраћај“ и њихов опстанак и даља судбина су неизвесни. „Застава камioni“ дугују за порезе и доприносе 1,7 милијарди динара и спас траже у приватизацији, за коју још нема интересената, а иста је прича и у „21. октобру“, који за порезе дугује 343 милиона динара.

Ова фабрика, по речима Вучковића, партнера за приватизацију очекивала је из групе „ФАС“- ових

ДУГ ВОЈНЕ КОНВЕРТУЈЕ СЕ У ДРЖАВНЕ АКЦИЈЕ: МИНИСТАР ШУТАНОВАЦ У ПОСЕТИ ФАБРИЦИ

додављача, па је било и наде да ће склопити партнерство са „Пластиком“ из Сплита, али је та фирма нашла друго решење и све су мање шансе да фабрику приватизује неко од коопераната „Фијата“.

С друге стране, у „Аутосаобраћају“, који је у већинском власништву државе и дугује за порезе чак 596 милиона динара, стање је такође неизвесно, јер држава треба да уплати 250 милиона динара за отпремнике око 200 прекоbroјних радника, али, како Вучковић каже, држава то неће да уради док фирма не нађе стратешког партнера, а њега нема, чиме се дошло у тешку пат позицију.

Посебна прича са овог списка је фабрика „Застава оружје“, која дугује за порезе држави 4,4 милијарде динара, али није у статусу реструктуирања, то јест није заштићена од принудне наплате дуга. Да ли то значи да би највећа војна фабрика у земљи могла да потпадне под одредбу закона да нема исплате личних доходака док се дуг за порезе и доприносе не исплати? Представник синдиката тог предузећа изјавио је ових дана да очекује да се ово питање реши са државом кроз преговоре.

Владо Вучковић каже да је као дугогодишњи члан Управног одбора те фирме упознат да су се у

претходном периоду обавезе овог предузећа у већинском државном власништву према држави решавале тако што су дугови конвертовани у власништво, па се проценат акција државе у овом затвореном акционарском друштву повећавао из године у годину. Он сматра да ће се и сада за важећи дуг на име пореза применити такво решење, јер нема законског основа да се тај дуг једноставно отпише, а тако није рађено ни до сада.

Као бивши дугогодишњи функционер локалне управе задужен за привреду, а сада помоћни градоначелници за енергетику, Владо Вучковић сматра да је држава морала да уведе мере које су недавно ступиле на снагу, да забрани исплату личних доходака док се не измисле дуговања за порезе и доприносе. Али, осим што је јасно да фирме у реструктуирању то не могу да ураде, јер немају одакле, за њега је споран и начин који је одабран за контролу овог прописа, преко комерцијалних банака, јер је питање како ће тај механизам у пракси да се спровodi и какве ће резултате дати.

- Постојала је Служба друштвеног књиговодства која је ову контролу добро спроводила, али је она укинута и сада се види да је то била грешка, закључује Вучковић.

блске, за толико би се, мисле порезници, умањио трансфер из државног буџета за обавезно социјално осигурање, који износи око 290 милијарди динара.

Банкари, међутим, нису задовољни због наметнутих нових обавеза. У једној овдашњој банци кажу да у овој фази нема повећаног обима послана.

- За сада се ништа посебно не дејава, јер немамо додатних активности. Ово је текући посао који смо и радије обављали. Једино имамо обавезу да када клијенти донесу налоге за плаћање преконтролишеши шифре основа плаћања и уколико није уписана шифра, замолимо их да је сами упишу, како не би било евентуалних рекламија, објашњавају њихова саговорница.

Она напомиње да банке нису добиле никаква упутства да зауставе исплате зарада уколико се не уплате порези и доприноси. Уколико до тога дође банке би могле доћи у неповољан положај, јер ће оне морати да саопште клијенту, са којим имају савршено сарадњу, да не може да исплати зараде уколико није уплатио порезе и доприносе. Он ће, мисли наша саговорница, можда то схватити као некакав хир банке и правдаће се да му банка није дозволила да исплати зараде. Осим тога, банке нарочито брине како ће се све ово одразити на њихов остали посао.

- Зашто бисмо ми преузели посао институције која је већ за то задужена и запошљава људе да раде тај посао. На све послове које имамо морамо да радимо и туђ. Да ли

то значи да ће, аутоматски, пребацајући послу на банке бити смањен број запослених у Пореској управи, пита се наша саговорница из једне банке.

■ Неприродно решење

Друга фаза, односно пренајмена Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којим је предвиђено да банке преузму контролу уплате доприноса и пореза на зараде, требало би да почне 1. јануара идуће године. Генерални секретар Удружења банака Србије Верољуб Дугалић, од када је најављено да ће банке имати обавезу контроле својих клијената, каже да ће банке учинити све да не раде посао који није њихов. Он тврди да је најдржавнији посао у свакој држави наплата пореза, а тај посао Пореска управа је уступила приватним компанијама као што су банке. То је неприродно решење, изјавио је Дугалић, додајући да ни у једној од земаља ЕУ и окружења банке немају тај посао.

Осим тога, многи сумњају да ће пребацивање контроле уплате пореза и доприноса на банке до прими значајним побољшањем наплате. Чињеница је, тврди запослени у једној великој банци, да у структуре неплаћених обавеза доминирају бивши велика социјалистичка предузећа и јавна предузећа, па чак и неке општине, који сигурно не плаћају не због тога што избегавају порез, него зато што немају пару или су пропали. Како ће се дуг смањити, а наплата по-

блашти када су међу највећим дужницима фирмe у реструктуирању? Оне у којима је приватизација поништена, или потенцијалним купцима никада нису ни биле интересантне, статус штити од принудне наплате.

Он оцењује да је намера да се банкама законски наметне обавезе да од 1. јануара 2012. контролишу уплату пореза и доприноса на зараде један посебан начин враћања Службе друштвеног књиговодства, само овај пут у виду различитих банака, а не једне институције.

- По свему судећи, реч је о великој забуни о томе ко шта треба да ради и ни у ком случају не би требало контролу уплате пореза и доприноса пребацивати на банке, већ обезбедити да Пореска управа доследно спроводи свој посао, мисли овај банкар.

У вези могућности да послодавци нову препреку избегавају плаћања доприноса прескоче тако што би радницима део плате давали у готовини, у Пореској управи кажу да ће у том случају они покретати кривичне пријаве. Међутим, с обзиром да је у питању пракса која је раније била широко распрострањена и коју Пореска управа није сузбила, нити је успела да успостави ефикасан систем контроле уплате доприноса, питање је колики су реално капацитети ПУ да пронађе и адекватно процесуира послодавце који се поново буду окренули овом методу избегавања својих обавеза према држави.

Г. БОЖИЋ

Актуелно

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»

ОБЈАВЉУЈЕ

ОДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНОВА НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ДО 3 ГОДИНЕ

- Воје Радића бр.5, површина 32,97 м²
- Јосифа Шнерсона бр.6, површина 46,00 м²
- Светозара Марковића бр.103, површина 38,00 м²

Почетна месечна цена за станове износи 261,00 дин/м². Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по м²
- број закупнице које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће усљиви по њиховом исељењу.

**Рок за подношење пријава је 8 дана
од дана објављивања.**

CHEVROLET

INTERAUTO TRADE

Ako ste mladi, ambiciozni, kreativni i spremni za timski rad priključite se timu koji dobija.

„INTERAUTO-TRADE“ d.o.o. Preljina,
zastupnik vozila OPEL i CHEVROLET

OGLAŠAVA

slobodna radna mesta u svom novo otvorenom poslovno servisnom centru u Kragujevcu:

1. PRODAVAC VOZILA – 1 izvršioca

Uslovi:

- Viša Stručna Sprema (VI) ili Visoka Stručna Sprema (VII) (Menadžment / Ekonomski / Saobraćajni / Pravni)
- Obavezno poznavanje engleskog jezika
- Obavezno poznavanje rada na računaru
- Položen vozački ispit B kategorije
- Sa ili bez radnog iskustva

2. AUTOMEHANIČAR – 1 izvršioca

Uslovi:

- III ili IV Stepen automehaničar
- Položen vozački ispit B kategorije
- Minimum 3(tri) godine radnog iskustva

Telefoni za sve informacije od 8 do 17 часова:
032 / 380-005, 380-000

Oglas ostaje otvoren осам дана од дана objavlјivanja.
Prijave slati na adresu: » INTERAUTO – TRADE » d.o.o.,
32 212 Preljina, Čačak ili na e-mail adresu:
office@interauto-trade.rs

УЗЛЕТ И ПАД ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Грешке и казна

Пише Слободан Џупарић

Демократској странци не прети цепање, нема борби за превласт, али има припрема за велику реорганизацију, освежење руководећег тима, како би из свега изашла јача. Овим речима званичници из врха странке одговарају на спекулације о великим потресима у ДС након мајских избора. Међутим, упркос „закопчаности до грла“ и неспремности демократа да проговоре о збивањима у својим редовима, у јавност је увељко стигло препуџавање између Ђиласа и Јеремића, које су многи протумачили као почетак унутарстраницких обрачуна. Све су чешћа питања спрема ли се ванредна изборна скупштина странке и да ли ће на њој бити биран и нови председник, а медији већ лицитирају са именом Драгана Ђиласа као противкандидата Бориса Тадића.

У таквој атмосфери огласио се минутих дана председник ДС Борис Тадић изјавом да неће поднети оставку на ту функцију и оценом да би од његовог повлачења највише користи имали његови политички противници, затим „тајкуну који први пут у историји Србије нису могли да уђу на отворена врата у Председништво Србије“, као и организовани криминал.

Да ли је опстанак Тадића на лидерској функцији, након двоструког пораза (изборима, и покушају да формира владу) замислив и реалан?

- За Бориса Тадића било би боље да мало изађе из највише политичке, каже за „Крагујевачке“ Чедомир Антић, председник Напредног клуба. - Његова кључна грешка била је у чињеници да се кандидовао трећи пут за председника Републике, јер та одлука је била потпуно супротна демократским начелима и духу нашег Устава. Мислим да ми, нажалост, немамо демократију какву имају Британци, па да неко остане на челу странке и кад изгуби изборе. Код нас управо владају супротна правила, каже Антић.

Боривоје Радић, дугогодишњи лидер демократа у центру Шумадије, а сада председник крагујевачког Форума за регионализам, подсећа да је основни поступат демократије да онај ко изгуби на изборима треба да поднесе оставку. Најмање, вели, што је Тадић требало да учини, то је да понуди оставку, а страначки органи ће одлучити да ли ће прихватити или не.

- Овако, с овим оптерећењем да није понудио оставку, да још тврди како не треба то да учини, нити да буде смењен, већ да и даље буде на челу странке, Тадић несумњivo све више продубљује кризу у редовима демократа и на тај начин не доприноси раширишћавању ствари у својој странци, тврди Радић.

На истој „талацној дужини“ кад је реч о „случају Тадић“ је и Бора Кузмановић, социјални психолог и некадашњи члан Демократске странке. Њега, како рече, чуди овајка реакција Бориса Тадића, који слови као демократа. Конкретније, било би логично да он понуди оставку, а да странка потом размишља да ли треба да остане или не. У принципу, замисливо је и да остане, било је тих случајева, сећа се Кузмановић. Вук Драшковић је безбрзју пута губио па остајао, али ако се не понуди оставка, онда то није демократски чин...

- Посебно ми је занимљиво што каже да би од његовог повлачења највише користи имали његови поли-

ДС је погрешила што је одустала од свог програма и постала организација која почива на интересу групе људи, олигархије чији су циљеви дизајнирани маркетиншки. Значи, није више ништа битно осим да се победи на изборима, а на крају је испало да та политика не може баш увек да победи, тврди Чедомир Антић

тички противници. Није ли та врста изговора остатак неког старог времена? Није ли то препознатљив вакабулар из Милошевићевих времена? Дакле, то је познати изговор политичара који, стављањем знака једнакости између политичких противника и непријатеља, не желе ни да помисле да оду с власти, каже Бора Кузмановић.

■ Атак на Бориса

Већ дugo се у јавности говори о поделама у ДС, о разним струјама које растрзају странку, а њен одлазак у опозицију могао би да до усјаја доведе односе између два најјача човека Бориса Тадића и Драгана Ђиласа. Како то коментарисати?

- Мислим да је позиција Бориса Тадићаја угрожена с обзиром на чињеницу да он више не држи оне попут власти које су га на чело странке и довеле, апострофира Чедомир Антић. - Логично је да сада у олигархији која води ДС треба да дође до прерасподеле власти. Иначе, напад на Јеремића, који никад није имао чврсто упориште у странци, у ствари је атак на Бориса Тадића, пред којим је тежак период, а мого-

бити одложено, да ли ће се определити да евентуално слаби постепено Тадића, а да се онда у једном битном тренутку постави као алтернатива, као нови членик ДС, или ће то одмах покушати – не могу да проценим, јер не знам какви су односи у странци, каже Бора Кузмановић.

По речима Боривоја Радића, велики Ђиласов адути је изборна победа у Београду, па се заиста поставља питање да ли он треба да преузме странку – и да је даље води. Сада је тренутак када ће он, проценује Радић, вероватно изаћи и јавно се супротставити Тадићу – нарочито после његовог одбијања да понесе било какву одговорност. Тиме Тадић јача позицију Ђиласа, а овај, наравно, добија шансу.

■ Негативан одијум

У врху странке наговештавају да ДС треба очистити од неодговорних и бахатих, да предстоји преиспитивање одговорности због лоших изборних резултата.

Постоји ли бојазан да тај процес преиспитивања „не произведе“ дестабилизацију странке уместо њене консолидације?

- Увек, у принципу, постоји могућност да добије до дестабилизације, али је, takođe, питање да ли и заташкавање неких ствари може у будућности да произведе још теже последице, каже Бора Кузмановић. - Истина је да у странци има људи који више одмажу него што помажу, који у јавности изазивају негативан одијум. Чудим се како Борис Тадић, који је психолог, не види да му, рецимо, Јелена Триван својим стилом понашања више одмаже него што помаже. Као социјални психолог могу да приметим да Душан Петровић има у јавности надмени став, арогантан однос, неки подсмешљив стил понашања – што изазива више негативних него позитивних реакција.

Боривоје Радић каже да не зна како ће се све ово завршити. У сваком случају, биће већих турбуленција. Људи који воде странку сада треба

ТРЕБА ЛИ БОРИС ТАДИЋ МАЛО ДА ОДЕ „НА ОДМОР“

да буду свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада. А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке, ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

- Нажалост, ДС је парадржавна странка слична СПС-у пре дveхиљадите године и наравно да губитак власти за њу значи више него за неку другу странку, експлицитан је Чедомир Антић. - Рекао бих да је ДС остало без власти зато што је њен председник изгубио. Тачније, та олигархија није била способна ни спремна да Тадићу донесе нову победу.

■ Три грешке

ДС је, нема сумње, са својим дулићима, ћелићима, триванкама, ђиласима, петровићима и осталим персоналним парадигмама промоције личних интереса као једине идеологије и те како, проценују критичари, заслужила понижења која јој је приредио политички вампир из деведесетих. Да ли је оживљавање социјалиста Тадић направио кардиналну грешку, која му се може обити оглаву?

- Сигурно је да је Тадић направио низ грешака које су га скупо коштале и које су на крају морале бити наплаћене, каже Боривоје Радић. - Надјпре треба поменути игру са Дачићем и његово „умивање“ које је трајало годинама, да би на крају изашао „опран“ на политичку сцену као релевантан фактор – као директан производ Тадићеве политике. Друга Тадићева грешка је што је Томи-

слав Николић његовом заслугом постао веома јак фактор на овдашњој политичкој сцени, а трећа је однос према Динкићу, који је био по-мало и необјашњив. Мислим да су ту у питању лични разлоги, односно повређена сујета и намиривање дугова између њих двојице. На крају је Динкић „истерао своје“ и изнеријерио Тадића, који га је просто гурнуо у руке Николићу и Дачићу и омогућио владу каква ће се, изгледа, формирати.

Оно што је ДС, по уверењу Чедомира Антића, погрешила – то је одустајање од свог програма. Наиме, постала је једна организација која почива на интересу групе људи – олигархије чији су циљеви дизајнирани маркетиншки. Значи, није више ништа битно, осим да се победи на изборима. На крају је испало, примећује Антић, да та политика не може баш увек да победи.

- Негде пре четири године, када је потписана Декларација о помирењу између социјалиста и демократа, учествовао сам у једном од истраживања јавног мњења у којем се показало да су профили присталица ДС и СПС били потпуно на супротним крајевима, присећа се Бора Кузмановић. - СПС је по профилу својих присталица био много ближе Радикалној странци, а ДС је била најближа Либерално-демократској партији. Говорим о профилима присталица, а не о руводствима, која су радила шта она хоће.

Борис Тадић је минулих дана у једном интервјуу нагласио да никада није желео сву власт у својим рукама. Не тако давно, уочи Ђурђевданских избора, једна жестока критичарка Тадићевог „лика и дела“ упозорила је да смо за десет година вратили исту пирамиду власти, само није више главни „штрумф“ Милошевић, него Борис Тадић. Подсетила је да се лако вратимо на ауторитарни систем, те је зато важно да стално негујемо критичку опозицију сваком режиму.

Истински симпатизери „плаво-жутих“ са сетом примећују да је њихова странка проиграла своје шансе пре избора, на изборима, али и после, највише што може у овом часу јесте да буде добра, права опозиција. Тако нешто, тврде, било би добро и за ДС, али и за Србију.

КАО ПСИХОЛОГ ТАДИЋ НИЈЕ ДОБРО ПРОЦЕНИО САРАДНИКЕ: БОРА КУЗМАНОВИЋ

же се завршили губљењем власти и Борисовим одласком из политике, односно одласком из странке.

Бора Кузмановић каже да је увек у странкама било тих превирања и унутарстранице борбе за значајна места, да испод површине некаквог јединства најчешће тиња суревњивост или борба између бар неколико људи који у врху претендују на највише место у странци.

- Нисам сигуран да ли Ђилас

сматра да је довољно јак да сада постегне то питање и да замени Тадића, али некако сам уверен да он пла-

нира да дође на чело ДС. Да ли ће то

помажу, који у јавности изазивају негативан одијум. Чудим се како Борис Тадић, који је психолог, не види да му, рецимо, Јелена Триван својим стилом понашања више одмаже него што

изазивају негативнији одговори.

Бора Кузмановић каже да не зна како ће се све ово завршити. У сваком

случају, биће већих турбуленција. Људи који воде странку сада треба

да буду свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада.

А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке,

ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

Постоји ли Борис Тадић мало да оде „на одмор“

да буде свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада.

А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке,

ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

Постоји ли Борис Тадић мало да оде „на одмор“

да буде свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада.

А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке,

ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

Постоји ли Борис Тадић мало да оде „на одмор“

да буде свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада.

А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке,

ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

Постоји ли Борис Тадић мало да оде „на одмор“

да буде свесни одговорности – и само они је могу спасити од распада.

А могу то учинити, наглашава Радић, само ако признају своје грешке,

ако признају да ДС у последњих десет година није добро вођена.

ЛИЦИТАЦИЈА У ПРЕДУЗЕЋУ ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА

Нема купаца за локације на Аеродрому

Две локације које су намењене за стамбену градњу у насељу Аеродром, а због којих његови житељи већ месец дана организују протестна окупљања, прошлог уторка нису продате. Међутим, поново ће бити понуђене купцима

Пише Александар Јокићевић

На лицитацији која је у уторак, 10. јула, одржана у Предузећу за изградњу града од укупно 11 понуђених локација градског грађевинског земљишта продате су две. Једна од 5,2 ара на Метином брду привукла је Зорана Миловановића, односно предузеће „Петропласт“, које на суседној парцели већ има бензинску пумпу, те ће нова површина за коју је по почетној цене уплаћено 15.720 евра послужити за изградњу нових објеката и проширење делатности.

Истом идејом руководио се и Бранимир Огњановић, власник предузећа „Борсалино“, опет због проширења делатности. За близу два ара градског грађевинског земљишта на углу улица Змај Јовине и Луја Пастера понудио је почетну цену од 58.800 евра. Како других понуђача није било, лицитација је окончана за десет минута, а према најавама ових дана ће бити потписани и уговори.

Помоћник директора Предузећа за изградњу Ђорђе Ђелић наглашава да су поменутим одзивом задовољни јер се наставља тренд да на свакој лицитацији има инвеститора, пре свега домаћих привредника који су спремни да уложе у пословање.

- Нема великих и малих инвеститора, за град су сви битни, свако улагање значи ново запошљавање и развој. Излијитиране локације градског грађевинског земљишта биле су карактеристичне

јер су, што је наведено у огласу, биле под теретом, чине грађевинску целину са парцелом у корисништву других лица, па могу рећи, на обострано задовољство, наша предузећа „Петропласт“ и „Борсалино“ су искористила могућност да их обједине и тиме створе услове за проширење делатности, каже Ђелић.

- Преговори са инвеститорима су интензивни, свеобухватни и шири од онога што се може видети на лицитацији. Интересована има, или некима можда није повољан тренутак да улажу. Свакако, ускоро ће уследити ново оглашавање, додаје Ђелић.

Да подсетимо, понуђена је и локација за пословање од шест ари код тржице на Аеродрому, од 15 ари уз Улицу Лазара Мићуновића, део „Грујине чесме“, такође са истом наменом, као и 32 ара поред „Милодуха“ код „Старе звезде“, затим 36 ари уз улицу 9. маја у Белошевцу и скоро 30 ари уз Улицу Слободе.

За породично становље понуђене су локације од нешто више од три ара у Илиној води и 4,2 ара на Метином брду, док су за стамбено-пословне објекте намењене две локације на Аеродрому.

Управо та два плаща унутар стамбених блокова Аеродрома, уз један који је са истом наменом за изградњу ламела, четврроспратнице и шестоспратнице, продај још септембра прошле године предузећу „Дуо про инжењеринг“ из Ђуприје, узрок су грађанског протеста који у овом насељу траје готово месец дана. Од тренутка када су геометрији покушали да премере парцелу, како би инвеститор ушао у посед.

- Реч је о три локације на којима ће се налазити по две стамбене зграде, укупно шест. Парцеле су око шест ари за сваку зграду, значи за две зграде око 12 ари, укупно за две зграде објекти ће у основи имати највише 1.100 метара квадратних. То су релативно мале површине јер се у складу са законским прописима водило рачуна

ЛИЦИТАЦИЈА НА КОЈОЈ СУ ПРОДАТЕ САМО ДВЕ ЛОКАЦИЈЕ

о приступним улицама, пешачким стазама, просторима за одмор и игру деце, уз одговарајући мобилијар и плански уређеним зеленим површинама. То значи да ће и даље квалитет живота у насељу Аеродром бити значајно бољи него у другим деловима града, тврди Ђелић.

Што се тиче квалитета даљинског грејања, подсећа он, „Ене-регетика“ је у блоку Слобода недавно пустила у рад нову гасну станицу, која тренутно има малу ангажованост капацитета, односно може да подмири потребе дуго већег броја корисника од постојећег. Исто важи и за напон струје или снабдевање водом јер пројекат садржи план електроинсталација, ТТ инсталација, водовода и канализације.

Ђелић наглашава да је Градско веће донело решење о давању у закуп градског грађевинског земљишта на 99 година са клаузулом извршности којом је наложено Предузећу за изградњу града да омогући инвеститору улазак у посед.

- Инвеститор „Дуо про инжењеринг“ из Ђуприје добио је локацијску дозволу, а у процедуре је издавање грађевинске дозволе. И поред тога, улазак инвеститора у посед онемогућавају лица окупљена око иницијативе грађана „Спасимо Аеродром“. Због изношења неистинитих информација и ометања инвеститора да јуће у парцеле које су у поседу града, бићемо принуђени да затражимо од надлежних органа да идентификују та лица и сходно закону процесуирају - кривично или прекрајно. Тражићемо такође, одштетне захтеве јер је више пута дошло до кршења јавног реда и мира, односно ометања државних органа у вршењу дужности по закону, упозорава Ђелић.

Протести и пријаве

Са друге стране, грађани које окупљају иницијатива „Спасимо Аеродром“ не одустају од тврђења да се градња нових зграда у већ формираном насељу мора спречити. Осим комијског окупљања, тврдњи да у неповрат губе зелене површине, простор у коме највише времена проводе и млади и стари, забринутости за инсталације, недовољне капацитете обданишта и амбуланте отишли су корак даље. Обратили су се Министарству за просторно планирање подношењем пријаве републичком урбанистичком инспектору. Додуше, знајући у чијем окриљу је, бар тренутно, надлежно министарство опет се намеће питање има ли у грађанском протесту политичке. Међутим, како наводе, пријава је основана, поднета је против незаконитог издавања решења о локацијској дозволи за из-

усклађен са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број. 47/03). Преиспитани „Урбанистички пројекат ревитализације стамбеног насеља Аеродром“ („Службени лист града Крагујевца број 5/03, страна 236 и 237) из садржаја плана брише одјельке 5.3. Регулационо решење, 5.6.1. Изградња нових објеката, 6. План парцелације и графички прилог 4.1 План парцелације. Из тога се намеће недвосмислен закључак да су парцелација и правила грађења за планиране нове капацитете престала да важе даном доношења наведене одлуке.

- Били смо не мало изненађени када смо пронашли, поредећи документа, да се изградња нових објеката тада, због усклађивања са новим законом - брише. Дакле,

НЕМА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ЗА ПЛАЦЕВЕ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРОТЕСТУЈЕ НА АЕРОДРому

градњу вишепородичног стамбено-пословног објекта. У њој, поред осталог, пише:

„Грађани стамбеног насеља Аеродром у Крагујевцу, потпуно необавештени чак и о процесу продаје локације, су се са првим информацијама спонтано окупили у протест против градње, који траје од 13. јуна 2012. године и окупља између 250 и 600 људи.

Паралелно, трагом информација и анализом законитости процеса продаје локације и издавања решења, грађани су дошли до спознаје о значајним неправилностима које се тичу не само издавања решења, већ и продаје парцеле на земљишту на коме не постоји валидан плански акт из кога се могу преузети подаци за парцелиzaciju, јер су исти стављени ван снаге 2003. године.

У анализи законитости градње на Аеродрому, коју вијам достављамо у прилогу, јасно се види да „Урбанистички пројекат ревитализације стамбеног насеља Аеродром“ (Службени лист града Крагујевца број 9/01, број Одлука 05-350-177) током 2003. године преиспитан и

постоји правни основ да спречимо градњу, а када је већ тако искористићемо сва законом дозвољена средства. За сада чекамо одговарјејућег урбанистичког инспектора протеста Јелена Џарин.

Такође, поткрепљују своје тврђење грађани, важећим Генералним урбанистичким планом Крагујевца 2015. године и првом изменом и допуном ГУП-а регулисани је у пододељку правила грађења по зонама и целинама у насељима густине типа А.1.1. да је међусобна удаљеност слободно-стоећих стамбених објеката на суседним парцелама (бочне фасаде објеката) износи минимум једну половину висине вишиг објекта. На графичком приказу парцеле са планираном диспозицијом, висином, габаритом и наменом објекта јасно се види да је удаљеност између објеката на суседним парцелама максимално 12 метара, док је постојећи суседни објекат у блоку Аеродрома са 11 спратова и поткровљем, оквирне висине 40 метара. Новоградњу би требало удаљити бар на 20 метара.

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**

ЦЕНТАР до Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Приклучци 307 – 368
Пријава стања и рекламије
307 – 233 и 307 – 234

**Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330**

MLADENCIMA POKLON
DIGITALNI FOTOAPARAT
VIDEO SNIMAK
CELE SVADBVE
-100 FOTOGRAFIJA
-PHOTOBOOK

T.C Radnički tel. 063/21 88 38
27.marta Kragujevac 064 229 38 27

НЕДОСТАТAK СЕДАТИВА И ЊИХОВА ЗЛОУПОТРЕБА

Зависници лоразепама на мукама

Са 4,3 милиона издатих кутија „бромазепам“ је на првом месту најтраженијих лекова у апотекама, а несташица петог на листи, „лоразепама“, створила је озбиљну кризу код дугогодишњих корисника и отворила питање да ли је становницима Србије заиста нужно да годишње попију више од десет милиона кутија седатива

Пише Јаворка Станојевић

Кад муга притисне са свих страна у Србији се обично посезало за чашницом, али изгледа да је нација постала имуна на тај „лек“, па се прешло на „ефикаснији“ – седативе свих врста. Израчунато је да становници Србије годишње попију десет милиона кутија лекова за смирење издатих на рецепт и, како процењују стручњаци, још око три милиона паковања које сами купе, упркос закону који од 2002. године брани да се средства за смирење издају без рецепта.

Колико смо дубоко загазили показује податак да се међу пет најтраженијих лекова налазе два седатива. Лечећи истање живце и бежећи од стварности, нација годишње попије 4,3 милиона кутија „бромазепама“ што је овом леку донело титулу најиздаванијег у домаћим апотекама. Пeta позиција, са издатих 1,6 милиона кутија, припада је „лоразепаму“, кога у апотекама нема већ неколико месеци.

Несташица „лоразепама“, уз још неколико важних медикамената, још једном је показала дубину кризе нашег здравственог система у коме празни државни фондови ни-

личних за ситуације када дугогодишњи конзументи нагло прекину да узимају лекове за смирење који припадају групи бензодиазепина. Они који су тражили помоћ на Клинички имали су све симптоме озбиљне кризе коју типично прате напетост, узнемиреност, мучнина, презнојавање, несаница, немир, страх, лупање срца, замагљеност вида... Докторка Јовановић објашњава да је доживљај тежине тегоба субјективан, да су интензивне неколико дана, а да се потом постепено смањују.

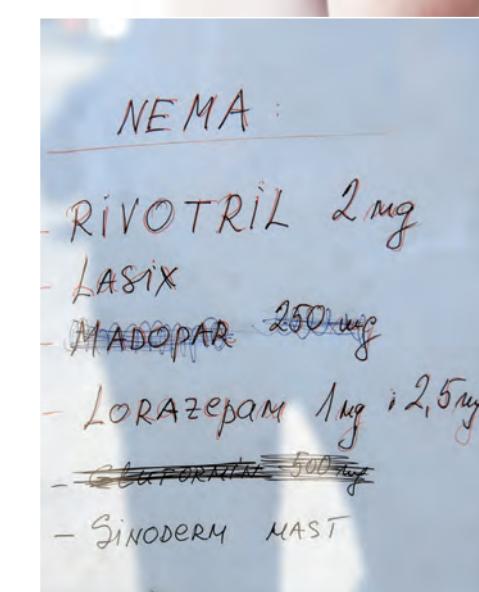
Како се особе које су тражиле помоћ не могу сврстати у категорију зависника који су овакво стање запали свесном злоупотребом лекова типичним за наркомане, ова лекарка сматра да су томе, највише, допринеле лоше навике наших људи.

- До тога је дошло зато што људи узимају ове лекове на своју руку, без рецептa. Таквим „лечењем“, не знајући, направе себи више штете него користи. Лекове користе предуго, у неадекватним дозама, не иду на лекарске контроле, тако да се после пар месеци развије зависност. Раније се, такође, дешавало да лекове за смирење препоручи и интерниста или лекар друге специјалности, па су пациенти користили и више лекова из ове групе, што је не-прихватљиво и опасно, тврди др Јовановић.

Фонд за лекове и Министарство здравља су, пре извесног времена, покушали да реше проблем мерама које прописују да бензодиазепине и друге психијатријске лекове могу да прописују изабрани лекари до три месеца током једне године, а након тога, специјалисти и то психијатри, неурологи и неуропсихијатри. Несташица само једног од лекова из ове групе нам је, међутим, показала да, иако су предузете мере до-

принеле стабилизацији стања, проблем, још увек, није у потпуности решен. Евидентно је да је, осим мера контроле прописивања, потребно доста рада и на едукацији становништва што је задатак, пре свих, изабраног лекара, објашњава наша саговорница.

Да ли се изабрани лекари баве едукацијом, да ли су и сами ваљано едуковани, имају ли за то времена

ОБАВЕШТЕЊЕ НА ВРАТИМА
ДРЖАВНЕ АПОТЕКЕ

током 15 минута колико могу да посвете пациенту, питања су која одговор добијају у крагујевачким апотекама које бележе нагли пораст узимања седатива уз такозвани рецепт за куповину. Јер, мере РФЗО-а, који контролише број и врсту лекова коју сваки доктор прописује, лекарима бране једино да их, без мишљења компетентног специјалисте, дају на рецепт. Нико их, међутим, не спречава да издају посебне рецепте који пациенту омогућавају да лек купе. Саучешнство у претераном и неконтролисаном конзумирању лекова за смирење деле и апотекари који сталним и познатим муштеријама често не траже ни папирић на основу кога могу да купе седатив.

■ Смањено, али и даље много

Значајном повећању продаје ових медикамената доприносила је и могућност куповине лека без ре-

цепта које издаје лекар опште медицине, само уз извештај специјалисте. Пошто никде не постоји ограничење колико лекова за смирење може да се купи на један извештај о погоршаном здравственом стању власник таквог папира, осим прављења вишемесечних залиха, комотно може да опскриби родбину, пријатеље, компаније. Једини лимит је да лекарска потврда не сме да буде старија од месец дана, јер друго ограничење, по коме би апотека која изда лек на основу таквог извештаја требало то и да забележи на последњој страни упута, нико не практикује.

Због тога са резервом треба узети и оцену РФЗО-а према којој су мере о ограничавању прописивања седатива дале одличне резултате. На то недвосмислено указују подати које су „Крагујевачке“ добиле из Службе за информисање Фонда, у којима стоји да је након измене начина прописивања „процент смањења потрошње анксиолитика у листи лекова износи 34,63 одсто.“ Овакве трврдње поткрепљене су цифрама које говоре да је број прописаних и издатих паковања анксиолитика у 2010. био око 10 милиона, у 2011. око 9,7 милиона, док пројекција за 2012., рађена према потрошњи у првих неколи-

ко месеци, говори да ћемо ове године потрошити око седам милиона кутија. Позивајући се на приложене податке саветници за информисање у РФЗО-у Сања Мирошављевић оцењује „да се јасно види драстично смањење потрошње након измене начина прописивања“.

Познаваоци овдашњих здравствених прилика, навика нашег највећијег државног здравственог касија, говоре штошта и о лекарима који лече такве пациенте који би, описано по име што пише у закону, морали да прате комплетно здравствено стање пацијента који их је одабрао.

Не треба бити велики стручњак па знати да су ретки пензионери који у редовној терапији немају бар један лек за смирење који, без паузе, пижу годинама. Пошто није могуће да ико са дипломом медицинског факултета не зна да седативи могу изазвати зависност већ после три до четири недеље редовног узимања, није лако препознати мотиве због којих доктори годинама, без контролисања ефикасности и могућег најављивања организма, лиферују рецепте као да се њима купују бомбоне. Део објашњење лежи у ставу докторке Јовановић да многи лаици ове лекове сматрају панацеом - леком за све болести. Отуда, какве и масовно прописивање, што је тренд у целом свету.

Др Мирјана Јовановић каже да пракса показује да су дугогодишњи конзументи ових лекова углавном старије особе, чешће жене него мушкије. Млади лекове за смирење користе спорадично. Оно што забрињава је да их млађа популација узима у комбинацији са алкохолом и другим психоактивним супстанцима. Како до њих долазе, где уче моделе понашања, од каквих проблема беже, питања су која траже озбиљне анализе и одговоре, баш као што наше друштво тражи јасно утврђену одговорност, ефикасне санкције и едукацију озбиљну бар колико и медијска пропаганда козметичких производа за подмлађивање и чудотворних средстава за лечење свега и свачега.

МНОГИ СЕДАТИВЕ УЗИМАЈУ НА СВОЈУ РУКУ:
ДР МИРЈАНА ЈОВАНОВИЋ

су у стању да прате трошкове фармацеутских кућа које, пак, због тога што им држава не плаћа, не могу да преживе и произведе лекове.

■ Криза зависности

Овај ледени брег, међутим, има два врха, јер је, са несташицом лека која се потрошила код нашег највећег државног здравственог кућа, на више од милион и по кутија годишње, на површину испливала још једна криза. Реч је о оној у коју западају особе које, без лекарске контроле, а понекад и уз благослов разних доктора и уредно прописан рецепт, узимају овај лек довољно дуго да им организам постане зависан од хемикалија које садржи.

Неуропсихијатар др Мирјана Јовановић са Клиничком за неуропсихијатрију крагујевачког Клиничког центра каже да је од пре неколико месеци, од када се појавио дефицит „лоразепама“ у апотекама, дошло до повећања броја пацијената који се јављају због симптома апстиненцијалне кризе. Код пацијената који су остали без „лоразепама“ дошло је до погоршања ти-

ЕВРОПСКА СТАТИСТИКА

Нисмо најгори

Др Мирјана Јовановић каже да житељи Србије, ипак, не предњаче у неконтролисаној употреби седатива. Подаци, наиме, говоре да је злоупотреба бензодиазепина без рецептa у Европи највећа у Польској, Литванији, Француској и Италији.

Она, такође, истиче да европске студије показују да су бензодиазепини и алкохол психоактивне супстанце које најчешће злоупотребљавају возачи у саобраћају. Пошто ови лекови нарушују способност управљања возилом, у комбинацији са алкохолом, ризик за инцидент у саобраћају вртоглаво расте. Интоксикација бензодиазепинима доводи до агресивног понашања, што се појачава у комбинацији са алкохолом, чиме расте ризик од фаталног предозирања.

Иницијатива је из претходних година настављена. Од априла до краја јуна реке и језера у Србији однела су десет живота, а само на Ади Циганлији у првих шест дана од отварања купалишта страдале су две особе. Алармантан је податак да се у већини случајева радило о деци и младим људима, али и лицима у алкохолисаном стању.

Да ћутнемо у дрво да враг не чује, на Шумарицком језеру, некада надалеко озлоглашеном и услед разних урбаних митова који деценијама круже градом, већ дуго није било класичног случаја утапања. За такве резултате свакако су најзаслужнији они на којима лежи највећа одговорност – овдашњи спасиоци. Свакога дана њих седморица будно мотре на купаче из својих осматрачница, а осми је увек приправан у патролном чамцу. И не само то, већ се у поподневним сатима када се обала језера преобрати у праву људску мравињак њима придржује и професионални ронилац. Сви спасиоци старости су између 20 и 35 година, при чему на језеру дежурају пре свега старији и искуснији, док млађи стичу искуство на базенима.

Иако то просечном посетиоцу „крагујевачког мора“ можда не изгледа тако, штавише, може да делује и као савршен, посао спасиоца је све само не једноставан. Ко не верује довољно је да проба да одржи максималну концентрацију у трајању од четири и по сата, шта год да ради, са свешћу да пар секунди непажње некога могу стајати живота.

Међутим, од њих се када очекује много више него што је уистину могуће, поготово када се узму у обзир не баш савршени услови рада.

- По закону смо у обавези да имамо пет до шест спасилаца, но самоницијативно смо појачали надзор, нарочито тамо где је фреквенција купача велика и где се мониторија окупљају, објашњава Марко Павловић, шеф спасилачке службе СЦ „Парк“.

- Радно време нам је од пола једанаест до пола осам увече, али смо, опет на личну иницијативу, превентивно увеле дежурства, па је сваког дана сат времена пре и сат после завршетка радног времена присутан један или два спасиоца иако, понављам, немамо ту обавезу. Нама највећи проблем представља то што језеро није ограђено, не постоји капија и ограда као на Ади Циганлији, те стога овде свако може да дође да се купа кад год жели, а тиме расту шансе за трагичан исход, каже он.

Због тога су, упозорава Павловић, у случају нашег језера најбитнији „кућни ред“ и самодисциплина, поготово што таквим понашањем људи не доводе у опасност никог другог до саме себе.

- Ми и даље имамо овде ноћног чувара, али његове могућности су веома ограничene, јер он није полицајац. Истина је да је стаза крај обале осветљена да би се имао бољи увид шта се дешава, али он не може некога да спречи да по мрким мраку отплива до средине је-

ЗА СПАСИОЦЕ НА ЈЕЗЕРУ НЕМА ЛЕТЊЕГ ОДМОРА

Најсрећнији кад се заврши сезона

ГРУПНИ ПОРТРЕТ
СПАСИЛАЦА У
ШУМАРИЦАМА

МАРКО ПАВЛОВИЋ,
ШЕФ СПАСИЛАЧКЕ ЕКИПЕ

зера, те у случају било каквих инциденаца једино може позвати полицију. Да је купалиште ограђено, у том случају би упад могао бити пријављен као нарушавање поседа, па би се избегле све потенцијалне невоље, сматра Павловић.

■ Даље од спасилаца, већи ризик

Многи Крагујевчани и даље су уверења да постоје делови језера које треба избегавати, те да има струја и нарочито хладних делова где пливачи могу упасти у проблем.

Павловић је другачијег мишљења. - Локацијски не постоји облас на језеру где је мешање хладне и топле воде услед струјања нарочито изражено. Температура се искључиво мења на основу дубине и практично је са сваким метром ниже вода хладнија за неколико степени, тако да код понтоне где је највећа дубина – 12 метара, на самом дну она износи тек пет-

шест степени изнад нуле. Но, чак ни то не представља никакву нарочиту сметњу здравим људима. Отуд, не постоји неко посебно опасно место на језеру за пливаче, па се основна законитост своди на то да што сте даље од спасилаца, то сте у ризичнијем положају, објашњава Павловић.

Он такође наводи да је за већину случајева утапања карактеристично да се догађају на дубини између 1,8 и 2,2 метра, то јест, онда када пливач изгуби ослонац под ногама и ниво воде пређе његову висину, а с обзиром да је то део који није далеко од обале, добро организована спасилачка служба увек има времена да реагује.

- Ретко се дешава да људи упадну у животну опасност на средини језера, већ баш напротив, близу обале. Класичан случај утапања на Шумарицком језеру још од 2005. године, када је живот изгубио седмогодишњи дечак, нисмо имали. Прошле и 2009. године имали смо по један смртни исход настао услед изненадног застоја рада срца као последице инфаркта, а у оба случаја то су били старији грађани слабијег здравља, у седмо и осмој деценији живота, каже шеф спасилаца.

И можда обавезе спасилаца и не би биле толико компликоване да их таквим не чини широк дијапазон различитих ситуација на које свакодневно наилазе, а у којима им је простор за интервенцију максимално сужен. Примера ради, велике по-

узбуну је начин одевања. Ако неко носи панталоне на плус 40 знате да нешто није у реду. И кад такав човек уђе у језеро, наравно да одмах потоне. Ви га практично спасите и извадите из воде, а он због тога постане агресиван, описује Павловић.

Разумљиво, док се таква особа убеди да напусти језеро и у таквом стању успе да се обуче, па се затим отпрати до излаза, утроши се много драгоценог времена уколико у исто време дође до других опасних ситуација у води.

■ Ноћни посетиоци

Полиција је увек присутна на језеру, међутим, како наводи Павловић, већ коректна сарадња могла би се додатно унапредити.

- Полиција је у цивилу, па посетиоци нису свесни њиховог присуства. Да су полицијаци у службеним униформама, сасвим сигурно би се многи умереније понашали него што би иначе хтели. Због тога се по правилу увек дешава да полиција реагује тек када се већ деси и заврши инцидент, иако је можда могао бити спречен, каже он.

Напада на спасиоце, на сву срећу, није било превише. Тачније, забележен је свега један у посledњих пет година, без већих последица. Најзад, тамо где је свакога дана присутно толико људи неизоставно се дешавају и различите повреде и интервенције лекара у увек приправној амбуланти. А, по речима Павловића, највише озледа опет су последица неограђеног језера.

- У просеку сваког дана буде по нека посекотина, не тако страшна, али ипак их има, а то је резултат ноћних посета које не можемо контролисати, када они који тада долазе овде пију и разбијају флаши, па их побацају у воду. Ми нешто што можемо очистимо, али је немогуће пронаћи свако парче стакла, упозорава наш саговорник.

У извесном периоду код импревизованог сплава у близини бране била је постављена гума за спасавање у договору са малом и стално присутном дружином старијих посетилаца који своја лета проводе искључиво на насыпу. Тако је практично постојало још једно спасилачко место на језеру за случај нужде. Међутим, након извесних

консултација гума је уклоњена јер се дошло до закључка да то купаче чини превише опуштеним. Иначе, највећи број дављења, наводи Павловић, бележи се у по-подневним часовима, посебно у периоду између пет и седам часова, с обзиром да се после завршетка радних обавеза Крагујевчани у великом броју сјате на језеро.

Наравно, као и у сваком послу, увек има и гомиле анегдота, тешко их је све и попамтити. Било је и комичних сцена дављења у плићаку дубоком једва 20 центиметара, а када дође до немилих ситуација дављењени, након што се све добро заврши, обично покушају да се „изваде“ и оправдају, па ту буде свакојаких изговора. Ипак, чини се да сви највише памте спасавања лепих девојака, када се осете попут филмских заводника.

- Све то се не може мерити са осећајем среће кад се заврши сезона без тежих последица, тврди Павловић. – Јер, једино тада се најзад можемо опустити.

Никола
СТЕФАНОВИЋ

СПАСИЛАЧКИ ЧАМАЦ У ПРИПРАВНОСТИ

ОБЕЛЕЖЕНИ ДЕО ПЛАЖЕ

ТАБЛА УПОЗОРЕЊА

ЗАВРШЕН УПИС У КРАГУЈЕВАЧКЕ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Мало интересовање за тражена зан

Места у најтраженијим средњим школама попуњена су већ у првом уписном кругу. И ове године највеће интересовање владало је за Медицинску, Економску школу и обе крагујевачке гимназије, а новина је да је праг знања у односу на претходне године у овим школама био знатно нижи. Трогодишње стручне школе које гарантују бруз запослења – опет су биле непопуларне свршеним основцима

И за преостала 24 свршене осмаке, који у првом кругу нису распоређени, данас ће коначно бити стављена тачка на муку око уписа у средњу школу. Они ће, наиме, данас предати документа, након што су јуче изабрали једно од преосталих 473 места, колико је након првог уписног круга остало слободно у овдашњим средњим школама.

Додуше, за њих у суштини није било много избора иако је, ако се гледају само бројке, преостало знатно више места. Међутим, упитању су не богзна колико атрактивни смерови, односно углавном трогодишња занимања, за која се ћаци нерадо опредељују.

Места у најтраженијим средњим школама попуњена су већ у првом уписном кругу. И ове године највеће интересовање владало је за Медицинску, Економску школу и обе крагујевачке гимназије. Новина је да је праг знања у односу на претходне године у овим школама био знатно нижи.

■ Нижи праг знања

Као и лани, и ове године најтеже је било уписати фармацеутски смер у Медицинској школи, где су се испод

црте нашли сви они који су освојили мање од 94,50 поена. За нијансу лакше је било „упasti” на смер банкарски службеник, где је „најслабији ћак” имао 88,30 бодова. Будућим медицинским сестрама – власпитачима, као и ћацима на друштвено језичком смрту у Првој крагујевачкој гимназији за упис је било потребно нешто више од 85 бодова. Најниже пласирани на листи будућих правних техничара има 76,04, а од уписаных на математички смер у Првој крагујевачкој гимназији – 74,22 поена.

МАЛО РАЗМИШЉАЈУ ГДЕ ЂЕ ПОСЛЕ ШКОЛЕ:
БИЉАНА ШИПОВАЦ,
ДИРЕКТОРКА ПРВЕ
ТЕХНИЧКЕ

МАЊЕ ПРЕПИСИВАЊА НА МАТУРИ:
РАДОЈКО ДАМЈАНОВИЋ

И Друга крагујевачка гимназија је и ове године међу школама у којима су сва места попуњена већ у првом кругу. Додуше, за њу је би-

ло потребно нешто мање поена. За упис на неко од 150 места на општем смрту било је потребно прикупити 70,84 бода, док је за друштвено језички доња граница била 74,72.

Занимљиво је, међутим, да са овим бројем бодова ћаци лани не би могли ни да сањају да упишу поменуте смерове. Наиме, праг знања се у односу на прошлогодишњи спустио углавном за три до пет поена, у зависности од школе. Тако се, на пример, на смер фармацеутски техничар лани уписивало са минимум 98 поена, банкарски службеници морали су да освоје 92,36, а правни техничари нешто преко 81 бода.

Највећи раскорак је, ипак, на математичком смрту у Првој крагујевачкој гимназији. За упис на овај смер лани је било неопходно минимум 89,18 бодова, док су се ове године уписивали и ћаци који су имали готово читавих 15 поена мање. Додуше, треба рећи и то да је lista за упис ове године била дужа за 30 имена, односно да је Министарство просвете уместо лајских 120 овога пута дозволило упис 150 ћака.

Квоте су, иначе, овогодишњим конкурсом за упис растегнуте пре-ко сваке мере, па је тако у Шумадији за 2.992 ћака било предвиђено чак 3.502 места, што је за 309 више него прошле године, иако је и тада било за око 200 клупа више него ученика.

Али није само знатно већи број места у средњим школама разлог

СВЕСОКОЛСКИ СЛЕТ

Јевђевић у Прагу

Од 1. до 7. јула у Прагу је одржан традиционални, петнаesti Свесоколски слет. Ова патриотска свесловенска и спортска манифестација одржава се још од давне 1882. године на сваких шест година, али било је и прекида у њеном одржавању за време трајања светских ратова или полсерратне комунистичке диктатуре у Чешкој.

Као почасни гост свесоколске смотре на слету у Прагу као један од представника Србије боравио је Јевђа Јевђевић, старешина Савеза Српски Соко и челник Соколског друштва Крагујевац.

На Свесоколском слету у Прагу наступило је 10.500 вежбача свих категорија и узраста од најмлађе деце па до 80.-годишњих часних соколских старина и ветерана. Манифесатација је завршена масовним вечерњим и дневним слетовима који су одржани на „Арени” прашке „Славије” 5. и 6. јула.

3. М.

OLYMPIC TRAVEL
www.olympic.rs

NAJBOLJE IZ SLOVENIJE AKCIJA

TERME ROGAŠKA - jedan plaća, drugi besplatno
TERME OLIMIA - dete ne plaća boravak ili dan gratis
TERME PTUJ, TERME 3000 i BLED - deca letuju besplatno ili jedan plaća dvoje putuju ili dan gratis

NOVO dopunski termini: PRŽNO MAESTRAL short week 22. i 29.07.2012
VILE OLIVA - PETROVAC-APARTMANI I SOBE

CRNOGORSKO PRIMORJE

JOŠ UVEK PROMOTVNE CENE:
HERCEG NOVI- HOTELI
PLAŽA I SUN RESORT

AKCIJE: PETROVAC - WGRAND,
BUDVA- AVALA, TIVAT-PALMA
NJIVICE-RIVIJERA

VELIKI IZBOR HOTELA

U ISTRI, KVARNERU I OSTRVIMA
HRVATSKOG PRIMORJA
BUGARSKA - NESEBAR, ELENITE, SUNČEV BREG I ZLATNI PJACI

MAKEDONIJA-OHRID • POVOLJNE CENE

ODLOŽENO PLAĆANJE ČEKOVIMA

034/33 57 37 • 011/33 47 488
034/33 24 52 • 011/24 50 452

ИМАЊА

што се доња граница за упис спустила. Чињеница је и да је овогодишња генерација средњошколаца успешно решила знатно мање задатака на пријемном испиту него лајска. У просеку из српског језика од могућих 20 ћаци су освојили 12,62, поена, док из математике нису успели да реше ни половину задатака. Наиме, на тесту из математике овадашњи ћаци освојили су у просеку 9,76 бодова од могућих 20.

- Ове године тест је био другачије конципиран него прошле, иако у суштини није био тежи. Ђаци су на малој матури имали четвртину делимично измењених задатака, још четвртину идентични онима из збирке и половину потпуно нових. Ипак, не мислим да је то разлог нешто слебијем резултату у односу на прошлу годину. Пре мислим да се ради о чињеници да ове године уопште није постојала могућност преписивања, пошто су поред дежурних наставника из основних школа, на малој матури дежурали и професори из средњих школа. Поред тога, и комисија која је прегледала задатке је имала додатну проверу. Наиме, ове године је први пут уведен и додатни напор па су се тестови практично прегледали два пута како би евентуалне грешке биле избегнуте, каже Радојко Дамјановић, наченик овдашње Школске управе.

■ Политехничка међу атрактивним школама

Међу најатрактивнијим смеровима, ако је судити по броју поена који је био потребан за упис ове године се нашао и један образовни профил у Политехничкој школи. Упитању је смер техничар за безбедност саобраћаја где је за упис на једно од 20 места било потребно о својим 83 поена.

У првом уписном року попуњен је и потпуно нови смер у Првој техничкој школи - електротехничар информационих технологија.

- У принципу смо задовољни интересовањем за овај смер, али морам да кажем да смо очекивали више. На жалост, он се нашао у допуну конкурса, па деца и родитељи нису имали прилику да се упознају са оним што нуди, те се додатило да се бољи ћаци упишу на смер електротехничар рачунара, иако огледно одељење информационих технологија нуди учење најсавременијих програмских језика, односно оно што се на тржишту рада у овом моменту много више тражи.

Проблем је, иначе, што ни деца ни родитељи при упису не размишљају много о томе где ће ћак након дипломирања пронаћи посао. Тако, на пример, и ове године имамо врло мало интересовање за смерове где је могућност запошљавања највећа и где чак поједине фирме нуде стипендије. На смеру месар, након првог уписног круга имамо само три ученика, а исто толико је на смеру пекар. Нешто више деце се уписало на смер монтер суве градње, а за ова три занимања посао након средње школе је загарантован, каже Биљана Шиповац, директорка Прве техничке школе.

На послетку може се само закључити да се и ове као и претходних неколико година поновила ситуација да се ћаци радије школују за „ћате“ или медицинске сестре, иако на бироу већ чека неколико стотина незапослених са истом дипломом, а уместо да смањи број места у овим школама Министарство их из године у годину повећава.

Марија ОБРЕНОВИЋ

Народна банка Србије је увећала коефицијент на основу кога се обрачунава каматна стопа на доцњу, са 1,1 на 1,9 процената, што је скок од 80 одсто, а Стамбено предузеће је почело са применим нове камате и уз јулски рачун послало опомене пред утужење дужницима

Дужницима се, изгледа, лоше пише, што потврђује пример нашег суграђанина кога је Стамбено предузеће прилично изненадило са јулском уплатницом обједињене наплате (СОН). Поред свих ставки које су на листи, за грађевинско земљиште, односно смећа, грејање, наведена је и камата на дуг од 4.094 динара, што је укупно задужење прилично увећало. Можда та цифра и не би изазвала шок да у претходном месецу камата није била свега 2.100 динара.

Наравно, тврди се да нема камате на камату и да то није по закону, те се намеће питање откуд је износ скоро дуплиран.

- Неспорно је дут постоји, добио сам и опомену пред утужење, склапао сам и репограм, нешто исплатио, нешто не, али немогуће је да су дуплирали каматну стопу, прича наш саговорник.

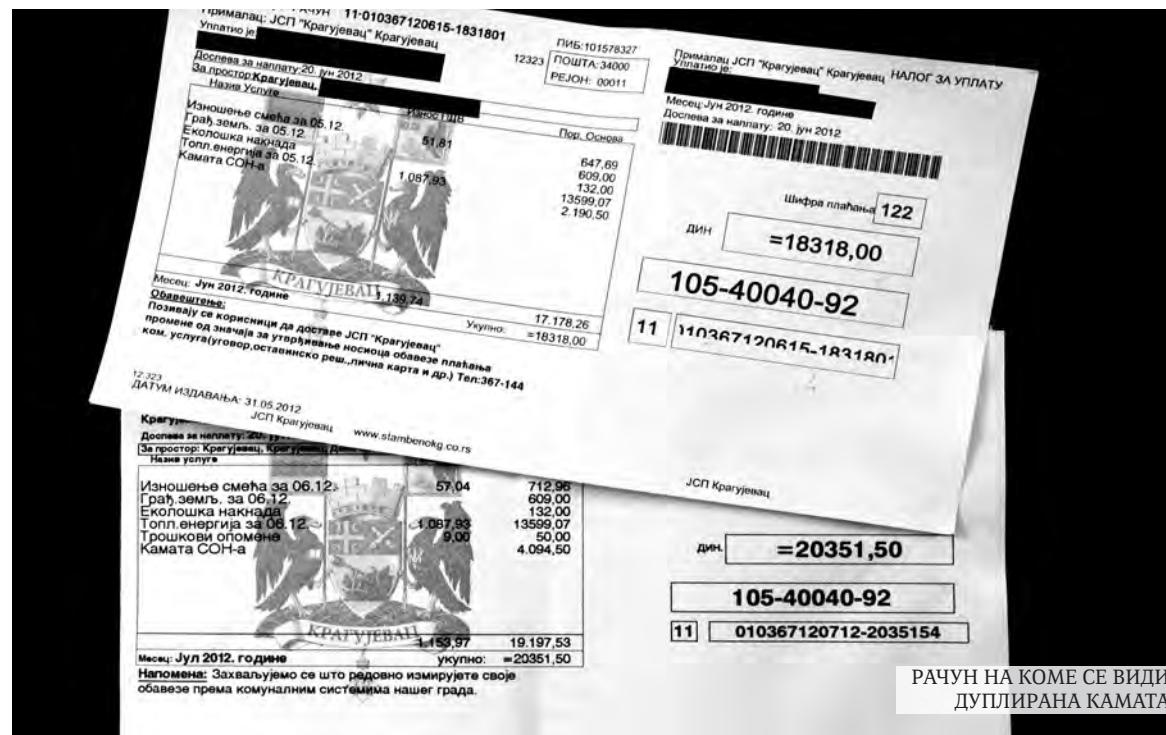
Тим трагом упутили смо се у Стамбено предузеће, а директор Славољуб Јелић објашњава да је, иако многима делује невероватно, истина да је Народна банка Србије увећала коефицијент на основу кога се обрачунава каматна стопа. Поредећи јун и јул коефицијент је са 1,1 скочио на 1,9 процената, што је скок од 80 одсто.

О чему је реч и да ли је то знак да је инфлација вртоглаво кренула?

Директор Јелић каже да је коефицијент ипак питање за НБС, а не за Стамбено предузеће, које једино има обавезу да га примене приликом обрачуна камате на доцњу. Има ли раста инфлације или не, такође, не треба полемисати, мада зарад боље слике

КОЕФИЦИЈЕНТ НБС
ДИКТИРА КАМАТУ:
СЛАВОЉУБ ЈЕЛИЋ

РАЧУН НА КОМЕ СЕ ВИДИ
ДУПЛИРАНА КАМАТА

СТАМБЕНО ОПОМИЊЕ ДУЖНИКЕ

Скоре дуплирана камата на дугове

није згорег рећи да је у јануару поменут коефицијент Народне банке Србије износио 0,6, у фебруару 1,3, у марта 1,6, за април 1,1, а од маја 1,9 одсто.

Јелић подсећа да се камата обрачунава од јануара прошле године свим потрошачима који рачун не измире до 20.-ог у месецу. Ипак, у првим изненадују га износи нездовољног суграђанина, јер како месечно задужење износи око 15.000 динара, пита да није можда реч о камати од 200 и 400 динара.

- На први поглед камата не би требало да је толико. Изабраћемо једну

уплатницу, на пример, потрошач чије је месечно задужење преко 20.000 динара у јуну је имао камату од 380 динара, сада у јулу 757 динара. Објаснио сам да је то због повећања коефицијента за око 80 одсто. И овај суграђанин има дугове из ранијег периода,

чак око 400.000 динара, који су, наравно, покривени судским тужбама тако да на те износе ми не обрачунавамо камату. То је у надлежности суда, појашњава Јелић.

За конкретнији одговор била је неопходна потрошачка шифра саговорника „Крагујевачких“ како би листинг уплате и дуговања рекао своје, те директор Јелић додаје да потрошач који се обратио „Крагујевачким“ новинама, пак, има дуговање према Стамбеном на основу склопљеног и неиспостованог репограма дуговања.

- Тад дут није у надлежности суда. У обавези смо да камату стопу обрачунавамо на износ месечне фактуре и неисплаћеног износа. Било је и уплате, али са приличним кашњењем, на шта се такође, зарачунава камата. Дакле, то је што је, када се помножило са коефицијентом од 1,9 процената добијен је износ камате од 4.094 динара. Најбоље би било да грађани до 20.-ог у месецу измире месечну фактуру, али и да сви који дугују исплате дугове како бисмо заједно избегли судске тужбе које ускоро крећу, наглашава Јелић.

Према његовим речима, уз јулски рачун ишла је и редовна опомена

пред утужење за дугове настале у периоду од септембра прошле до јуна ове године. Опоменуто је око 36.000 потрошача, али, ако је за утеху, њих 30.000 дугује до 10.000 динара, што ће се вероватно платити у остављеном року до краја августа, 5.900 грађана има дуг до 100.000 динара, док 150 суграђана дугује преко тог износа.

Гледајући рашчлањено уплатнице Система обједињене наплате за градско грејање се дугује 168 милиона, за грађевинско земљиште и еколошку таксу 48 милиона, „Чистоћи“ 35 милиона, а Стамбеном 26 милиона динара, што су, каже Јелић, с обзиром да је реч само о периоду од последњих 10 месеци, огромни износ. Збирни дут је 278 милиона динара, а иначе грађани за СОН-у дугују још 600 милиона динара из ранијег периода.

- Треба размишљати о функционисању градских предузећа и хоће ли зимус бити грејања, али и о томе да камате и судске тужбе само уврштавају дуговања. Апелујем на грађане да заједно избегнемо и камате и суђења. Очекујем да ће највећи број дужника из овог периода, јер се дуже до 10.000 динара, поступити управу тако, каже Јелић.

Осим тога, Стамбено уобичајено нуди се репограм на пет месечних рата, а поредећи период од прошле године када је опоменуто око 35.000 грађана, треба рећи да је тужено 8.000 дужника, или свако четврто домаћинство. Вреди ли апел?

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

ПОЛИЦИЈА

Скидали бакар са црквених здања

У заједничкој акцији полицијских службеника из Јагодине и Крагујевца ухапшена је група, која је на подручју шумадијских и поморавских општина са верских објеката и гробља скидала бакарне кровове и олуке. Уапшени су и приведени истражном судији Основног суда у Јагодини Алија С.

(22), Емил З. (21), обожица из Ђурије и Исидор Д. (26) из Нишке Бање, због постојања основа сумње да су починили више кривичних дела тешких крађа. Након саслушања своји тројици је одређен притвор.

Постоје основи сумње да су они, током ове године, на подручју села у општинама Рековац, Ђурија, Крагујевац и Баточина, са верских објеката и гробља демонтирали и присвајали бакарне олуке и бакарне кровове, након чега су их препрдавали као секундарне сировине. Сумња се да су поскидали

бакарне олуке и са зграде у власништву „Железница Србије“ у Крагујевцу. Одузимањем наведених предмета причине је велика материјална штета.

Такође се сумња да су они почињили и друга кривична дела, па отуђа полиција интензивно ради на њиховом расветљавању.

Ударац тучком за месо

Због постојања основане сумње да је извршио кривично дело тешка телесна повреда крагујевачка криминалистичка полиција лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда спровела Живадина П. (32) из Крагујевца. Он је, како се сумња, након краће расправе код Великог парка у Крагујевцу, оштрицом тучка за месо, који је извадио из седишта паркираног мотоцикла, по руци ударио суграђанина Д. М. и нанео му тешку телесну повреду прелом подлактице.

Због сумње да је ударцем ногама и рукама бившој девојци тако-

ђе нанео тешку телесну повреду, Живадин П. је био лишен слободе и пре петнаестак дана.

Истражни судија му је, након саслушања, одредио притвор.

Погинуо возач

У саобраћајној незгоди, која се 6. јула догодила у месту Балосаве

САОБРАЋАЈНА КОНТРОЛА

Убеђано 106 припитих возача

У централној акцији појачане контроле саобраћаја, спроведеној током протеклог викенда у ноћним сатима, на подручју Полицијске управе у Крагујевцу затечено је да возилом под дејством алкохола управља 106 возача. Они су искључени из саобраћаја и против њих ће бити поднете прекрајашне привремене.

Поред алкохолисаности возача, ова акција била је усмерена и на откривање прекрајаша прекорачења брзине и невезивања сигурносног појаса. Због прекорачења брзине санкционисано је 24, а невезивања појаса 57 возача.

Полицијска управа у Крагујевцу поново апелује на све учеснике у саобраћају да се, ради своје и безбедности других, придржавају саобраћајних прописа и возилима не управљају под дејством алкохола. Пре ма свима који буду затечени у вршењу прекрајаша биће, као и до сада, предузете све законом прописане мере.

Заборављене причe и легенде

Пише Александар Бабић

Лепа Анђелија и тужне судбине обожавалаца

Јужно од Крагујевца протеже се венац планина које су биле скровиште за мноштво раја тога краја од обесних Турака. Иако су имали страх од шумовитих крајева, урвина и беспушћа, кроз векове свога господства над овим крајем, Турци су се временом осмелили, па често нису засирали да наврате и у најзадијти куће, нарочито ако сазнају да се ту може наћи младо и лепо женско чељаде.

Кроз време мењали су се Турци похотљивци, носили су и разна имена, али је нашој причи запао Турчин са именом Муслија. И Муслија је прича да му Србин рајетин смрди на крметину, али му се зато српске жене и девојке, које су такође јеле свињско месо, нису гадиле. Напротив!

Нарочито му је била запала за око млада удовица Анђелија из Рековца. Дошла је у Рековац без мужа, са ситном дечицом, сирочићима. Да би прехранила децу, ишла је да служи код богатијих сељана и увек је била присутна на свим мобама. Барабар је радила са мушкарцима, а још је имала снаге да после завршене мобе поведе коло и запева вилинским гласом.

Није било мушкарца који се није дивио њеној лепоти и отреситости. Била је у засенак башила и девојке удаваче. Сви су се отимали да се у коло ухвате до Анђелије, нарочито извесни наочити момак Максим Пантић. Њега је био глас да је женскарош и Анђелија је то знала. Био је тако привлачен мушкарац да су је обузимали жмарци када би заиграо у колу до ње.

Турчим Муслија је гледао да се и он увек нађе негде у њеној близини, али поред Максима није имао никаквих изгледа да буде у Анђелијином друштву. Зато је смилио план како да се „закачи“ са Максимом и онда злоупотреби своје право господара и реши се свога противника. Позове Максима да изађе из кола, јер наводно има нешто да га пропита о хајдуцима који су се појављивали у том крају, међутим Максиму није ни на крај памети падало да се окане кола и игре поред лепе и ватрене удовице Анђелије, иако је знао да се није са Турцима шалити.

Пошто не поступи по Муслијином позиву, Турчин му приђе и скреше му кубуру право у прса. Анђелија врснне, коло се растури и свирка престане, а Муслија се само окрене, узаше коња и одјезди у село Велике Пчелице до свога познаника Милије Сталовића. Није могао, а да му не исприча шта се десило који вакат раније, али није могао ни да претпостави да су Милија и Максим - побратими! Милији тешко паде вест о смрти побратима, али није жељeo да се ода пред Муслијом, него још похвали његову одлучност да се најзад стане на пут таквом обеснику и женскарошу какав беше покојни Максим. „Е, вала, треба ти честитати што сруби тог бесника“ - рече и у то име нареди жени да им спреми да нешто презалогаје и окрене се.

Када завршише са храном и испише по коју, Муслију сустиче што умор, што брига како ће га сада дочекивати лепа удовица Анђелија, тако да није ни приметио да се Милија одаљио од софре, отишао до дрвљаника и отуда иза леђа, кришом, донео велику секиру. Онда нечим одврати пажњу Муслији и кад се овај загледа... удари га секиром за врат и посече намртво.

Међутим, Милија је овим само пола посла завршио. Није се, наиме, смело сазнати где је Муслија настрадао, пошто су Турци строго и без милости кажњавали и убицу, ако се могао открити, и читаво насеље где се убиство десило. Зато Милија Сталовић из Великих Пчелица, да Турци не би наутили њему и читавом селу, узме мртвача, натовари га на Турчиновог коња седланика и пренесе чак на Голо брдо, на четвртомеђу села Велике Пчелице, Сиљевица, Доброселице и Дулена. Ако и пронађу мртвог Турчина, неће моћи да окриве ниједно село да је код њих загинуо. После свега Милија ошине Турчиновог коња и натера га да откаса кроз дуленску шуму.

Поче потрага за несталим Турчином Муслијом. Долазио и муселим из Крагујевца, али авај! Нађоше само рашчеречног седланика у дуленској шуми, али не приметише никде свеже ископану раку где је био Муслија. На крају закључише да су, вероватно, и коњ и јахача прастрагле дивље звери у гори којом је ходио.

Друго се у народу овога краја причало и препричавало о злосрећним судбинама момка Максима и Турчина Муслије. И као по оној народној, заклела се земља рају да се све тајне дознају, мало по мало и сви дознадоше где је законан обесни Турчин и то место почну називати Муслин гроб. Турци су у међувремену имали нове жртве и на Муслију су већ били заборавили.

Анђелија је још дуго поживела у Рековцу, изборила се да јој синови и кћери стасају и наставе сопствени живот. Као успомена на њу читава мала (део села) у којој је становала прозове се Анђелика мала, а њени потомци добију презиме Анђелић.

Милија Сталовић је још једанпут показао да је побратимство светија обавеза него крвно сродство, да се побратимство мора чувати и осветити побратима ако је пао као жртва нечијег хира.

Догађања

ПОНОВНО ПОЛАГАЊЕ ВОЗАЧКИХ ИСПИТА ЗБОГ НЕГАТИВНИХ БОДОВА

Већ 15 јонављача

3 ванични статистички подаци крагујевачке Полицијске управе покazuju да је од почетка примene новог Закона о безбедности саобраћаја до данас у Крагујевцу 15 возача испунило бонус од 18 казнених бодова, због чега су по слову закона остали без возачких доzwola, али још нико од њих није стекао услов да иде за нову обуку. Међутим, далеко је више оних који су близу тог цензуза. Најчешћи узроци због којих су возачи добијали негативне поене су пролазак кроз црвено светло и вожња под дејством алкохола.

Да би поново могли да седну за волан потребно је много више од поновног полагања возачког испита. Очекује их ни мало једноставна процедура, која уз то и поприлично кошта. Пут од момента подношења прекрајне пријаве до момента враћања дозволе у руке, за који јавност мало узна, објаснио је Горан Живковић, начелник Одјељења управних послова Полицијске управе.

- Саобраћајни полицијац подноси прекрајну пријаву против појединца непосредно по уочавању саобраћајног прекраја, а након тога Полицијска управа ставља захтев за покретање прекрајног поступка Суду за прекрајаје. Судија за прекрајаје доноси одлуку, па по њеној правоснажности, у року од 15 дана, обавештава писаним актом Полицијску управу да је одређено лице кажњено одговарајућим бројем казнених бодова, каже Живковић..

Казнени поени се евидентира-

са накупљених 18 негативних бодова дозвола се одузима на две године

Због 18 казнених бодова 15 Крагујевчана очекује губитак возачке дозволе и ново полагање возачког испита у режији Агенције за безбедност саобраћаја. Ови кандидати морају да приложе писани доказ да су платили све казне које су до тог момента накупили, издржали све забране, као и уверење о здравственој способности

ко би се избегле евентуалне шпекулације.

Брисање казнених бодова

Казнени поени се, међутим, могу брисати након истека рока од 24 месеца од дана парвноснажности одлуке, ако у том периоду возач не учини други саобраћајни прекрај, или то је већ нека друга фаза. Када одређено лице по евиденцији накупи 18 казнених

JKP "ПАРКИНГ СЕРВИС КРАГУЈЕВАЦ"
ул. Војислава Калановића бб
КРАГУЈЕВАЦ

ОГЛАС

О ЈАВНОЈ ЛИЦИТАЦИЈИ ЗА ПРОДАЈУ ВОЗИЛА

А.) Јавно оглашавање- усмено надметање врши се ради продаје теретног возила марке "Турбо Зета", по почетној цени од 95.000,00 динара без ПДВ-а, возила марке "Флорида" по почетној цени од 17.000,00 динара без ПДВ-а и возила марке "Југо" по почетној цени од 14.000,00 динара без ПДВ-а .

Б.) Јавна лицитација – усмено надметање за куповину напред наведених возила одржаће се у просторијама ЈКП "Паркинг сервис Крагујевач" у Крагујевцу, ул. Краљевачког батаљона бб, дана 16.07.2012. године (понедељак) са почетком у 12 часова.

В.) Право учешћа на лицитацији имају правна лица, чији представник мора да поседује писмено овлашћење за учешће на лицитацији и физичка лица која уплате - положе кауцију у износу од 1.000,00 динара. Кауција се полаже најмање 30 минута пре почетка усменог надметања, односно уплатом на рачун ЈКП "Паркинг сервис Крагујевач" број 105-40001-15 код АИК Банке.

Г.) Комисија која спроводи лицитацију пре почетка усменог надметања провериће све пријаве и положене кауције и неће дозволити учешће лицима која не испуњавају тражене услове.

Д.) Кауција се не враћа понуђачу чију понуду Комисија приhvati као најповољнију, већ се иста задржава и рачуна као аванс за уплату купопродајне цене. Осталим понуђачима кауција се враћа одмах по завршетку лицитације, односно наредног дана ако је уплаћена вирманским путем.

Е.) Са најповољнијим понуђачем закључиће се купопродајни уговор.

Ж.) Разгледање возила може се вршити сваког радног дана у времену од 8 до 20 часова на депоу ЈКП "Паркинг сервис Крагујевач" у Крагујевцу, ул. Краљевачког батаљона бб.

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna
lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 334 805
(064) 680 36 42

Karadorđeva 17
LOkal 17

бодова возачу се шаље обавештење да се јави полицијској управи у Крагујевцу и са собом понесе возачку дозволу, која ће му бити одузета. Аутоматски му се издаје потврда о томе и наредне две године возачка дозвола се налази у Полицијској управи у Крагујевцу. По истеку рока од две године Орган унутрашњих послова је дужан да списак лица којима је одузета дозвола достави Агенцији за безбедност саобраћаја.

Агенција је, пак, дужна да обезбеди одговарајући број инструктора и предавача који ће да одрже одређена предавања из области безбедности саобраћаја на која ће лица, којима је дозвола одузета, морати да присуствују. Пре него што се и започне са таквом врстом предавања сви кандидати ће бити упућени на здравствени преглед, где ће се утврдити да ли су у стању да и даље управљају моторним возилом. А, сама предавања ће бити усмерена према тим областима за која су возачи и кажњени.

Када се та настава спроведе и након испуњења услова Агенција за безбедност саобраћаја ће обавестити територијално надлежну Полицијску управу да се одређеном лицу које је било кажњено саобраћајна дозвола може вратити. Пре него што се и започне са испуњењем ове обавезе возач, који је санкционисан на овај начин, мораће да претпри неке санкције које су законом предвиђене. Прва је да ће морати да плати све новчане казне за све прекршаје које је до тада почнио, мораће да издржи заштитну меру коју му је суд прописао, на тај начин што у одређеном року неће управљати моторним возилом и мораће да се подвргне новом лекарском прегледу, који ће по новом правилу бити много строжи него што је био за први преглед за полагање за возачку дозволу.

■ Нова дозвола - 40.000 динара

- Лицу коме је одузета возачка дозвола након истека свих прописаних мера може се вратити ако је на том посебном лекарском прегледу утврђено да је здравствено способан да управља моторним возилом, ако је присуствовао обавезному семинару, о чему ће добити потврду од Агенције за безбедност саобраћаја, ако је положио тзв. тзв. стручни испит из области унапређења знања и безбедности саобраћаја и ако је измирио све новчане обавезе које су му изречене због почињених прекраја. Нормално, и уколико је протекло време на колико му је изречена заштитна мера одузимања дозволе, каже Горан Живковић.

Сваки кандидат „понављач“ дужан је да одслушу 40 наставних часова од по 45 минута, од којих је девет посвећено баш областима у којој је возач највише грешио, јер мора да схвати разлоге због којих је остао без дозволе. По завршетку семинара предвиђено је полагање испита, након чега ће возач моћи да добије возачку дозволу назад.

Уколико се прекрај не понови, казнени бодови се поништавају након две године, али у евиденцији остају сви казнени поени који се добију у међувремену. Следећи пут кад тај исти несавесни возач накупује 15 казнених поена аутоматски губи возачку дозволу, а не са 18 бодова, и сваки наредну пут квота се смањује за још по три бода за губитак дозволе.

Иначе, Агенција за безбедност саобраћаја је обезбедила довољан број лиценцираних предавача тако да ће се семинари организовати и ван Београда. Тренутно су у тој течајеви у просторијама београдске Привредне коморе, где долазе кандидати из читаве Србије, што је и додатни издатак. Трошкови семинара у овом моменту износе 25.000 динара, и уплаћују се пре обуке. Повратак дозволе несавесним возачима са којима раде психолози кошта укупно око 40.000 динара.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

IN MEMORIAM

НОВИНАР ВЛАДИМИР БОЖОВИЋ

Човек с којим је ћардовајо крагујевачки радио

Упонедељак је умро новинар Владимира Влада Божовић. Вест није била неочекивана јер, нажалост, знало се да за његову болест лека нема.

Био је тек у педесет четвртој години живота, али са више од тридесет година преданог рада у новинарству, коме је у Крагујевцу често давао свој аутентични печат. Његова радна биографија је преобогата и веома разноврсна, углавном везана за радијско и телевизијско новинарство.

Почео је осамдесетих година прошлог века у Радио Крагујевцу, најпре као хонорарни сарадник, и одмах је показао изванредан дар за радио водитељство. Од Бога подарен веома пријатним, мелодичним и радиофоничним гласом, а истовремено радан, амбициозан и спреман да стално учи, убрзо је постао предводник новог таласа креирања такозваног живог програма у тада јединој градској радио станици.

Радио је улазио у нову еру развоја са основним идејом да стари, стереотипни и официјелни програм у коме су монотони и досадни спикери били искључиво радио „говорници“, добије пријемчивији, слушљивији и живљивији. Главна улога у томе припадала је новом занимању у новинарству - радио водитељима. У крагујевачком етру Влада Божовић био је перјаница те нове медијске мисије.

Био је храбар и упоран, али и креативан, са новим идејама и радним еланом да - што је наумио то и оствари. Радио Крагујевац добио је с Владом Божовићем нови шмек. Постао је бржи, динамичнији, ближи слушаоцима, занимљивији и информативнији, добио је нови шарм и уврстио се међу најслушаније радио станице у Србији.

Влада је брзо стекао поверење у матичној кући и као млад новинар добио ауторске емисије. Почекео је с „Добрим вибрацијама“, а потом је неколико година припремао и водио омладинску емисију „Нико као ја“, која је рађена у сарадњи са Другим програмом Радио Београда и била веома слушана. Ваља поменути и емисије „То је само рокенрол“ и „Одјавде до поноћи“, која је ишла на „Другог божији“, односно некадашњем веома популарном другом програму Радио Крагујевца, у чијем је покретању и осмишљавању Божовић опет одиграо главну улогу.

Није, међутим, у том времену стварања новог радија ишло све глатко и лако, нарочито не у самој редакцији. Представници конзервативне „школе“ радио новинарства жестоко су се противили програмским иновацијама оличеним у динамичном, живом водитељском програму, мада Влада Божовић за то стварно никада није давао правог повода. Он се није, како се то говорило, измотавао на радију, није допуштао прдор примитивног и вулгарног говора. Увек је у томе имао меру, а једино што је безмерно неговао у свом водитељству била је духовитост и врџавост, уз изванредно сна-

ла жење пред микрофоном, са истанчаним смислом за импровизације и врхунску комуникацију и са саговорницима и са слушаоцима.

Дакле, Влада Божовић је тих осамдесетих и десетдесетих година прошлог века у Радио Крагујевцу јасно показао шта зна, уме и може. Оцене о свему већ су изречене. Међутим, његов несташни и немирни новинарски дух увек је тражио нешто друго и ново. Када су 1993. године почеле припреме за отварање прве телевизије у граду, био је то Канал 9, он је морao да „упадне у игру“. И то не са „споредном улогом“ већ као неко ко ће осмислити програм и припремити тим за његову реализацију. Нови медиј, нови изазови. Телевизија се „завртала“, он је у њој проборавио колико је било потребно да стане на ноге и кренуо даље.

Нови корак био је подједнако изазован и ризичан. У време хаоса, изолације и ратова, Влада Божовић оснива приватну агенцију „ВА“ (од иницијала свог имена супруге Александре), с намером да се бави не зависном медијском продукцијом. Преведено на обичан језик, определио се да у „приватној режији“ прави радио и ТВ емисије различитих жанрова, реклами - од класичних до политичких, услуге из области ПР (односи са јавношћу), да ради анкетирања и истраживања јавног мињења итд, и да од свега тога живи на прилично оскудном, али и суровом медијском тржишту. Наравно, није постао никакав велики бизнисмен, али је остао велики професионалац.

Узгред се у више наврата „враћао“ градским телевизијама и једини је међу крагујевачким новинарима који је био главни уредник и Телевизије Крагујевац, и Канала 9, и Телевизије ИН. По годину две дана, вероватно онолико колико му је било потребно да у датом тренутку утоли професионалну знатижељу и медијску страст.

Још док је искључиво радио као радио водитељ, Влада Божовић је у себи препознао и открио дар и за креацију медијске реклами, једног веома специфичног и тешког жанра који у неколико секунди мора да удовољи бар три критеријума: да задовољи оглашивача, да пробуди интересовање потенцијалних комитената рекламиране robe или услуге и да има прихватљиву медијску форму. Колико је Влада у томе био успешан нека посведочи само подatak да је својевремено на надметању у Порторожу, на коме су учествовале све „маркетингске але“ из оне велике Југославије, био убедљиви победник. Али то је само једно из низа професионалних признања за радио реклами.

Вођен жељом да „проба све што је медијско“ Влада Божовић се пре десетак година прихватио и улоге шефа службе за комуникације у крагујевачкој градској управи. Нешто више

од годину дана било му је довољно да спозна шта значи посредовати између политичке елите, с једне, и новинара и целокупне јавности, с друге стране, па се опет вратио пословима „из струке“, али који нису укључивали политички фактор.

С професионалном зрелошћу у Влади Божовићу рађао се нови афинитет. Почекео је да се окреће документарним жанровима, онима који не траже превелику дневну јурну, али и те како траже знање и искуство. У продукцији агенције „ВА“ кренуо је у снимање телевизијског серијала под радним називом „Дестинације Шумадије“. Прво је урадио неколико документарних емисија које су „насликале“ Лепеницу од извора до ушћа, причајући и историјске и савремене приче о сваком месту кроз које она пролази. Други серијал звао се „Рудничка Шумадија“ и био је посвећен свим подрудничким селима са ове - крагујевачке стране. Уз помоћ богате документације и бројних саговорника, изванредно телевизијично представио је све важно и занимљиво из овог краја - од историје и археологије до биљног и животињског света. Оба серијала приказале су градске телевизије.

У документаристичкој продукцији Владе Божовића треба још поменути и серијал о видјеним Крагујевчанима, вредним или занимљивим појединцима, који су портретисани у богатом колориту. Биле су то такође веома гладане емисије јер су рађене као портретне, али су осветљавале и многе непознате стране познатих људи.

Y богатом радном опусу Владе Божовића остаће упамћени и веома успешни сценски програми, на првом месту „Крагујевац форевер - избор за краља и краљицу мадуре“. Када је ова приредба први пут организована у Првој крагујевачкој гимназији, било је наравно гунђања непоправљивих пуританаца који су замерали - зашто у овом „храму образовања“ дефилују помало голишаве лепотице. Владу то није поколебало, манифестију је преселио на друго место и уз моднине креације своје супруге осмишљавао је, организовао и приређивао програме који су добијали одличне оцене и од великих пробирача.

Иако типичан урбани лик, Влада Божовић се последњих година латио и организовања Шумадијских зимских игара. Дао им је нови садржај, испровоцирао такмичарски дух, али успео да очување изврног сеоског стваралаштва у свим областима.

О другим радним дометима Владе Божовића свакако ће се побринути хроничари крагујевачког новинарства и јавног живота уопште. Вредело га је имати, штета што је млад напустио своју породицу, пријатеље, колеге и - посао који је био толико предан.

МИРЈАНА СЕ ОДЛИЧНО
СНАШЛА У АУСТРАЛИЈИ

Мирјана је завршила архитектуру у Београду и докторирала на Универзитету у Мелбурну, где ради као асистент. Не жели да се врати у Србију, али жели да буде ближе својој породици и пријатељима, па ће, по свему судећи, покушати да нађе посао и пресели се у Европу

Одмалена је некако знала да ће једнога дана отићи у иностранство и да неће живети у Србији. Хтела је у Америку, али судбина, „ил' ко зна шта ли је“ одвела је на други крај земљине кугле - у Мелбурн у Аустралији.

Тамо живи већ пет година, стекла је звање доктора архитектуре и ради на Универзитету у Мелбурну. Каже да добро зарађује, може себи да приушти све што пожели и да овде ништа од тога не би имала. Ипак, ова земља превише је далеко од људи које највише воли. Недостају јој породица и пријатељи, па ће за годину, две покушати да дође мало ближе, негде у Европу. Волела би да то буде Шпанија, Италија или Швајцарска.

Она је Мирјана Ристић, рођена Крагујевчанка, има 30 година, била је ћак Прве гимназије, језички смешт, јер није волела физику, али је волела језике и математику. Желела је да студира архитектуру, али је сматрала да нема ликовни таленат, па ју је бринуло цртање. Када је на зидовима једног поз-

натог архитекте који спрема студенте видела његове слике рекла је себи да нема ту шта да тражи и одлучила да упише економију.

■ Прва са Балкана добила стипендију

Два месеца уочи пријемног на Економском, док се увело привремала, млађи брат је замолио да му уради неколико цртежа за ликовно. Док је, како каже, нешто

црткала, помислила је зашто се бар није опробала на архитектури. Тако је месец дана пред пријемни рекла родитељима да ће ипак покушати да упише архитектуру и са другарицом Миленом бацала се на спремање пријемног, али ниједна није положила. Те године се, међутим, десило да је био промењен систем бодовања и није се могло проћи само на основу успеха у школи него је требало положити и пријемни са одређеним бројем поена. Понто је много студената пало, био је уведен и септембарски рок.

- То је била права срећа. Тада смо Милена и ја отишли за Београд и тамо провеле три месеца на припремама. Успела сам да положим и уписала се на Архитектонски факултет.

У прве две године имала сам просек 8,5, али је трећа била посебно тешка, а просек нижи - 7,7. У четвртој и петој био је преко десетке, а испоставило се да ће баш тај успех са последње две године студија бити пресудан за моје даље школовање, прича наша саговорница. Завршила је факултет прва у

својој генерацији, а дипломски рад - идејно решење за градску кућу у Крагујевцу на потезу „Продор“- одбранила је са десетком.

Почела је да размишља о даљем усавршавању у Америци, али пошто је дипломирала крајем децембра, а сва документа за Америку требало је предати до фебруара и исплатити неке испите, није било шанса да све то заврши, па је одлучила да одлази одлазак за наредну годину. У то време добила је посао у једном крагујевачком пројектантском бироу, али када су јој рекли да ће имати плату 200 евра - окренула се и отишла. Понашања је посао на свом факултету у Београду, у истраживачкој пословној централу, где је почела да ради на пројектима.

Баш у то време, једна од њених другарица се удала и преселила у Аустралију, па је Мирјана помислила да би можда требало да види шта има тамо. Претураја је по разним сајтовима и коначно пронашла нешто што је било везано за архитектуру. Универзитет у Мелбурну нудио је највећи број стипендија странцима, а пошто није ни помишљала да сама може да плати школарину од 25.000 долара, решила је да покуша.

- Понашања сам име професора Дарка Радовића и успоставила контакт са њим. Он ми је одговорио да могу да се пријавим, али да се не надам да ћу добити стипендију, јер је конкуренција велика и препоручио ми да се снаћем за новац, што је за мене било незамисливо. Понто сам већ имала у плану да се наредне године пријавим за Америку, хтела сам да покушам ово са Аустралијом, да видим како ћу проћи, прича Мирјана.

Предала је предлог за пројекат, а после неколико месеци стигао је резултат. Прво су јој одговорили да је добила место на факултету, нешто

ЊЕН ДОКТОРСКИ РАД СТРУЧЊАЦИ ОЦЕНИЛИ НАЈВИШИМ ОЦЕНАМА

касније и да јој је одобрена стипендија од 1.700 долара за трошкове живота, а на крају и да је добила плаћену школарину, испоставило се - баш на основу просека оцења са последње две године студија. Професор Радовић јој је касније рекао да је прва особа са Балкана која је то добила. Спаковала је кофре и отпотовала за Мелбурн.

Лако је пронашла стан, упознала много нових пријатеља, а од друге године почела је да ради на факултету као асистент. Иако је већ пријавила тему за докторат, помислила је да би могла да ради нешто друго, да истражи и објасни улогу архитектуре у конструисању националног идентитета на просторима бивше Југославије за време ратова деведесетих година. Деловало је помало неизбиљно да после пет месеци мења тему, али је свом ментору однела слике Сарајева, Мостара и Београда и испричала му шта се тамо дешавало, а он је одговорио да је ово много боље од претходне теме. Одабрала је Сарајево као студију случаја и кроз трансформацију објекта – деструкцију (рушење) и реконструкцију, објаснила како се транс-

ВУКАН ЛЕВАЈАЦ, НАЈБОЉИ МАТУРАНТ ПРВЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ

Математичар, физичар и глумац

Најталентованијем младом математичару и физичару, ћаку генерације међу матурантима Прве гимназије, математика у почетку била најнеомиљенији предмет. Иако је Вукан један од најуспешнијих на такмичењима у својој генерацији, будући студент ЕТФ-а и сада са већим задовољством прича о свом хобију - глуми

Док је већину матурантата тресла уписна гроздица Вукан Левајац је имао само једну бригу - хоће ли његови другови у првом року уписати жељени факултет, па да почну са планирањем заједничког летовања. Вукан је, наиме, захваљујући одличном успеху, али и бројним наградама на државним такмичењима из математике и физике, стекао право да Електротехнички фа-

култут упише без полагања пријемног испита.

Додуше, чак и да је морао да изађе на пријемни овај млади Крагујевчанин би и у том случају више размишљао о летовању и проводу него што би бринуо хоћи ли положити. Није разлог томе само што математику зна „у прстима“, већ што се ћак генерације међу овогодишњим матурантима Прве крагујевачке гимназије и сада већ бивши ученици специјализованог математичког одељења по много чему разликује од стереотипне представе одликаша и математичара.

Иако је неспорно да математичке проблеме решава као од шале, што доказује и сијасет првих места на такмичењима, Вукан много радије и са већим заносом прича о глуми којом се аматерски бави годинама. Овом лепом хобију, али и дружењу са пријатељима, увек је посвећивао много више времена него учењу.

Најбољи гимназијски математичар као клинац чак није ни волео математику. Ни родитељи га нису усмеравали у том правцу. Његовог оца, професора историје, математика никада није много ин-

тересовала нити је икада размишљао да ће му син бити успешан у овој области. Мајку лекарку, иако је сама била добар математичар, професија је усмерила на потпуно другу област. У свету рачунских операција Вукан се нашао потпуно случајно.

- У првом и другом разреду основне школе математика ми је била најнеомиљенији предмет. У то време највише сам волео да цртам. Међутим, у трећем разреду сам више из шале отишао на такмичење које је организовала Математичка радионица и освојио прво место. Задаци које смо на том тесту имали били су ми интересантни, пошто се радило о много сложенијим проблемима него што су били они из редовног градива. То прво место на неки начин ми је дало крила и тако сам почeo да се бавим математиком. Претпостављам да бих, да ме је у то време неко одвео на такмичење из ликовног, једноставно завршио у тим водама, прича Вукан.

После освојеног шампионског места на првом, одлазак на такмичења из године у годину су се подразумевала.

- Логично, када сам у петом

разреду почeo да учим физику интересовање се проширило и на тај предмет, каже овај талентовани младић.

Ипак, иако је у основној школи на многим такмичењима био успешан, није завршио у Регионалном центру за талente, мада би то био логичан след.

- Пробао сам да постанем један од полазника, али нисам прошао тест интелигенције. Наиме, темељан, какав јесам, о сваком од питања сам дugo промиšљао и проверавао. Тако се десило да време истекне, а да многе задатке не урадим. Једноставно, нисам имао искуства са таквим тестовима, прича Вукан.

Уместо у Центру завршио је у Петници. Доста времена провео је у овом истраживачком кампу упознајући се истовремено са тајнома науке, али и младима из целе Србије.

У средњој школи на државним првенствима из оба предмета Вукан је сваке године био у самом врху, освајајући увек неко од прва три места. Будућег студента Електротехничког факултета у Београду, међутим, информатика уопште не занима, што је прилично

ВУКАН ЂЕ СТУДИРАТИ ФИЗИЧКУ ЕЛЕКТРОНИКУ

необично, пошто добар део оних који уписују овај факултет сањају да заврше у некој програмерској фирми.

- Електротехнику људи уписују углавном након што чују да је онај ко има смисла за математику лако завршава, а да је у питању занимање које је врло исплативо, пошто

Аустралију, а

формисао национални идентитет и како је неколико нација у Босни због тога долазило у конфликт.

Факултет је финансирао сва истраживања везана за ову тему, а Мирјана је добила могућност да ради на терену. Тако је четири месеца провела у Сарајеву, прикупљајући податке за докторски рад. Осим тога, требало је да учествује и на једној од стручних конференција коју сама одабре, како би представила своје истраживање. Решила је да то буде Њујорк. Када већ није отишла у Америку, бар је могла да проведе пар дана у Њујорку.

■ Вратиће се - али у Европу

Предала је докторат у септембру 2011. године, а оцењивање се састоји у томе да се рад шаље најбољим стручњацима у свету из те области и они имају два-три месеца да дају своје сугестије. Мирјанин ментор Ким Дови инсистирао је да то буду најстручнији људи и веома строги, па је комисија одлучила да њен рад пошаље професору у Енглеској, стручњаку за Босну и професору у Америци.

Након два месеца, из Америке је стигао одговор да је рад прошао без исправки, што је највиши ниво оцењивања, док је професор из Енглеске одговорио да је прошла са малим исправкама, додајући да ово један од пет најбољих доктората које је икада прочитao, препоручујући га за награду универзитета. Тако је 17. марта ове године Мирјана званично промовисана у доктора архитектуре.

- Надам се да ћу за две године добити посао доцента, за шта је потребно да имам и објављене радове. Још по доласку у Мелбурн успела сам да се запослим као главни асистент на свом факултету, на предмету Дизајнирање урбанине средине. Држим предавања, вежбе и тако стичем искуство потребно за будући посао доцента, објашњава наша саговорница.

Гордана БОЖИЋ

Да није добар не би се баш рекло, пошто је учествовао у стварању многих представа, а ангажован је и у неколико студенских филмова. Малену улогу имао је и у популарној серији „Мој рођак са села“.

- Није то била нека улога. Готово да онај трепне у том моменту лако може да превиди да сам уопште играо у серији, шали се наш саговорник. - Играо сам унука Братислава Славковића Кеше. За мене је било невероватно искуство радити са крагујевачком глумачком легендом. Толико смо се лепо сложили да су нас на сету чак питали да ли смо стварно деда и унук.

Иако је будући професију већ одабрао, овај деветнаестогодишњак ипак не намерава да напусти своју велику љубав. Када на јесен постане бруцош и пресели се у Београд, наставиће аматерски да се бави глумом у неком од тамоњих аматерских позоришта. За сада су му у плану „Дадов“ или „Крсманац“.

- Сигурно је да ћу аматерски наставити да се бавим глумом. Имам неколико пријатеља у „Крсманацу“, али сам планирао и да пробам у „Дадову“, каже Вукан.

О плановима за будућност не размишља много. Факултет је, каже, уз много дилема и размишљања одабрао, и сада немера да са пријатељима ужива у најдужем распусту.

Марија ОБРЕНОВИЋ

се програмерске фирме отимају о дипломце овог факултета. Мени је, међутим, програмирање потпуно незанимљиво, иако се у њему добро сналазим. Заправо, намераво сам да упишем физику, али сам коначно „преломио“ у корист ЕТФ-а након што сам сазнао да постоји смер за физичку електронику. Упитању је спој електротехнике и физике који налази примену у разним областима, чак и у медицини. Не желим, да се бавим програмирањем већ истраживањем, објашњава Вукан.

Вукан су, међутим, многи у будућности видели на „даскама које живот значе“, пошто се више од деценије бави глумом. Био је најпре полазник Дечје позоришне радионице, а затим и Драмског студија дома омладине. Да га сцена привлачи показао је и као члан КУД „Абрашевић“.

- Дуго сам паралелно играо фолклор у „Абрашевићу“ и био члан Слајнице драмске радионице у Дому омладине. Међутим, у једном моменту пробе су се поклопиле и определио сам се за глуму. Заиста волим позориште. Уживам да будем на сцени, али и у гледалишту, међутим, нисам имао смелости да положем пријемни на неком од факултета драмских уметности. На класе сваке године примају мало студената, а нисам баш убеђен да сам најбољи глумац, скромно коментарише Вукан.

БОРЂЕ БУКВИЋ, ЂАК И МОДНИ ФОТОГРАФ

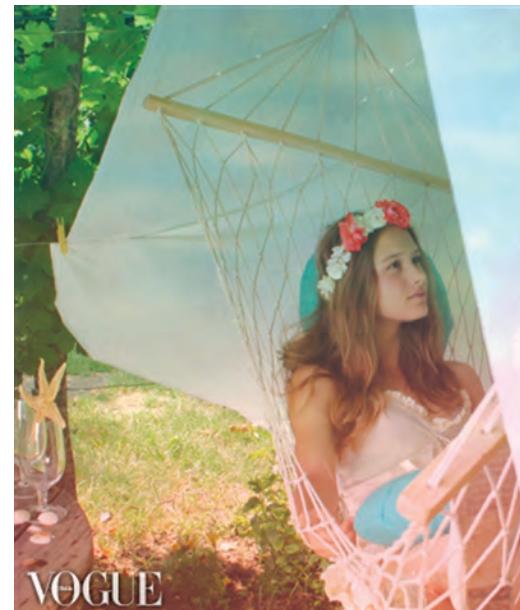
Средњошколац у Vogu

Фотографија овог петнаестогодишњег ђака Медицинске школе „Сестре Нинковић“ нашла се најпре на сајту, а недавно и на страницама италијанског издања модног магазина „Вог“

БОРЂЕ БУКВИЋ (15) МОДНОМ ФОТОГРАFIЈM БАВИ СЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Ипак, за две године успео је да „испече занат“ и то у толикој мери да се његови радови могу наћи на многим страним сајтовима. За чешки модни магазин „Анет“ недавно је дао и први интервју, а на истим страницама објављен је и серијал његових радова. Пре

ФОТОГРАFIЈУ ОБЈАВЉЕНУ У „ВОГУ“, НА КОЈОЈ ЈЕ ЊЕГОВА ДРУГАРИЦА ТАМАРА ДУМАНОВИЋ, БОРЂЕ ЈЕ СНИМИО У СВОМ ДВОРИШТУ

ЂОЛЕТОВЕ „СЛИКЕ“ НА МНОГИМ ПРЕСТИЖНИМ СТРАНИМ САЈТОВИМА

неколико месеци Ђорђе се осмелио и да своје фотографије „окачи“ на сајт италијанског „Вога“. Великих очекивања није имао, али се десило управо супротно.

- Чуо сам од неких колега да се фотографије могу слободно аплоудовати на њихов сајт. За мене је то било чисто шанса да људи виде фотографије. Међутим, људима из „Вога“ свидела се једна од њих па су преузели, а убрзо се нашла и на страницама овог магазина, прича наш саговорник.

У питању је фотографија настала у Ђорђевом дворишту, а на њој је како модел његова школска другарица Тамара Думановић.

- Снимали смо пре пет месеци. Сет је трајао јако дуго, пошто смо радили читав серијал фотографија. Снимали смо скоро читав дан, прича Ђорђе.

Модном фотографијом Ђорђе се бави из чистог задовољства, мада своје радове презентује на различитим интернет страницама.

- Углавном су то сајтови на којима сви фортографи могу да каче своје фотографије. То је шанса да вас неко запази. Углавном сам до сада имао позитивне коментаре. Највише ми значе похвале фотографа „Викторија сикрета“ који је врло позитивно оценио мој рад, са смешком прича Ђорђе.

Сва је прилика да ће хоби овог младог Крагујевчанина прерasti у лепу каријеру, пошто неких понуда већ има. За сада, ипак, не размишља много о томе. Одличан је ђак, посвећен школи, а у слободно време свира и виoline, пошто је завршио основну музичку школу.

М. ОБРЕНОВИЋ

КРАГУЈЕВАЧКИ УЧЕСНИЦИ НА ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА

Од Стокхолма до Лондона

КРАГУЈЕВАЧКИ ОЛИМПИЈСКИ КЛУБ 1911. ГОДИНЕ.
У СРЕДИНИ ПРЕДСЕДНИК КЛУБА
ПУКОВНИК ВАСА БОЖИДАРЕВИЋ

Ближи се отварање Олимпијских игара у Лондону. Ова највећа смотра светског спорта „поклапа“ се и са једним значајним јубилејем - стогодишњицом од првог учешћа српских спортиста на Олимпијским играма у Стокхолму 1912. године. За читав век учешћа на олимпијадама бранећи боје Србије и Југославије (краљевине и републике) учествовао је и велики број Крагујевчана. На свим олимпијским играма (летњим, зимским, параолимпијским, олимпијадама глувих, као и шаховским олимпијадама) учешће је узело 47 крагујевачких спортиста, тренера и судија, било да су у питању људи који су рођени у Крагујевцу, поникли у крагујевачким спортским клубовима или били чланови неког од клубова из града пре или после учешћа на олимпијским играма.

Текст о свим крагујевачким учесницима на олимпијским играма урађен је захваљујући архивској грађи Миће Ранковића, преданог хроничара овдашњих спортских збивања, и излазиће у наредна три броја „Крагујевачких“ новина. У првом броју објавићемо имена и биографије учесника летњих олимпијских игара, у наредном представнике Крагујевца на зимским, параолимпијским играма, као и олимпијадама глувих и шаховским олимпијадама, док ће трећи, завршни текст бити посвећен крагујевачким тренерима и судијама који су били учесници олимпијада.

ИЗ ИСТОРИЈЕ ДОМАЋЕГ ОЛИМПИЈЗМА

Рат однео олимпијаду у Југославији

Ако сте под овим насловом помислили на најновије скобе на овим просторима - погрешили сте. Мало је познато или већ одавно заборављено да је Олимпијада 1948. године требало да се одржи у Југославији. Ова одлука Међународног олимпијског комитета донета је на играма 1936. године у Берлину. Ево како је о њој извештавао тадашњи новинар београдске „Политике“ у тексту „Олимпијада 1948. године одржаће се у Југославији“:

„На ноћашњој седници Међународног олимпијског ко-

митета било је на дневном реду и питање идућих олимпијада, где ће се одржати. Пошто се Финска и Јапан боре око тога ко ће приредити идућу Олимпијаду, те се олимпијске игре за 1940. и 1944. годину сматрају већ затезим, мада се не зна ко ће од ових двеју држава бити домаћин кроз четири а ко кроз осам година. Док се још решавало ово питање наши делегати кандидовали су Југославију за Олимпијаду 1948. године. Чланови Међународног олимпијског комитета једногласно су примили ову кандидацију. Осим тога одлучено је да 1939. године олимпијски комитет одржи свој конгрес у Београду“.

Онда је дошао Други светски рат и пореметио све олимпијске и друге планове.

Пише Зоран Мишић

Да су заиста бесмртници сведочи и чињеница да и данас памтимо име Корибо-са, атлетичара из античке Грчке који је победио на првој олимпијади 776. године пре нове ере. Иако је забележено да је био сиромашни кувар из Елиде, тријумф у спринтерској дисциплини (по данашњим мерама била је то трка нешто краћа од 200 метара) заувек је утиснуо његово име у историју светског спорта. Слично је са олимпијцима и сада, после скоро три миленијума.

На играма у Лондону Србија ће обележити значајан јубилеј - стогодишњицу од првог учешћа њених спортиста на Олимпијским играма 1912. године у Стокхолму. Но, историја српског и крагујевачког олимпијизма још је старија. Српски краљ Александар Обреновић био је једини владар (сем домаћина грчког краља Борђа) који је присуствовао обнови олимпијских игара 1896. године у Атини. На путу ка главном граду Грчке обишао је

КРАГУЈЕВАЧКИ СТРЕЛЦИ НА ОЛИМПИЈАДАМА:
НЕМАЊА МАРКОВИЋ И СЛОБОДАН ПАУНОВИЋ ПАУНЧЕ

Хиландар на који су тада, због дувовања претензију имали Бугари. По повратку са Олимпијаде послao је на Свету гору свој дар у износу од 5.000 златних динара и намирио хиландарски дуг, омогућивши да ова наша највећа светиња остане српска.

Српски олимпијски комитет (витешка и спортска организација) основан је 1910. године у Београду. Наредне године основано је 17 олимпијских клубова у градовима широм Србије, од којих је један био и у Крагујевцу. Први додир Крагујевчана са олимпијјом, по писању тадашње престоничке штампе, забележен је 1911. године на „олимпијским утакмицама“, ревијалним спортским надметањима која су за циљ имала пропагирање олимпијских спорова. У Крагујевцу са тим циљем 2. фебруара, на иницијативу капетана Јована Срећковића, приређен је коњички слет са 159 учесника, а 22. маја на тродневним београдским „Мајским олимпијским утакмицама“ Крагујевачки лоптачки клуб „Шумадија“ тријумfovала је над домаћим Реалским лоптачким клубом. Председник крагујевачког олимпијског клуба

ПРВИ ОЛИМПИЦИ ИЗ СТРАГАРА: ДУШАН МИЛОШЕВИЋ И ПРЕДРАГ САРИЋ (КОРМИЛАР У ЧЕТВЕРЦУ)

био је пуковник Васа Божидаревић.

Већ 1912. године пут Стокхолма упутила се петочлана српска олимпијска делегација коју су сачињавали официри Светомир Ђукић и Драгослав Вojиновић и инжињер Андра Јовић (као представници Српског олимпијског комитета) и учесници-атлетичари Душан Милошевић, спринтер (победио на изборној трци за олимпијаду) и маратонац Драгутин Томашевић (погинуо у рату 1915. године).

Занимљиво је да је маратонску олимпијску норму испунио и сељак из Жаркова Живко Настић, по чијем сведочењу је лично краљ Петар

забранио његов одлазак у Стокхолм јер је „сељак и не би могао тамо да се снађе и заступа своју земљу”.

■ Страгарци први олимпијци

Милошевић се квалификовала за финалну трку на 100 метара на којој није учествовао (по неким изворима отрован је арсеником) из здравствених разлога, док је Томашевић по некима стигао 37, а по другима није ни завршио маратон. Ипак, српска олимпијска историја је почела.

Душан Милошевић (1894. Страгари - 1967. Београд) био је један од оснивача БСК-а (први секретар клуба) истакнути играч - десни халф. Такође, био је одличан пливач и а-

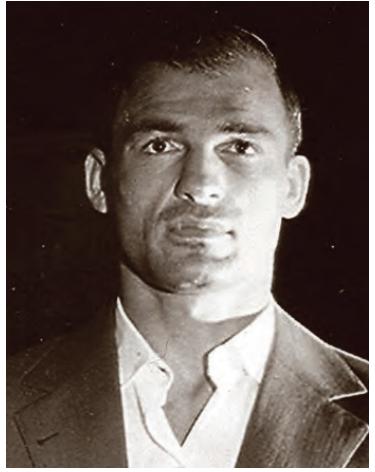
тлетичар. По повратку из Стокхолма (лично га је у болници обишао Пјер де Кубертен) није се више бавио атлетиком, али фудбалом јесте. Био је оснивач и власник рудника азбеста у Страгарима и оснивач истоименог фудбалског клуба, а после Другог светског рата саветник у руднику који је основао. Умро је и сахрањен у Београду.

Између два светска рата нема спортиста из Крагујевца и околине који су учествовали на олимпијадама (али зато има других учесника о чему ћете читати у наредним наставцима), а случај је хтео да други олимпијац са овог подручја буде такође рођен у Страгарима.

Реч је о **Предрагу Саричу** (1921.) учеснику на Олимпијади у Лондону 1948. године, где је као кормирар наступио у веслачкој дисциплини четвртца са кормираром. Сарич је био је публициста, новинар и спортски и веслачки радник, како се то онда казивало. Био је председник у веслачком савезу Србије и у клубу „Црвена звезда”,

и члан српске олимпијаде у Риму:

АТЛЕТИЧАР ЛЕОН ЛУКМАН, БОКСЕР ДРАГОСЛАВ ЈАКОВЉЕВИЋ БАБЕА И ГИМНАСТИЧАР ДРАГАН ГАГИЋ

НАШИ УЧЕСНИЦИ НА ОЛИМПИЈАДИ У РИМУ:

АТЛЕТИЧАР ЛЕОН ЛУКМАН, БОКСЕР ДРАГОСЛАВ ЈАКОВЉЕВИЋ БАБЕА И ГИМНАСТИЧАР ДРАГАН ГАГИЋ

СПОРТИСТИ ИЗ КРАГУЈЕВЦА НОСИОЦИ МЕДАЉА

Једно сребро и три бронзе

Четворо спортиста рођених у Крагујевцу освајало је олимпијска одличја: кошаркашица Весна Деспотовић, боксер Мирко Пузовић, стрелач Стеван Плетикосић и кошаркаш Никола Лончар.

Весна Деспотовић - кошаркашица (1961.) на олимпијади у Москви 1980. године освојила је бронзану олимпијску медаљу као члан женске кошаркашке репрезентације. Весна Деспотовић била је дугогодишња кошаркашица „Радничког”, а једну сезону је играла и у бањалучком „Младом крајишнику”. Бронза из Москве није једино одличје и трофеј које је Весна Деспотовић донела у Крагујевац: она „има” и бронзу са Европског првенства исте године одржаног у Бањалуци, као и медаље са јуниорског првенства Европе 1979. године одиграног у италијанском граду Месини и годину дана раније са кадетског првенства континента у Шпанији.

Боксер **Мирко Пузовић** један је од најтрофејнијих крагујевачких спортиста свих времена. Пузовић (1956.) је на олимпијади у Лос Анђелесу освојио бронзану медаљу.

Био је члан „Радничког”, „Гоше” и „Ријеке”. Два пута је био вицешампион Европе, једном трећи, седам пута првак Југославије, а са два светска првенства, 1982. године у Тампереу и 1986. у америчком Рину, донео је бронзане медаље. Петоструки је освајач трофеја „Златна рукачица”, а на Медитеранским играма у Казабланки 1983. године освојио је сребро.

Стрелач **Стеван Плетикосић** (1972.) - освајач је бронзане медаље 1992. године у Барсе-

ВЕСНА ДЕСПТОВИЋ, МИРКО ПУЗОВИЋ, СТЕВАН ПЛЕТИКОСИЋ И НИКОЛА ЛОНЧАР

лони, у дисциплини 50 метака малокалибарска пушка лежећи став. Власник је и светског рекорда у овој дисциплини. Сем Барселоне, Плетикосић је учествовао још на четири олимпијаде, у Атланти, Сиднеју, Атини и Пекингу.

Стрелаштвом је почeo да се бави са 10 година.

Прву медаљу освојио је 1989. године на Европском првенству у Загребу. Освајач је више медаља и трофеја на европским и светским првенствима и светским куповима. Такмично се у две дисциплине - малокалибарска пушка лежећи став и малокалибарска пушка 50 метака троств. Још увек се активно бави стрељаштвом.

Кошаркаш **Никола Лончар**, (1972.) учесник је Олимпијских игара у Атланти 1996. године, где

ПРЕДАНИ ХРОНИЧАР КРАГУЈЕВАЧКОГ СПОРТА

Изложба Стогодина олимпијизма у Србији

Крагујевчанин Мића Ранковић, економиста по образовању, данас пензионер, један је од најпреданијих хроничара крагујевачког спорта. Захваљујући његовој архивској грађи и фотодокументацији настало је ова серијал о крагујевачким олимпијцима. Ранковић је аутор монографија о крагујевачким боксерима и рвачима, сакупља грађу о свим фудбалским клубовима који су икада постојали на територији града, као и о спортским колективима уопште.

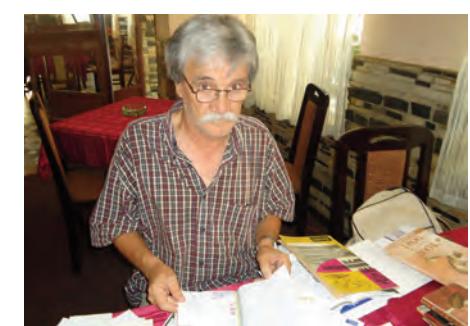
Такође, колекционар је и сакупљач фотографија о старом Крагујевцу и хоби му је прикупљање грађе и фотографија старих градских кафана, хотела и ресторана.

Поводом јубилеја, века од првог учешћа српских спортиста на Олимпијским играма, Ранковић ће од своје архивске грађе и фотографија, заједно са медаљама, плакетама, акредитацијама учесника организовати изложбу „100 година олимпијизма у Србији”. Изложба ће бити отворена у уторак 24. јула, у галерији Народне библиотеке „Вук Карадић и Крагујевчани ће моћи да је погледају наредна четири дана.

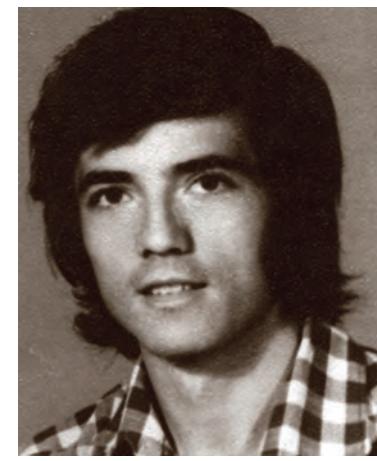
Ранковић потом планира брошуру о олимпијцима из Крагујевца и Шумадије. Нада се да ће његова поставка иницијати сталну (у једној од две крагујевачке спортске хале) - Олимпијску собу.

- Веома је значајно да се ова грађа и документи изложе као стална поставка како би се посетиоцима преко докумената и аргумента јасно приказали шта су олимпијаде и учешће на њима значиле за Србију и наш град и наше сећа, сматра Ранковић.

Изложба „100 година олимпијизма у Србији” биће отворена до 28. јула.

МИЋА РАНКОВИЋ ХРОНИЧАР КРАГУЈЕВАЧКОГ СПОРТА И АУТОР ИЗЛОЖБЕ О СРПСКОМ И КРАГУЈЕВАЧКОМ ОЛИМПИЈИЗМУ

ТРОСКОКАШ МИЛАН СПАСОЈЕВИЋ, УЧЕСНИК НА ОЛИМПИЈАДАМА У МИНХЕНУ И МОСКВИ

Његов отац Мата Марковић био је предратни репрезентативац Југославије, а стрељаштвом су се успешно бавила и сва четири Немањина брата: Србислав, Војислав, Борислав и Момир.

Марковић је стрељаштвом почeo да се бави 1926. године и убрзо је постао неприкосновени омладински репрезентативац Југославије, освајајући више пута државну титулу у овој конкуренцији. Активно је био члан стрељачке репрезентације пуних 45 година и за то време био

► НАСТАВАК НА СЛЕДЕЋОЈ СТРАНИ

СТЕВАН ПЛЕТИКОСИЋ

„Партизана” у сезони 2005/06. године и каријеру завршава у „Армани Цинсу”, годину дана касније. Годинама је био члан сениорске репрезентације Југославије и са овим тимом, сем сребрне медаље из Атланте, има и две златне медаље са Европског и Светског првенства 1997. и 1998. године, као и бронзу на Европском првенству 1999. године. Живи у Шпанији.

Сем Крагујевчана, олимпијске медаље освајали су и чланови крагујевачких клубова: фудбалер Јовица Николић (бронзу) 1984. године у Лос Анђелесу и одбојкаши Дејан Брђовић (бронзу) 1996. године у Атланти и Слободан Ковач (бронзану и златну) 1996. године у Атланти и 2000. године у Сиднеју.

КРАГУЈЕВАЧКА ФУДБАЛСКА ТРОЈКА У ПЕКИНГУ: НЕНАД ТОМОВИЋ, ЂОРЂЕ РАКИЋ И САША СТАМЕНКОВИЋ

► С ПРЕТХОДНЕ СТРАНЕ

је првак Југославије у сениорској конкуренцији чак 25 пута. Победио је на предратном свесоколском слету у Прагу у дисциплини гађања из војничке пушке, био је шампион Балкана, учесник светских првенстава у стрељаштву...

■ Ера крагујевачких стрелаца

На Олимпијади у Риму 1960. године наступила су три такмичара који се могу назвати Крагујевчанима.

Атлетичар Леон Лукман - (1932.) од оца Леополда, настав-

године у САД, где је живео последње три деценије.

Трећи „наш“ учесник римске Олимпијаде гимнастичар **Драган Гагић** рођен је 1935. године у Винчи код Тополе, где су му родитељи учитељевали. Завршио је средњу физкултурну школу у Земуну, бавио се педагошким радом, био је члан Гимнастичког клуба „Земун“. На Олимпијади у Риму био је једини гимнастичар из Србије у репрезентацији која је читава, сем њега, била састављена од спортиста из Словеније. Од 20 екипа из исто толико земаља наши гимнастичари овојили су екипно девето место.

тативац земље и једно време и њен селектор.

Атлетичар **Милан Спасојевић** (1950. Ниш), учествовао је на две олимпијаде: у Минхену 1972. и Москви 1980. године. Такмично се оба пута у трсоку, иако је био активан и добар скакач и у даљ. Био је дугогодишњи члан Атлетског клуба „Раднички“, пет пута државни рекордер у трсоку и први наш трсокаш који је „прелетео“ преко границе од 16 метара. На Медитеранским играма освојио је злато у Измиру 1971., бронзу у Алжиру 1975. и сребро Сплиту 1979. године. Био је и првак државе у скоку дуж 1970. године, а 1974. био је на европским ранг листама рангиран као пети трсокаш. Као репрезентативац наступио је за Југославију 52 пута.

ФУДБАЛЕР ПРЕДРАГ СПАСИЋ (ДЕСНО) И РВАЧ ФРАНЦ ПОДЛЕСЕК ПРЕДСТАВЉАЛИ СУ НАС У СЕУЛУ

ника практичне наставе - алатничара у „Застави“, и мајке Живке, квалификованог оружара, завршио је Војно-занатлијску школу и радио у „Првеној застави“. У периоду од 1946. до 1948. године активни је члан смучарског клуба „Раднички“. У периоду од 1948. до 1952. године је члан атлетског клуба „Раднички“, а 1951. године постаје јуниорски првак Југославије у скоку у даљ. Од 1952. до 1958. године наступа као атлетичар „Прве звезде“. На олимпијади у Риму пласирао се у финале скока с мотком, остваривши висину од 4,40 метара.

Боксер **Драгослав Јаковљевић** (1932.) такође се такмичио на олимпијади у Риму. Јаковљевић је био шестоструки првак државе, освајајући сребрне медаље на Европском првенству у Прагу 1957. године, а после тога у три наредна првенства Старог континента у Луцерну, Београду и Москви освојио је бронзане медаље. Први је крагујевачки боксер који је освојио престижни трофеј „Златну рукавицу“ 1961. године.

На Светском фестивалу омладине у Москви освојио је 1957. године сребрну медаљу. Седам пута је проглашаван за спортисту године у Крагујевцу, а 1964. године постао је почесни грађанин Крагујевца. Преминуо је почетком ове

На олимпијади у Мексико Ситију 1968. године представљао нас је стрелац **Слободан Пауновић**, која су Крагујевчани од милоште звали Паунче. Пауновић (1944.) као учесник 11. олимпијских игара у Мексику представљао је Југославију у дисциплини малокалибарска пушка - тростав и од 62 такмичара из 35 земаља заузео је 11. место. Био је 20 година репрезен-

АТЛЕТИЧАРИ МАРИЈА МАРТИНОВИЋ (ДАНАС ШЕСТАК) И СЛОБОДАН СПАСИЋ, ОЛИМПИЈЦИ ИЗ СИДНЕЈА

КРАГУЈЕВАЧКИ УЧЕСНИЦИ ЛЕТЊИХ ОЛИМПИЈСКИХ ИГАРЫ

Кошаркаши, боксери, стрелци, атлетичари, фудбалери, гимнастичари, рвачи, одбојкаши...

- 1912. Стокхолм - Душан Милошевић, атлетичар
- 1948. Лондон - Предраг Сарић, веслач
- 1952. Хексинки - Немања Марковић, стрелац
- 1960. Рим - Леон Лукман, атлетичар, Драгослав Јаковљевић Бабеа, боксер, Драган Гагић, гимнастичар
- 1968. Мексико Сити - Слободан Пауновић, стрелац
- 1972. Минхен - Милан Спасојевић, атлетичар
- 1980. Москва - Весна Деспотовић, кошаркашица, и Милан Спасојевић, атлетичар
- 1984. Лос Анђелес - Мирко Пузовић, боксер, Снежана Данчетовић, атлетичарка, и Јовица Николић, фудбалер
- 1988. Сеул - Предраг Спасић, фудбалер и Франц Подлесек, рвач
- 1992. Барселона - Стеван Плетикосић, стрелац
- 1996. Атланта - Никола Лончар, кошаркаш, Стеван Плетикосић, стрелац, Дејан Ђорђовић и Слободан Ковач, одбојкаши
- 2000. Сиднеј - Стеван Плетикосић, стрелац, Марија Мартиновић, атлетичарка, и Слободан Спасић, атлетичар
- 2004. Атина - Стеван Плетикосић, стрелац, и Владан Ђорђевић, одбојкаш
- 2008. Пекинг - Стеван Плетикосић, стрелац, Ненад Томовић, Ђорђе Ракић и Саша Стаменковић, фудбалери
- 2012. Лондон - Дарко Живановић и Биљана Топић, атлетичари

УЗДАНИЦЕ ЗА ЛОНДОН: МАРАТОНАЦ ДАРКО ЖИВАНОВИЋ И ТРОСКОКАШИЦА БИЉАНА ТОПИЋ

године добила је словеначко држављанство и живи у Словенији, за коју је наступала на Олимпијади у Пекингу 2008. године.

У Сиднеју је учествовао и атлетичар „Радничког“ **Слободан Спасић** (1977.) као члан штафете 4 пута 100 метара.

Одбојкаш „Радничког“ **Владан Ђорђевић**, који је у нашем клубу провео две сезоне, учествовао је на Олимпијади у Атини 2004. године.

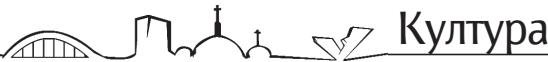
АТЛЕТИЧАРКА СНЕЖАНА ДАНЧЕТОВИЋ УЧЕСТВОВАЛА НА ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА У ЛОС АНЂЕЛЕСУ

Пре четири године на играма у Пекингу учествовала су тројица наших фудбалера: Ненад Томовић, Ђорђе Ракић и Саша Стаменковић. Ненад Томовић (1987.) био је члан „Радничког“, потом „Звезде“ и „Рада“, а каријеру је наставио у италијanskим клубовима.

Ђорђе Ракић (1986.) почео је у „Радничком“, играо за ОФК Београд и клубове у Аустрији и Немачкој.

Голман Саша Стаменковић (1985. Лесковац) брањио је за „Раднички“, „Напредак“, „Звезду“ и тренутно је у „Нефчју“, клубу из азербејџанског града Бакуа.

У Лондону ће нас на олимпијади представљати атлетичари: маратонац **Дарко Живановић**, који је олимпијску норму испунио овога априла у Ротерадму, као и **Биљана Топић**, трсококаша, која је већ учествовала у Пекингу 2008. године када јој је са резултатом од 14,14 метара недостајало само четири сантиметра до финала. Ево прилике да се и то „доскочи“

ГОРАН ЦВЕТКОВИЋ, НОВИ СЕЛЕКТОР ЈОАКИМИНТЕРФЕСТА

Разиграно позориште које привлачи публику

Нови селектор ЈоакимИнтерФеста Горан Цветковић, позоришни критичар Радио Београда 2, сматра да ће успети да уприличи фестивал чији је основни циљ повратак публике у позориште. Репертоар би сачињавале представе из окружења (Босна, Мађарска, Румунија, Македонија, Словенија...) као и спрски пројекти које су по њему репрезент „разиграног позоришта”

Разговарао Зоран Мишић

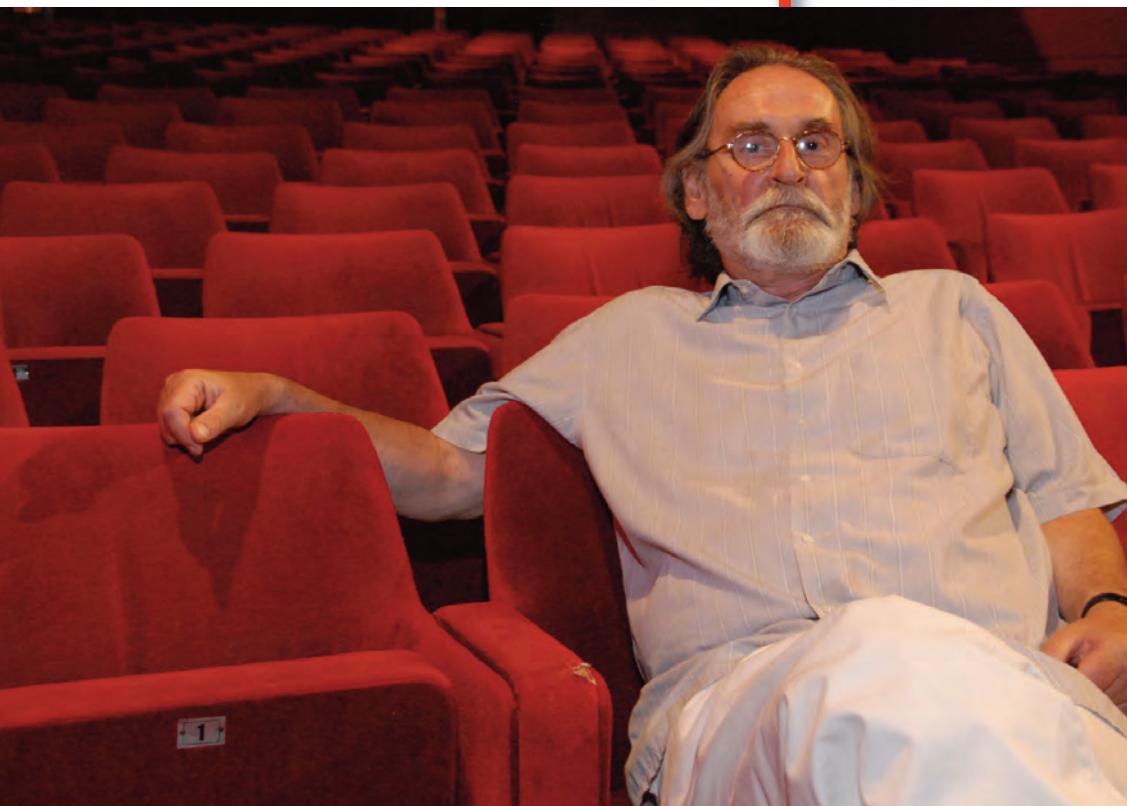
Мако се по мишљењу многих са селекцијом и концептом октобарског ЈоакимИнтерФеста у Крагујевцу већ прилично окаснило, нови селектор Горан Цветковић, позоришни критичар Радио Београда 2 (постављен на то место одлуком Управног одбора Књажевско-српског театра прошлог месеца) храбро се ухвatio у коштац са недаћама и цајтнотом у жељи да крагујевачкој публици у прилични позоришни доживљај.

Цветковић је био гост крагујевачког театра прошлог петка на на концерту „Песме позоришне сезоне”, па је ово ексклузивна прилика да са њим поразговарамо о будућем концепту и репертоару ЈоакимИнтерФеста.

Критичара Горана Цветковића крагујевачка позоришна публика добро познаје. Био је чест гост крагујевачких фестивала и премијера, а прошлог децембра у театру промовисана је и његова књига сабраних позоришних критика „Године гнева”.

Рођен је 1950. године у Београду, где је и дипломирао на Академији за позоришну режију 1974. године у

„, Овај списак желаје је подршка концепту новог рада у позоришту – враћању публике. Пре свега то је комад „Радничка хроника” из Бањалуке, чији је писац Крагујевчанин Петар Михајловић, затим зеничка представа Оливера Фрљића по Андрићевим приповеци „Писмо из 1920”, „Хипермезија”, копродукција БИТЕФ Театра и сарајевског САРТР-а, позоришна компанија из Будимпеште „Бела Пинтор” са занимљивим комадом о мађарској револуцији из 1848. године... У плану је и једна представа из Македоније која се „још тражи”, као и румунских театара Народног позоришта или Националне комедије, чије је представе овдашња публика већ имала прилике да види, „Санзеана и Папалеа” или генијалног „Ревизора”...

кодневно и шаље је на стотине мејл адреса преко интернета. Објављује текстове и у Крагујевачкој позоришној ревији „Јоаким”.

Концепт ЈоакимИнтерФеста није за вас непознаници пошто сте на њему, као критичар, били чест гост.

- Допао ми се концепт ЈоакимИнтерФеста, јер је интернационалан. Упознат сам и са радом самог Књажевско-српског театра. Битно је то интернационално окупљање позоришника јер морамо да направимо чврсте везе са окружењем, земљама бивше Југославије и позориштима других, блисаких држава. Предност је и то што крагујевачко позориште има јаке везе са румунским позориштима која су одлична. Све што можемо да развијемо у том правцу покушаћемо да развијамо.

Како се ви као селектор уклапате у тај фестивалски и репертоарски концепт?

- Позвао ме је Небојша Брадић, уметнички директор крагујевачке куће, и тај позив сам схвatio као могућност да подржим ту нову концепцију такозваног „позоришног позоришта”. Разиграног позоришта које привлачи публику, и које публика добро разуме, а позориšta које је „паметно”, бoga-то у изразу и стилу... Такве ће

бити и представе које ћemo поку- шати да доведемо на овај фестивал. Занимљиве позоришно, а гледљи- ве за публику, привлачне, али дру- штвено ангажоване колико год је то данас могуће.

Рок је кратак. Да ли већ неке конкретне представе имате у виду?

- Овај списак жеља је подршка концепту новог рада у позоришту – враћању публике. Пре свега то је комад „Радничка хроника” из Бањалуке чији је писац Крагујевчанин Петар Михајловић („Писати скалpelom”), затим зеничка представа Оливера Фрљића по Андрићевим приповеци „Писмо из 1920”, „Хипермезија”, копродукција БИТЕФ Театра и сарајевског САРТР-а, позоришна компанија из Будимпеште „Бела Пинтор” са занимљивим комадом о мађарској револуцији из 1848. године... У плану је и једна представа из Македоније која се „још тражи”, као и румунских театара Народног позоришта или Националне комедије, чије је представе овдашња публика већ имала прилике да види, „Санзеана и Папалеа” или генијалног „Ревизора”...

Лепо звучи, али колико је то остварљиво?

- Имамо и алтернативне варијанте, попут представе БИТЕФ театра „Радници умиру певајући” која је победила на овогодишњем Стеријином Позорју, или Урбанове „Мара Сад” новосадског позоришта на мађарском.

ЈоакимИнтерФест неће имати само такмичарски репертоар?

- Покушаћемо да на фестивалу имамо дупли програм. Мале пред-

ПРЕДЛОГ РЕПЕРТОАРА КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА ЗА 2013. ГОДИНУ

Изазов у текстовима класичних и савремених аутора

На недавно одржаном Управном одбору крагујевачког театра на којем је постављен критичар Горан Цветковић за селектора фестивала, предложен је и репертоар за 2013. годину. У плану су представе које комуницирају са разноврсним слојевима публике, а нису заборављени ни најмлађи гледаоци.

Сем комада рађеног по награђеном тексту на конкурсу позориšта „Крагујевац у памћењу и изван памћења“ (види други антрефиле), у плану је и представа „Време чуда“ по Пекићевом предлошку, али и да се по први пут позоришној публици ово дело представи у форми музичког театра. У плану је и политичка драма Мајкла Фрејна „Демократија“ о Вилију Бранту, бившем председнику Западне Немачке, који је започео своју каријеру као први левичарски председник и његовом личном секретару који је био посвећен и свом другом задатку – шпијунирању Бранта за тајну полицију Штази.

Планиран је и рад на представи Вилијама Шекспира „Тимон Атињанин“ у савременој адаптацији Томаса Мидлтона, блистава медитеранска комедија Лујија Пирандела „Човек, звер, врлина“ и романтичарска драма Александра Диме (оца) „Гроф Монте Кристо“ чија је адаптација прави позоришни спектакл за све узрасте.

Такође, до краја наредне календарске године у крагујевачком позоришту планиран је рад и на комадима „Чудан случај пса у ноћи“, крими-драма Марка Хедона и драма са музиком „Кројцерова соната“ по делу Лава Толстоја.

крагујевачке глумце и овдашње представе са другим пројектима у другим кућама.

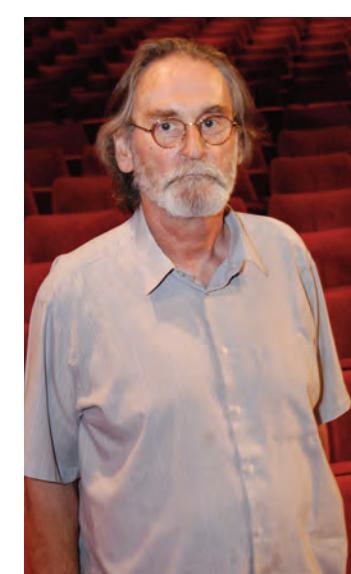
Да ли ћете селектовати и неку крагујевачку представу?

- Мени се као мера ствари чини представа „Један човек, двојица газда“. То је разиграна представа, у којој има пуно правог позоришта.

Поразговарај још са Брадићем, редитељем те представе, али и уметничким директором крагујевачке куће, да ли је реално да домаће представе буду у конкуренцији, или је и пак фестивал прилика и могућност да се види нешто друго.

Чест сте гост у Крагујевцу, упознати сте и са укусом овдашње публике.

- Специфична је та веза народног или градског позоришта и његове публике. То је заједнички живот који једни другима дарују. Публика инспирише своје градско позориште, а она на неки начин „води“ публику и формира и „васпитава“ њен укус. Усмевају их, или истовремено и уче од своје публике, од „свог града“. Тада непрекидни низ представа, плус фестивали и гости

Позвао ме је Небојша Брадић, уметнички директор крагујевачке куће, и тај позив сам схвatio као могућност да подржим ту нову концепцију такозваног „позоришног позоришта“, разиграног позоришта које привлачи публику.

КОНКУРС КЊАЖЕВСКО-СРПСКОГ ТЕАТРА

Крагујевац у памћењу и изван памћења

Одржан је и жири за конкурс за драмски текст на тему „Крагујевац у памћењу и изван памћења“ који је расписао Књажевско-српски театар. Председник жирија је Миливоје Млађеновић, књижевник и директор „Стеријиног позорја“, а чланови Горица Поповић, глумица Атељеа 212 и драматург крагујевачког позоришта Марија Солдатовић.

Да подсетимо, крагујевачки театар расписао је ову награду са циљем указивања на значај који баштина има за идентитет народа и културе. Награда износи 300.000 динара и премијерно извођење у продукцији Књажевско-српског театра у 2013. години. Право учешћа имају само оригинални, необјављени и неизвођени драмски текстови на тему из материјалне и нематеријалне баштине Крагујевца. Конкурс (општији на сајту театра) је отворен до 15. септембра.

товања као да чине неки форум, велику дискусиону трибину на тему оних животних питања која интересују житеље овог града, а која позориште може да подстакне. То је идеал античког позоришта, да град и театар буду једно. Стално и заједно напредују и усавршавају се. То је смисао градског позоришта и тако је кренуло са овом сезоном у Крагујевцу. Публика је то разумела и вратила се у театар. Биће са-мо још боље и још разиграније.

Рок је ипак кратак?

- Рок је кратак, али искористи-ћемо неке везе које позориште већ има и неке моје пријатељске везе са позориштима о чијим сам представама писао и гледао их. Најбољији је да публика види нешто ново и нешто друго и да упореди

УКРАТКО

Еко изложба

Изложба „Ништа још нисмо урадили“, аутора Клауса Штека, отворена је ове недеље у галерији Народне библиотеке „Вук Каракић“. Реч је о изложби плаката посвећених проблему заштите човекове средине, коју Библиотека организује у сарадњи са Гете институтом из Београда.

Један човек, сто лица

„Један човек, сто лица“ јавније филмско остварење Иване Ретас, новинарке Радио телевизије Крагујевац, добило је сертификат „Науса“, међународног филмског фестивала у Грчкој, за посебан допринос у напредним технологијама у домуену кратких уметничких филмских форми.

Овај филм снимљен је у једном кадру, и, кроз љупкост једномесечне бебе, приказује сплет емоција које прате њен унутрашњи свет. Ретасова је у једноименном филму, на симболичан, и, по мало шаљив начин, приказала комплексност људског ума.

Ивана Ретас била је задужена и за камеру, а монтажу потписује Зоран Стаменковић, такође из РТК, док је филм продуцирала Миља Нешић.

Нова поставка у Модерној галерији

У Модерној галерији Народног музеја отворена је изложба слика младе београдске уметнице Аните Бунчић, под називом „Усијање“. Ово је седма самостална изложба ове сликарке, а до сада је излагала у Паризу, Сајбргу и Београду.

Анита Бунчић рођена је 1976. године у Београду, а сликарство је дипломирала 2000. године на Факултету ликовних уметности. Магистрирала је на истом факултету у класи проф. Слободана Роксандића. Члан је Удружења ликовних уметника Србије од 2001. године.

Ново из Агоре

Недавно је из штампе изашла нова књига прича Александра Бјелоглића под називом „Цитадела“, у издању „Агоре“. Бјелоглић спада у најзначајније савремене писце средње генерације, а његов претходни роман, „Бразилски акварел“, привукао је пажњу и критике и публике.

Нову књигу чини осам прича, о којима је уредник књиге, Ненад Шапоња написао да је реч о граничним искуствима различите врсте, које упорно воде јунаке нове књиге прича Александра Бјелоглића ка „последњим стварима“ нашег света, било да су у питању личне истине или сама могућност сазнања.

Износећи осам приповедних варијација расутих у простору, од психолошког реализма до фантастике, приче из књиге „Цитадела“, потврђују чињеницу да праве књиге прича увек са собом носе обиље потенцијалних романа. Бјелоглић се дави тајнама смрти, материјалном егзистенцијом, али и једним видом оностране реалности.

НОВЕ ПЕРСПЕКТИВЕ У ОБЛАСТИ ВИЗУЕЛНИХ УМЕТНОСТИ

Примери добре праксе

Невладина организација „Милениум“ прошле недеље представила је занимљиву публикацију из области визуелних уметности, чији је аутор Димитрије Тадић, саветник за визуелне уметности и мултимедије у Мин-

јевећи број пројекта и програма Министарства подржан из области визуелних уметности и мултимедије, а сваке године за средства аплицира преко 500 пројекта, а подржи се половина.

Публикација „Цивилни сектор и Министарство културе: нове перспективе у области визуелних уметности“ представља и анализира подршку Министарству културе организацији аца и ам а цивилног друштва која се одвија првенствено путем конкурса за финансирање или суфинансирање пројекта у култури, као и пројекта уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури, те преко специјализованог конкурса за визуелне уметности и мултимедије.

Идеја публикације је да представи и постојеће иницијативе цивилног сектора у Србији, као и да помогуји актерима који учествују у креирању домаће визуелне и мултимедијалне сцене, као што су галеристи, уметници, кустоси, историчари уметности, менаџери у култури, доносиоци одлука, да стекну увид и упореде различите моделе деловања и излагачке праксе.

Пре свега, евалуација рада и сагледавање потреба организација цивилног друштва у Србији, али и начина и инструмената подршке Министарства, неопходни су и са становишта лоцирања проблема у

функционисању подржаних пројекта на конкурсус Министарства за визуелне уметности и мултимедије. Мапирање проблема са којима се организације цивилног друштва сусрећу неопходно је да би Министарство на њих адекватно одговорило и у будућности. Ови проблеми не само што указују на околности у којима функционише цивилни сектор већ су они индикативни за домаћу визуелну и мултимедијалну сцену у целини.

Текстови у публикацији делом се односе на функционисање цивилног сектора, али примарно на рад организација цивилног друштва у Србији које су подржане од Министарства културе.

Одабрани су пројекти који репрезентативно илуструју не само савремену визуелну и мултимедијалну домаћу сцену већ и критеријуме и ефекте конкурса, као и напоре Министарства усмерене ка унапређењу функционисања уметничког и културног система Србије. Зато су представљене оне иницијативе које је Министарство подржавало у континуитету. Број подржаних организација цивилног друштва и њихових пројекта на конкурсу далеко је већи. Публикација стога никако не даје потпун приказ активности цивилног сектора у области визуелних уметности у Србији већ пружа сажете информације о реализацији представљених пројекта, указујући тиме на разнолику профилисаност савремене визуелне сцене у Србији.

Најинтересантнији део је онај где се приказују презентације одабраних пројекта, као примери добре праксе, односно јасно показује како ваљани пројекти изгледају, те шта Министарство културе подржава.

ДИМИТРИЈЕ ТАДИЋ, АУТОР КЊИГЕ

истарству културе. Ова књига настала је, управо, у сарадњи са Министарством културе.

Реч је о стручној публикацији која је намењена менаџерима у култури, пружа одличан увид у то како до паре преко конкурса Министарства културе, па може да послужи и онима који се баве презентацијом визуелне уметности. Важно је напоменути да је на-

НОВИ БРОЈ „КРАГУЈЕВАЧКОГ ЧИТАЛИШТА“

Све о легатима

Прошле недеље, у галерији Народне библиотеке представљен је нови, 33. број, а први овогодишњи (јануар-јун) „Крагујевачког читалишта“.

Док је у прошлом броју тема овог часописа била модерне технологије, односно улазак у виртуелни свет библиотека, овог пута редакција часописа посветила је пажњу историји, односно завештањима и легатима. Читоцима су представљени легати библиотека у Нишу, Ваљеву, Требињу и Крагујевцу, од начина на који су доспели у библиотеке, преко проблема смештаја, жеља оставиоца легата, као и да ли су и у којој мери поштоване, до тога шта легати садрже и колико су доступни члановима библиотека.

У редовним рубрикама „Крагујевачко читалиште“ бави се актуелним дешавањима из других библиотека, како у земљи тако и у свету. У рубрици „Хоризонти“ могу се прочитати текстови Катарине Крстић из Библиотеке Музеја савремене уметности, Миланке Убийарин о новом програму за децу у Народној библиотеци Србије, као и два преведена текста Ђевидија Стрейтфилда и Ароне Шмита о потреби за очувањем штампаних примерака књига, односно захтева

да се библиотеке прилагоде потребама заједнице.

У рубрици „Фельтон“ пише историчар Иван Грбовић, а тема је прва жена филозоф у Србији, Каталина Богдановић.

У години када се обележава 200 година од рођења Чарлса Дикенса, у рубрици „Јубилеј“ часопис подсећа на овог славног енглеског писца и преноси мало познате чињенице из његовог живота.

Такође, још једна стандардна рубрика, „Из старог фонда“, објављује део публикације „Како живи наш народ: белешке једног окружног лекара“, штампане 1893. године у Београду. Одломак описује обично везане за крсну славу, а његова актуелност готово и да није изненађујућа.

Књига значајна за библиографе и библиотекаре „Српска библиографија – периодика 1768–2005.“, у издању Народне библиотеке Србије, представљена је у рубрици „Нови наслови“.

Између осталог, у новом броју могу се прочитати и вести које се односе на крагујевачку и на библиотеке шумадијског округа, као и Летопис културних догађаја од јануара до маја ове године.

Да подсетимо, „Крагујевачко читалиште“ излази од 1995. године, као библиотечко гласило. У њему се објављују стручни радови, преводи и други текстови библиотекара, овдање библиотеке, али и колега-сарадника из других библиотека. Излази шестомесечно, бесплатан је и сваки број је тематски осмишљен.

Мирко Демић

НОВИ РОМАН МИРКА ДЕМИЋА

По(в)ратнички реквијем

Лакше је нестати него сведочити о свом нестанку, лакше је не бити него – бити, лакше је заспати него ослати будан. Лакше је сањати ову нестварност него је живети. Лакше је убити него бити оруђе убица, а најлакше бити – убијени.

Теже је испод обешеника измакнути кулициу него навлачити омчу на сопствени врат. Лакше се носити са гордошћу победника него са понижењем побеђених. Теже је видати туђе крваве ране по стратишту од трпљења сопствене обогађености.

Ово је одломак из новог романа Мирка Демића, у коме се овај крагујевачки писац бави судбином повратника након балканских ратова деведесетих. Као и неколико последњих Демићевих књига, и ову је објавила зрењанинска „Агора“, а носи симболични наслов „По(в)ратнички реквијем“.

Главни уредник ове издавачке куће, Ненад Шапоња, сматра да ново Демићево остварење отвара нову тему у нашој прози.

– Прецизан и уверљив, на момент ироничан, препун литеарних алузија, овај роман представља узбудљиво сведочанство о овим, од свакојаких националних политика изманипулисаних, а данас сасвим заборављеним људима, оценио је Шапоња и додао да се ради о роману који је једна од судбинских прича нашега времена.

Укратко, главни јунак, Симеон Малобабић, сведочи о суштини свог новог живота после повратка у Бабанију. Након ужаса рата, избегличке колоне и самог вишегодишњег избеглиштва, а усред свеопште равнодушности којом је окружем, овај бивши сеоски учитељ почиње поновни живот у завичају из кога је избегао, у месту које је у међувремену постало место умирања, у Сврацијем Закутку, у Бабанији.

Измакнут из хаоса историје „Комшијаџанац“ и „Суседстанац“, народа који након рата живе једни мимо других, Симеон се причом покушава пробити кроз живот из кога је сасвим за њега измакао смисао. У завичају је некада био набеђени четник, у избеглиштву усташи, такође набеђен, у новим животним околностима, он се бори са осећањима безнадежности и сувишности, јер његова Бабанија сада је сабласна дивљина, рушевина презасићена чемерним успоменама, а једини, мада не увек делотовран, лек јесте иронија.

Мирко Демић је рођен 1964. године у Горњем Класнићу код Глине. До сада је објавио књиге прозе „Јабуке Хесперида“, „Сламка у носу“, „Билибар, мед, оскоруша“, „Апокрифи о Фуртули“, „Слуге хировитог лучноноше“, „Молски акорди“, „Трезвењаци на пијаној лађи“. За роман „Молски акорди“ добио је Андрићеву награду за најбољу збирку прича и награду „Дејан Медаковић“. Роман „Трезвењаци на пијаној лађи“ нашао се у најужим изборима за све важније прозне награде 2010. године.

РЕЦИКЛАЖА У „МОСТОВИМА БАЛКАНА”

Еколошки дух у уметности

У галерији „Мостови Балкана“ отворена је изложба „Дизајнирање рециклаже 7“. У питању је традиционална изложба, која окупља уметнике из Србије, али и из региона – позива дизајнере и уметнике различитих струка, а укључује и младе на завршним годинама студија. Као циљ има да окупи све који се интересују за рециклажу. Иначе, пре Крагујевчана ову изложбу су имали прилику да виде и љубитељи ликовне уметности у Ужици, Нишу, Панчеву и Београду.

Аутор изложбене концепције је историчар уметности Мирјана Бајић, а ове године окупила је уметнике из Србије, Финске, Републике Чешке, Француске, Црне Горе.

Ова историчарка и теоретичарка савремене уметности и дизајна у каталогу изложбе наводи да је, између остalog, реч о кућним акцесорима - лампама, простиракама, али и они везани за боравак у природи показују дијапазон стилских кретања и употребе одбачених материјала - памучног, металног, пластичног, амбалажног.

Између остalog, крагујевачка публика у прилици је да види и бранд „Вудноутс“ из Финске, који папир не користи као имитацију других материјала, већ подиже његове изврсне могућности. То чини усавршавајући племенитост структуре, изналажењем преплетаја, слагања, бојења и задивљујуће технологије које дозвољавају свакодневно оптерећење, одржавање, али широку употребу.

Поетика овог бренда који је основана Ритва Пуотила, са великим асортиманом кућног и модног

акцесоријума, потекла је из традиционалних вредности скандињавског дизајна, прочишћености и хармоније духа материје, ношећи тонове тла, маховине, четинара, северног неба, вода...

Занимљиво је, сматра ауторка изложбе, поредити овај третман папира са оним јапанског бренда „Васара“ који, од традиционалних посуда, изводи узбудљиву њу-ју-еџу комбинаторику минималних форми као створених за еколошки животни стил.

На овој изложби могуће је видети и радове који представљају будућност новог таласа „зеленог“ дизајна, са великим респектом према штедњи енергије, материјала, околине али и креативне употребе не само одбачених материјала, већ и оних атипичних за обликовање одређених предмета. У томе предњаче уметници из

Сарајева, али и студенти са београдског Шумарског факултета.

Посуде од вате, гуме, огрлице од ломљеног стакла, шмирグルе у духу су високе моде и минималистичког дизајна софистициране форме, која произлази из озбиљних студија форме и функције, са утицајима великих европских центара.

Такође, тимски пројекат „ПОКРЕНИ“ представља још један израз еколошког духа, са коренима у германском и скандињавском дизајну, али и педагошком методом који уместо индивидуализма и елитизма, подстиче креативност тима према групи корисника и њиховом социјалном повезивању.

Ова занимљива изложба биће отворена до 22. јула.

У галерији СКЦ-а отворена је изложба дигиталне илустрације младе крагујевачке уметнице Мине Весовић. Ове дигиталне илустрације чине изванредну колекцију радова, који поседују оригиналан и занимљив концепт.

С обзиром на то да се Мина определила за студије компјутерске уметности и дизајна и да их је успешно завршила, сугерише њен афинитет према дигиталној технологији и високу артикуласаност у оквиру медија, а кроз њене радове видимо и да је успешно изградила веома специфичан и препознатљив стил илустрације.

У каталогу изложбе Александра Јованић написала је да младој уметници аналогне технике никад нису биле стране, што и данас можемо видети кроз фигурице, бечве и разне друге форме у којима се изражава, на њеној првој самосталној изложби представљене су илустрације из разних серија.

- С обзиром да је дигитална технологија све присутнија у свим аспектима наших живота, наводи нас на размишљања да ће све форме уметничких медија на крају

НОВА ПОСТАВКА У СКЦ-У

Дигиталне илустрације

бити апсорбовани у дигитални медијим или кроз дигитализацију или кроз употребу рачунара у специфичном процесу обраде

или продукције. Тренутно, минини радови варирају од оних у којима је употреба дигиталне технологије толико суптилна да је тешко детектовати да ли су креирани дигиталним или аналогним средствима, до оних код којих је подцртана дистинктивна карактеристика дигиталног медија и естетика коју он носи са собом, наводи Александра Јованић, професорка на Академији уметности у Београду.

Мина Весовић рођена је 1983. године у Крагујевцу. Дипломирала је на Академији уметности у Београду, на смеру за компјутерску уметност и дизајн. Бави се графичким дизајном, карактер дизајном, анимацијом, вајарством, фотографијом, израдом илустрација, колажа, уникатних предмета, накита и аксесоара. Члан је Удружења ликовних уметника Крагујевца. До сада је имала низ групних изложби у Београду, Мајданпеку и Крагујевцу. Иначе, ова млада уметница добитник је прве награде, у категорији фотодигитал арт, на другој међународној изложби „Уметност у минијатуре“ у Мајданпеку.

„АЛНАРИ“ НАГРАЂУЈЕ

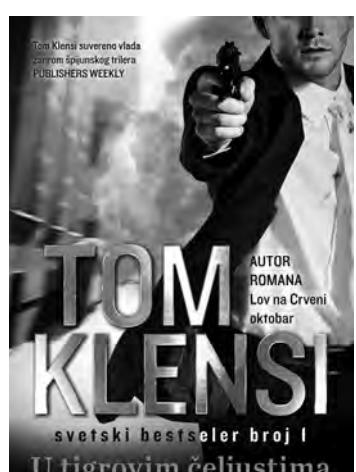
Тајни агенти и државници

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов издавачке куће „Алнари“. Потребно је да у петак, 13. јула, позвете 034 333 111, после 10 часова и добијете роман „У тигровим чељустима“ Томаса Кленсија. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижарии „Вулкан“ у Роду центру.

У једном бечком кафеу, исламски екстремиста, познат као Мухамед, понудиће сарадњу озлоглашеном нарко-дилеру из Колумбије. Делећи срећу и везе, ова двојица људи могла би вишеструко да увећају свој капитал, али и да буду неупоредиво опаснији. За то време, у једној пословној згради у предграђу Мериланда, компанија „Хендли“ наизглед се успешно бави трговином хартијама од вредности.

Међутим, њен прави задатак заправо је да препозна и спречи терористичке претње службеници свим расположивим средствима. Ова организација, оформљена под покровитељством председника Џека Рајана, у сталној је потрази за новим регрутима, а тројица људи упрано ће јој се придружити. Први је Доминик Карузо, агент ФБИ-ја, други је његов брат Брајан, маринац са ратним искуством, а трећи њихов рођак Џек Рајан Млађи. Џек је одрастао са тајанама.

Како се његов отац кретао ка врху Централне обавештајне агенције, па све до Беле куће, младић је научио много тога о тајним агентима, државницима, аналитичарима и специјалцима. Кад му се укаже прилика да све своје знање и употреби, схватиће да га ништа није могло припремити за оно што га очекује. Свет је много другачији него што је мислио, а ускоро ће постати и далеко опаснији.

НОВО У „СИНЕПЛЕКСУ“

Стиже Спајдермен

Остварење Марка Веба, филм „Чудесни Спајдермен“ у 3Д технологији, премијерно ће бити приказан ове недеље у биоскопу „Синеплекс“. Главне улоге у овом филмском спектаклу тумаче Ендрю Гарфилд, Ема Стоун и Рис Ифанс.

„Чудесни Спајдермен“ представља причу о Питеру Паркеру, неприлагођеном средњошколцу кога су напустили родитељи док је био дете и оставили да га подижу јака Бен и јуна Меј. Попут већине тинејџера, Питер покушава да открије ко је и како је постао то што јесте данас. Питер се такође спаја са првом средњошколском симпатијом Гвен Стејси и они заједно решавају проблеме љубави, везивања и тајни. Када Питер открије мистериозну ташну која је припадала његовом оцу, креће да истражује нестанак својих родитеља, што га доводи у „Оскорпи лабораторију“ доктора Курта Конорса, некадашњег партнера његовог оца. Док се Спајдермен сучочава са Конорсовим алтер-егом, гуштером, Питер ће морати да донесе важне одлуке, искористи своју моћ и постане херој.

Судећи по трейлеру, акције, јурњаве по улицама и специјалних ефеката неће недостајати.

Иначе, уколико жelite да добијете информације о раду биоскопа или резервишете најбоља места за жељени филм, можете то урадити, као и до сада, телефоном, али у новим терминима. Кол-центар за резервације биоскопа ради сваког дана од 12 до 20 часова, а пре или након тог времена није могуће извршити резервације.

Места можете резервисати најкасније 60 минута пре почетка пројекције, а преузимате их на благајни биоскопа најкасније 30 минута пре почетка пројекције.

Ако их не преузмете у том периоду, резервације се аутоматски поништавају, зато резервишите, дођите на време и уживајте у филмовима!

КОНКУРСИ

Десети Салон стрипа

Студентски културни центар у Београду расписао је конкурс за 10. међународни Салон стрипа, који ће бити одржан од 27. до 30. септембра у „Срећној галерији“, а највећа је и најпрестижнија манифестација те врсте у Србији. Право учешћа имају аутори свих узраса, а рок за слање радова је 20. август 2012. године.

Кандидат, превасходно, рад на конкурс шаље поштом, али ће бити прихаћени и радови који се лично донесу. Рад може бити дело једног или више аутора.

Кандидат може поднети само један рад у оригиналу или добро копији, обима од једне до четири табле, а пожељан је А3 или А4 формат. Одабир теме, жанра и ауторски приступ, потпуно су слободни.

Жири ће пристигле радове селектовати за велику изложбу и званичне награде Салона стрипа. Ове године награде су „Гран при Салона“ (укључује новчани износ од 1.000 евра), награде за најбоље остварење у домену класичног стрип језика, за најбоље остварење у домену алтернативног стрип језика, за најбољи сценарио (идеју), за најбољи цртеж и специјална награда жирија за иновацију.

Награда за такмичаре до 15 година старости је „Млади лав“ (најбољи рад у категорији) и специјалне награде жирија за најбољу идеју, за зрео и маштовит израз и за најмлађег учесника.

Песнички конкурс

Културни центар Сврљиг објављује позив за песнички конкурс „Дани Гордане Тодоровић“. Право учешћа имају сви песници који пишу на српском језику, а потребно је послати циклус од највише пет необјављених песама (а најмање три), потписан шифром.

Решење шифре (име и презиме, адреса, контакт телефон, мејл адреса, кратка биографија) послати уз радове у посебној коверти, на адресу: Културни центар Сврљиг, Боре Прице 2, 18 360 Сврљиг.

Рок за слање радова је 30. септембар 2012. године, а аутору најбољег циклуса, по оцени жирија, биће штампана књига.

За најкраћу кратку причу

Издавачка кућа „Алма“ организује 11. конкурс за најкраћу кратку причу. Шаљу се до три необјављене приче не дуже од 15 редова (900 знакова), а нема никаквих тематских или жанровских ограничења. Приче, одштампане у једном примерку, потписују се шифром, а разрешење шифре доставља се у засебној мањој коверти, где се наводе и основни подаци о аутору. Приче, потписане именом и презименом, могу се послати и електронском поштом, и у том случају не учествују у конкуренцији за награде, али ће бити објављене у зборнику – уколико то својим квалитетом завршћују. Конкурс је отворен до 1. септембра.

НОВИ БЛУЗ ЛЕВЕ ОБАЛЕ

Звијдук у осам и остале звијдања

Звијдање је некада било, на неки начин, знак мушкости, упркос рас прострањеном мишљењу старијих госпођа да је то једна врло неваспитана работа. Можда ово о звијдању некоме звучи беззначајно и беспотребно. Људи моји, не знам за вас, али моји другови из детињства и ја убијали смо се да научимо да звијдимо као Џими Ривс

Пише Јован Глигоријевић

Hе верујем да су данашњим младићима најјаснији стихови које пева Ђорђе Марјановић: *К'о некаг у осам и саг
пројем улицом твојом /
и звијдим шаг наши
стари знак*. Зашто звијдати подњеним прозором, кад можеш лепо да је цимнеш на мобилни?

Звијдање је некада било, на неки начин, знак мушкости, упркос рас прострањеном мишљењу старијих госпођа да је то једна врло неваспитана работа. Ко је желео да буде прави фрајер, мангаш, једном речју, цењен и у противничком табору, морао је веома добро да управљава вештину звијдања. Није вредело ако сте познат голубар, ако су вам мишићи налици америчком бодибилдеру и најверљивијем тумачу главне улоге у филмском серијалу о Херкулесу Стиву Ривсу, није вредело ни ако имате истетизираних Тарзана преко читавих леђа. Све то морало је да буде затокржено умећем звијдања.

Постојало је неколико врста звијдања. На пример, у знак одушевљења звијдало се некако кратко-узлазно. Такак звијдук обично је упућиван изненадној појави згодне не плавуше, којој испод зањихане сукње провирају уштиркани жипон. Звијдук одушевљења је упућиван и добро затегнутом коњском репу, који посакује ношен паром витких ногу у смешним балетским. Она којој је упућиван такав звијдук правила се да га не чује, високо је подизала носић у знак увређености „простаклуком“, а испод ока одмеравала оног који је упутио звијдук јер, знао се, само прави момци су звијдали. Они други, који су се правила фини, у ствари су били још је и на њих није требало ни обраћати пажњу.

Друга врста звијдања управљавана је на стадиону. Упућивала се судији одмах пошто би пи-

ЂОРЂЕ МАРЈАНОВИЋ

штаљком пресуђивао нешто на штету Радничког. Ти звијдуци су били веома снажни и трудило се да буду што дужи. Најгласнији су били они који су умели да произведу звијдук пресавијеним језиком преко кога су се полагала два прста. Ја сам својевремено био сваким озбиљно импресиониран овом вештином. Последњи кога сам видео да уме тако да ззвијди био је Радомир Антић. Таквим колosalним звијдуком је у Јужној Африци дозивао своје играче. Упркос ужасном хору неколико хиљада био је појачаван узвицима који су се могли тумачити као сексуално узнемиравање кино-оператора и његове уже и шире фамилије (од оца и мајке до тетака, стрина и унука).

Звијдук сличан стадионском упућиван је кино-операторима. Рече ће кад нестане струје у биоскопу, а редовно кад пребацују пројекцију филма са једног на други проектор. Добри познаваоци биоскопа знали су да се слика не може пребацити синхроно са сличицем на сличицу и да ће увек недостати делнић филма, беззначајан за праћење радње. Већи део публике је противствовао јер је постојала уврежена сумња да оператор крати филм, како би што пре одрадио своју шихту. Хор звијдука био је појачаван узвицима који су се могли тумачити као сексуално узнемиравање кино-оператора и његове уже и шире фамилије (од оца и мајке до тетака, стрина и унука).

Нарочито упражњаван звијдук био је за дозивање. У сваком крају града момци су компоновали звијдачке сигнале којима су се дозивали на корзоу, играницама и уопште на местима где има много светла па није могуће угледати своје друштво у маси. Биле су то мелодијице од једног-два такта. Пиварци, Колонци, Палилуци, Парканци, сви су имали свој сигнал. Најлепши звијдук имали су, наравно, киоши из центра града, Џокејци. Њихов звијдук је заузимао скоро октаву и по и лично на мелодију из неког вестерн филма.

Звијдање се користило и у забавној музici. Један од најкавалитетнијих звијдача био је Џими Ривс. Док је нашем Ђорђу Марјановићу на плочи и концертима „наш стари знак“ звијдао неко од музичара из пратећег бенда, Џими Ривс је лично звијдао цео рефрен свог великог хита из 1963. „Адиос амигос“. Ових дана сам се поново уверио на Јуџјубу. Човек звијди па раства.

Можда све ово о звијдању неко звучи беззначајно и беспотребно. Људи моји, не знам за вас, али моји другови из детињства и ја убијали смо се да научимо да звијдимо као поменути Џими Ривс и још неки старији момци из нашег краја, који су своје голубове високо-летаче продорним звијдуцима терали да лете сатима. Дивили смо се Влајку Мазги, који је тако прозван због неких мисаонарских особина, а звијдуцима упућеним својим крилатим лубимцима будио је читав комшијук од три до пет поподне. Најдаље што смо стигли са звијдањем били су неки звуци слични пипсерима који се чују кад брзо отрећете скалу на радио апарату. Могла се на тај начин одзвијдати и нека једноставнија мелодија, али већ на метар-два ништа се није чуло.

Приповест о важном мушким послу – звијдању, могла би да се заврши истинитом причом о случају, тада младог глумца Бранка Јеринића. Елем, овај будући члан Драме београдског Народног позоришта, иначе родом из наше вароши, пазари једном приликом, од своје злехуде студентске кинте, прескупи часопис за господу, чувени Плејбој. И то баш онај број којим је Хуј Хефнер обележавао двадесет и пету годишњицу своје империје и нареченог магазина. Поводом значајног јубилеја објављен је и значајан прилог – интервју са Марлоном Брандом. Млади Јеринић је због тога и купио Плејбој. Прочита он шта је велики првосвештеник глуме Брандо поручио човечанству, изгустира оне странице у средини на којима се простирала у разним позама, ко од мајке рођена, лепотица за тај месец, кад не лези враже. Негде при kraju magazina лепо нацртана шема и упутство за one који су волни да науче да звијде. Испресавија Бранко свој језик, искриви уста и дувај, дувај, научи да звијди. Баш онако право, мангашки, мушки.

А лепо је у заглављу часописа ситним словима писало: *часопис за мушкарце*.

**ВИТЕЗОВИ РЕДА ЗМАЈ
ДЕСЕТ МИЛЕНИЈУМА СК**

Змајев

Пише Живојин Андрејић

Змај је несумњиво митско биће везано за приче о постању старог Вавилона и првих градова држава предње Азије, од 17. до 12. века пре н. е. Против демонске бољиње Тијамат, представљене као женски змај који доноси зло и хаос, бори се јунак Мардук, син врховног бога Еа. Тијамат, ајдаја, односно змај, била је испружене преко неба с главом и репом који до-дирују екватор. Мардук је божански ратник са четири ока који је могао да бљује ватру. После победе над Тијамат, из чијих очију су потекле реке Тигар и Еуфрат, Мардук је узео плочице судбине и причврстио их на своје груди а потом је створио земљу и у њеном центру град Вавилон. Много касније, пронађена је бронзана глава рогатог змаја која је симбол Мардука (шести век пре н. е.).

Сматра се да све што се догађа на Далеком истоку има везе са змајем који је позитивно и благословено биће. Свака дванаеста година по кинеском календару посвећена је змају. Ова година се сматра веома напредном и свако ко се рођи у њој ужињава у дугом и здравом животу уз велико богатство.

Владарски симбол змаја је у коренима настанка старог кинеског царства. Основач кинеске царевине Фукси се, према легендама, појавио у телу змаја. Пре ће бити да је Фоки као шаман имао одећу у форми змаја који је био прастари тотем Кинеза. Друге легенде кажу да је имао дугу главу, прелепе очи, зубе од корњаче, змајска уста и белу браду до земље. О њему постоји легенда да је једном приликом ишао песковитим спрудом реке Менгхо када је пред њега из реке изашао змајски коњ Лонг-мо угледао је на његовом телу разне шаре и цртеже. Од ових шара Фукси је створио осам симбола којима је означио природне елементе. Сматра се да је то био почетак кинеског писма.

Фукси је владао Кином у телу змаја и при томе је људе научио рибарењу, припитомљавању домаћих животиња и узгајању свилене бубе. Њему се првом 1962. године п. н. е. указао змај. Он је створио справу којом је Ју измерио и одредио величину свемира. И цар Ју је рођен у облику змаја, а истакао се прављењем канала и обуздавањем поплава.

И Буда, највећи бог Кине, приказује се како јаши на змају. Тако је коњ на коме је јахао вратио успешно Тант Сенг са изворним текстом Будиног учења са ходочашћа. За награду коњ је претворен у змаја вођу небеских змајева који чувају пребивалишта богова.

■ Змајева планина и
Змајева врата

У старом кинеском царству змај је симбол силовите снаге природе која је припитомљена у корист света и благословно делује на људе, а поготово на плодоред. Али, змај је и симбол земљиних потреба. У Кини и Јапану змај - Лунг је у нераскидиво вези са громом.

megabelt®

GUME

REMEMENJA

Putnički i teretni program
Poljomehanizacija
Motocikli i bicikli

Auto delovi
Auto kozmetika

klasično klinasto, nazubljeno, polu-v PJ/PH,
transportno, sintetičko, zupčasto,
varijatorsko, okruglo, extremultusi...

Mala Vaga, Kneza Mihaila 106, Telefon 325 236

А
РИВЕНЕ ТРАДИЦИЈЕ ЕВРОАЗИЈЕ (6)

и Азије и Кине

Змај је симбол громљавине, а гром је атрибут змаја. По легенди бог грома има главу човека а тело змаја. Из тих разлога су преисторијске налазе доводили у везу са змајем или са громом. Зато су фосилну слоновачу и зубе мадстодонта називали змајске кости и змајски зуби, а камене праисторијске батове и секире су описивали као громовно камење. Од ових "змајских костију" локални лекари правили су врло цењене лекове.

Лунг је божанско стваралачко биће кључно у кинеској митологији и култури. Симболизује величину, моћ, доброту и благослов, има анђeosке особине, леп, добродушан, мудар, интелигентан, храбар, племенит, истрајан и пун енергије, савладава све препреке. На таоистичком бронзаном огледалу из ИИИ века пре н. е. приказани су два велика змаја, Буда и цар. Таоиста Чунг Цу (399-295. године п. н. е.) проучавао је тајanstvene моћи змаја да би разрешио сукобе супротности претворивши га у симбол јединства. Тако четири змаја везана ланцима носе космос и како се они помере тако се све затре-

бески, који чувају пребивалишта богова; духовни, који надгледају ветрове и кишу, а само случајно изазивају поплаве; земаљски, који чисте реке и продубљују мора; чувари скривеног блага и царски са пет панци.

Познат је велики број тањира од квалитетног кинеског порцелана са изузетно сликаним змајевима. На слици Девет змајева, на коју је 1244. године насликао даоистички песник и сликар Шин Ронг, приказани су змајеви како се појављују из облака и океана. За даоисте змајеви, осим кише и цара, симболизују и темељну истину њихове филозофије: пут који се отвара у тренутку само да би мистериозно нестао. У сликарству Кине постојала је посебна категорија за слике са змајевима који су приказивани спирално извијених тела делом урођена у спирале облака. На исти начин змајеви се приказују и у новије време, као на округлој дрвеној кутији, из 18. века.

Царски змајеви су приказивани како чувају ватрену перлу у води при чему се хране бисерима и опаљом. Перла симболизује царску

јским мести-
ма и линијама.

Кинези изузетно поштују змаја, кога зову Лунг и он је потпуно позитивно биће. Змај је позитивно биће и за све туранске и степске народе Средње Азије. Сличност са кинеским змајем има и грифон-змај степског анималног стила и простора Средње Азије. Змај из Пазарика, шестипети век век п. н. е., израђен од дрвета и коже пројдире ирваса и веома је сличан бронзаној глави змаја из Цин-Дсуга. И народи Средње Азије сматрају да потичу од Астијага - Змаја.

Јасна је разлика Кине и Средње Азије у ставу према змају у односу на Индоиранде и аријце Европе за које је он одувек био негативно биће. У Кини сматрају великим чашћу назив "змај", али управо због тога, осим сина неба, кинеског цара не сме нико имати. Још први митски кинески цар Ши-онг рођен је од змаја. Читава његова владарска породица, као и петоро браће, беху најбољи и најмудрији владари. Сви они су имали змајски об-

лик. Змај је главни симбол и грб цара у прошlostи, па све до последњег у 20. веку. Жути царски барјак на себи има представу љутитог змаја са седам панци. Кинески цар је био обучен у симболично жуто одело са изvezеним змајем. На богато украсеној жутој царској одећи представљени су бројни већи и мањи змајеви. Са змајевима је био украсен његов златни престо на коме је седео испред великог паравана са змајем. Сви предмети који су припадали цару носили су представе змаја: круне од злата,

КРУНА КИНЕСКОГ ЦАРА ИЗ 17. ВЕКА

свечана одећа, застава, тоболац за стреле... Изузетно луксузне круне царева и царица од злата, драгог камења и скupoценог емајла са по два змаја израђиване су и у 17. веку.

Први владари доба Минг, као

Лунг Јо (Змај Јо), 1403-1424. године; Шијан Деа (1426-1435.) и Ценг Деа (1506-1521.), чувени су по богато резбареним предметима у цинобер црвеном лаку са представама змаја. Врло је приметно да су први владари династије Минг били савременици угарског краља Жигмунда и српског деспота Стефана.

Жута боја, која је симбол земље и ратарства постала је симбол и боја царства. Змај је у Кини и у Јапану приказиван као симбол владара и на кованом новцу. Царски брод - Змајски брод из савременог доба не разликује се много од викиншког Дракона. Царску власт Кине симболично представља змај као и улогу цара као посредника између неба и земље. Владар је сматран центром космичких снага и фокусом вртлога света који је имао задатак да врши уређење небеских сазвежђа и административних области царства.

Змај се појавио на царској застави у време династије Минг. Од времена династије Хан (од 206. године п. н. е. до 220. н. е.) змајеви се осликавају и у другим бојама. У то време је тиркизни змај постао симбол цара повезан са истоком и излазећим сун-

цем. На богато украсеној жутој царској одећи представљени су бројни већи и мањи змајеви.

Митологија змаја је сачувана доспевши све до модерног доба Кине при чему се и даље развијала и прилагођавала друштвено пожељним ставовима. У модерној причи Сељачка девојка и принцеза из Јуна човек по имену Лиао живео је као ћерком по имену Морска девојка у близини планине Коњско ухо. Једне године беше велика суша и људи су гладовали. Девојка је отиша у планину и открила језеро пуно чисте и бљештаве воде. Покушала је да ископа пролаз да би воду ишла до исушених поља. Поншто није успела очајавала је под дрветом и тада се појави дивља гуска која јој рече да ће успети уз помоћ златног кључа. Од ласте је добила одговор да до кључа може доћи ако пронађе ћерку Змајског краља. Поншто је дознала да трећа Змајева кћи воли народне песме она их је три данала певала и тада се појави трећа кћи Змајског краља иако је краљ заповедио да нико од његових не сме отићи међу људе. Девојка јој објасни шта жели и зашто. Поншто је златни кључ био у краљевој ризници коју чува орао убија сваког ко покуша да уђе. Заједно су певале народне песме а девојка са села успева да уђе и изнесе кључ којим је откључала воде језера. Када је то сазнао Змајски краљ отерао је трећу ћерку и она је остало на селу са Морском девојком певајући народне песме.

У духу владарске идеологије Далеког истока је и царска породица Јапана. Још од пре 125. генерација јапанска царска породица прати своје порекло. Међутим, све почиње од ћерки змајског краља мора познате као принцеза Плодни Драгуљ. За јапанске цареве се верује да могу да се претворе у змајеве. Царска кутија за Хоке Сутру, крај раздобља Хеин, 12. век, чува се у светилишту Итсукушима у Хирошими. Свици са Лотосовим Законом чувају се у кутији споља украсеној змајевима од позлаћене бронзе постављеним на позадину од црног лака, традиционалног типа, у стилу раздобља Нара. На кутији за Сутру из старијег периода Фуцивара илустрована је сцена будистичке теме Фуде Непомичног.

Мач Фуда, око кога је обмотан пламтећи змај, стоји непомично у мору а са обе стране стоји по један млад пратилац. У старије време самураји су носили капе и са представом змаја, а на ратним окlopima царских ратника су постављани рељефни змајеви.

И владарска идеологија и митологија Кореје се заснива на змају.

ризницу која је чуvana у фантастичним подводним палатама од кристала. Једном годишње се ови змајеви подижу на небо и подносе извештај Врховном цару.

■ Змај – симбол владара

Главни кинески змај Лунг има рогове јелена, воловске уши, главу камиле, змијски врат, тигрове ноге, орловске канџе, рибље кръпшти што

саје у пет боја по телу, а живи високо у ваздуху. Приближава се земљи само када се нешто посебно додогоди, а нарочито када се рађа неки знаменит човек. Када је рођен највећи кинески мудрац Конфучије, на његову кућу су слетела два змаја. Када је Конфучије хтео да укори Лао Цеа рекао је: "Ти си обичан човек и ниси ни мало налик правом змају".

Змај представља Јанг, мушки елемент, феникс Јинг, женски елемент, а заједно представљају космичку хармонију. На једном привеску од жада из око 400. године пре н. е. приказан је пар птица феникс и пар змајева који симболизују то јединство.

У време кинеске нове године организују се велике светковине посвећене змају. Велики змајеви од платна се носе на великој мотки у грандиозним процесијама које представљају прастари ритуал. У игри се носи и веника црвена лопта око које се покреће тело змаја. У кинеском календарском циклусу једна година припада Змају. У Јужној Кини се организују фестивали са змајским лађама, сваке године, петог дана петог месеца (око средине јуна). Верује се да је читава земља обележена змајским линијама и зато, пре него што граде куће, консултују свештенике да не би градили на змај-

ЈАПАНСКИ САМУРАЈ СА ЗМАЈЕМ

КРУНА КИНЕСКОГ ЦАРА ИЗ 17. ВЕКА

САТИРА

Вољен

Феликс је у сваком друштву био најпричљивији. Говорио је гласно и стално је причао о себи. Непрестано се хвалио.

- Сваку реченицу почињао је заменицом „ја“.

Те, „ја сам најбољи шахиста“, „ја сам једини предвидео шта ће бити“, „само ја знам како нам је“, „ја сам први имао храбости да им се супротставим“...

Феликс је таквим понашањем иритирао друге људе. Међутим, они му то нису показвали, јер од њега нису могли да дођу до речи. Зато им је само преостајало да климају главом, смешкају се и да му одобравају, говорећи кратко „да“, „тако је“, „јесте“, „у праву сте“, „слажем се“...

ВЛАДО НЕДЕЉЕ
КОНОБАРА
ЈАНКА

Кампања

У предизборној кампањи политичар обећава: - Направићемо вам пут, направићемо вам водовод, направићемо вам нову школу...

Неко из масе викну: - Шта ће нам школа, кад немамо децу!

Политичар се мало замисли, па му одговори: - И то ћемо да вам направимо!

То је хранило његову сујету и самопоуздање, па је временом помислио да је управо онакав каквим је себе замишљао и представљао.

Само један човек, његов пријатељ из детињства, имао је храбrosti да му каже да није у свemu најбољи, да прави грешке, да нервира људе својим бахатим хвалисањем, да мора да се мења...

Феликс се над овим речима мало замислио, а онда одговорио:

- И логично је да мене, који сам најбољи у свemu, не могу сви да воле!

Александар ЧОТРИЋ

**Србија више
није еколошка
држава.
Сва обећања
су пала у
воду!**

Радмило МИЋКОВИЋ

**Сумњива ми је наша слобода говора. Сви
причају исто!**

Милан Р. СИМИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Невидљиви

Феликс је тражио од врхунских научника у својој земљи, који су радили на супер тајним пројектима, да га учине невидљивим. Он је био неприкосновени владар који је имао право да влада доживотно, али се он због тога љутио, јер је веровао да је бесмртан. Веровали су у то и многи његови поданици. И што је Феликс био старији, то се све више ширило уверење да му смрт ништа не може.

Када је постао невидљив, Феликс се спустио међу народ, први пут, после више деценија. Облизио је пијаце, фудбалске утакмице, бирое за незапослене, плаже, народне кухиње, стадионице,

школе, поља, продавнице, бирое... Био је то чудан осећај. Он је све видео и све је чуо, а њега нико није ни примећивао, нити је било ко, на било који начин осећао његово присуство.

**Нико више у
Србији
не бежи са
робије. Зна
како је на
слободи!**

Раде ЂЕРГОВИЋ

Народ као народ, говорио је о ономе шта га мучи, шта није добро, шта би требало да се мења, ко је одговоран због несташице, нерада, запуштености, аљкавости, бахатости, примитивизма, прљавшине, неукости, држности, нестручности, незнанја, неорганизованости, спорости, заосталости...

Када се невидљив као дух, Феликс вратио је у своју резиденцију, разговарао је са научницима који су извели чаролију.

- И какав је осећај? - питао је владара шеф научног тима.

- Видео сам и чуо много тога. А судећи по томе шта народ говори, мисли и спрема, најбоље ми је да заувек останем невидљив!

Александар ЧОТРИЋ

Горан Миленковић

Права реч

Не разумем данашње клинке када се жале да им је тешко да нађу момка. Можда су мушки постали превише компликовани и тешки, и за освајање и за одржавање, али када то па нису били? И, да се разумемо, никада нисам мислила да је проблем у мушким.

Истина, има жена које из мушкица извлаче само најбоље. Има и оних које извлаче само најгоре. Неке су способне и за једно и за друго. Преда мном су клечали, певали, молили, волели ме и правили разне лудорије најдивнији примерци. Опет, код оног за ког сам мислила да је идеалан пробудила сам жељу да ме преваспитава, а онда ме оставио због превезаје и користољубиве наказе, последњи ми је тражио неку кинту на зајам, а онај кога сам највише волела каже да да сам у њему пробудила смисао живота која се огледа у делицијама ако нема патње то није љубав.

Ма, не питајте ме ништа о љубави, знам све о томе! Могла бих да држим клинкама предавања по школама како да се глупаво заљубе, али да засигурно освоје плен. Заправо, у томе је проблем: мушкица треба да је ловац, а жена плен. Фатална жена није надобудна и охола. Напротив! Она је ортак, изнад свега духовита и весела. Опуштена је и пуну разумевања за мушкица, без обзира да ли јој је муж, брат или познаник. Дотерана је, намирисана и слатка.

Пре свега је женствена! Она подједнако ужива у великом, или и малим стварима у животу. Позитивно је саткана. Шарманта је и кад је нервозна и лута. Она је та која зна с ким би хтела да буде у вези, али која још боље зна с ким никада не би хтела да има ништа, ни под каквим условима. Права жена уме да отвори мушкица, да га пусти да прича. Да уме да га слуша и кад ћuti.

Ономад ми је један пријатељ, на моју опаску да је пун град силиконских клинки које би га једва дочекале, рекао: "А шта ћу са њима да причам?" И сама искрено верујем да љубав на уста улази. Путем речи, не преко хране (мада, паметна жена, ни тај детаљ са клопом не занемарује тек тако). Речи су чудо! Снага! Оружје! Апсолутна моћ! Оне су зачаране! Умеју да изненаде, као нека чаролија. Делују на душу. И на тело! Речи отварају невероватне могућности у мушки-женском односу.

Са њима нема правила. Опирају и праве нам потпуно другачију слику од онога шта помислимо када неког угледамо. Оне могу да нас насеју, да нас расплачу. Да нас окрену наглавачке! Оне могу бити најлепши поклон. Или највећа препрека.

Бездрој пута сам падала на њихову снагу. Оне су одлучујуће у мом животу. Речима баратам, њима сам била баратана. Њима освајам, њима сам уништавала. И њима, и сама, бивала убивана. Њихово нагомилавање није неопходно. Понекад је довољна само једна реч. Али мора да буде права.

А онда ме је, онај што би да прича погледао испод сунчних наочара у сред ноћи и рекао: "Ајмо код мене да слушамо плоче!" Био је то непоновљив ужитак!

Последњи пут ме је неко позвао да слушамо плоче пре више од две деценије. Осећај који се не може ни са чим поредити! Крккање на тридесет три обртаја! Шум неких других времена, перфектна нечистоћа звука чијој лепоти никада неће моћи да се приближи дигитално савршенство. Игла, која је, по обичају, затајила код трећег албума. Ритуал вађења плоче из најлонског, па картонског омота. Сваки од тих омота има своју причу. Од настанка, до тренутка куповине, тог савршеног ужитка када се дочепате плоче за којом сте чезнули. И осмех на лицу, као неизоставна потврда лепоти пруживљених времена и сећањима која навиру.

И, да разјасним, ове јулске ноћи ми нисмо "слушали плоче". Слушали смо плоче. Стварно! Розе албум групе "Тајм"! И "Бијело дугме"!

Шта би дао да си на мом месту!

ЛЕПА ЈЕЛА

ОДВАЛЕ

Разонода

СУЗАНА МАНЧИЋ, „лото девојка” за сва времена:

- Ја сам северни тип, па волим да је мало хладније док мој драги који је из Грчке, воли мало јужњачки, њему топлота одговара. Ако зашкрипи секс, ту је моја погача коју спремим и однесем доле код њега, он је обожава.

РАДОШ БАЈИЋ, глумац и редитељ:

- Поучени историјом, нисам сигуран да би она народна - да умиљато јагње две мајке сиса - могла данас да нам буде најбоља водиља.

ИВАНА МИХИЋ, глумица:

- Медије више интересује „искакање из зглоба”, како би Шекспир рекао, него да ли се тај исти зглоб вратио на своје место.

БОРИСАВ ПЕЛЕВИЋ, функционер напредњака и претендент на место министра одбране:

- Никад се нећу одрећи Аркана. Кума се не одричем, без обзира на функцију. Његова слика ће увек бити у мојој кући, брвнари и кабинету, који год да буде.

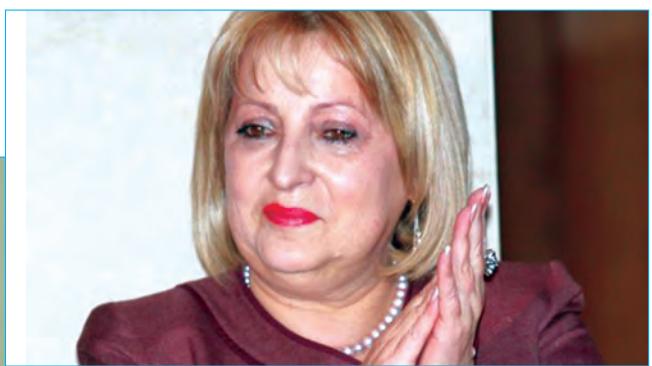

ИЛИЈА ПЕТКОВИЋ, бивши селектор фудбалске репрезентације:

- Мене су после оног чуvenог дејакла од Аргентине звали Шестко. Не знам хоће ли Италијана Пранделија да зову Четвртко.

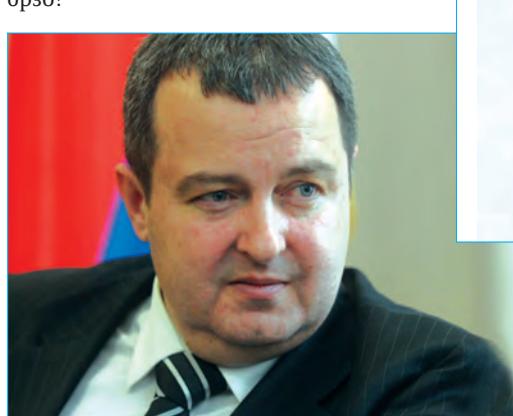
ОГЊЕН АМИЦИЋ, водитељ:

- Драго ми је што је моја супруга једна од најлепших жена у земљи, али ми је још драже што ми никада не даје повода да будем љубоморан.

СЛАВИЦА ЈУКИЋ ДЕЈАНОВИЋ, председница Народне скупштине:

- Протекле четири године аутомобил је био моја покретна кућа. Све што обични људи раде у својој кући, ја сам то радила у ауту, све што ми падне на памет.

Пензионери уранили за пензије

Задовољан као да је нашао оазу у пустињи

Ко те пита за врућину

Страдао још један канделабр поред Гимназије

Милош Ињатовић ЗУМ

Паркирање као створено за „паука”

Мали огласи**Продаја**

ПРОДАЈЕМ базен 8 x 4 м, пластичан. Телефон: 065 865 12 10.

ПРОДАЈЕМ пица пећ (нова). Телефон: 065 865 12 10.

ПРОДАЈЕМ столове и сто- лице за ресторан. Цена по до- говору. Телефон: 065 865 12 10.

ПРОДАЈЕМ шиваће ма- шине (равне, ендларица, дугметара, ибердек, ласти- шара, рингличарка, окаста рупичарка). По договору. Телефон: 065 865 12 10.

Издавање

ИЗДАЈЕМ стан, центар, 40 квм, за породицу или сту- денте. Телефон: 064 44 888 50.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Поправни(август). Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар) Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арешић.

Пролазе две године од како није са нама моја драга мајка

**Миленија
Мила
Драмићанин**

1924 – 2010.

С љубављу се сећа- мо њене нежности и доброте.

Помен је 13. јула у 10 сати на гробљу Бозман.

Цица и Влада

Последњи поздрав

Влади

од Ђујића и Јекића са породицама

Дана 15. јула 2012. године навршава се четрдесет дана од смрти

**Љубише
Петронијевића**

Никада те нећемо заборавити.

Стриц Милован, стрина Дара,
сестре Наташа и Гоца

Последњи поздрав нашем вољеном

Влади Божовићу

Срећни смо што смо га познавали и волели, што нам је поклањао своје време и идеје и што је без резерве поделио са нама своју љубав.

Породице Јовановић и Папић

Љубави, анђеле мој

Јован Вученовић

1.4.1970 – 31.5.2012.

На крову света ја сам уз тебе и волим те заувек.
Супруга Нела

СЕЋАЊЕ

Горан Васиљевић

2010 – 2012.

Много нам недостајеш.
С љубављу и поносом чувамо успомену на тебе.
Зорица, Милош и Миланка.

СЕЋАЊЕ

Тодор Ђорђевић Тоша

11.7.1982 – 11.7.2012.

Са љубављу и поносом чувамо успомену на тебе.
Ћерка Љиљана Танасијевић са породицом

Драгутин Јанковић
1952 – 2012.

Последњи поздрав деда Лали
од унука Ђолета и Лазе

Дана 5. јула 2012. године умро је

Драгутин Јанковић
дипл. маш. инг. професор

Био је срчан, поштен и волео је живот.

С љубављу и поштовањем
супруга Беба, ћерка Марија и мајка Емилија

*... Ништа не може да ме спречи
да у овим тренуцима дишем страсно и слободно,
као поред студених извора,
на ваздушним висинама ...*

Заувек твоји Наталија, Данило и Сандра

С поштовањем и захвалношћу опраштамо се од
пријатеља Библиотеке

**Владимира
Божовића**
(1.11.1958 – 9.07.2012)

Колектив Народне библиотеке
„Вук Карадић“ у Крагујевцу

Драгом куму

Влади Божовићу
1958 – 2012.

Никада те нећемо заборавити.

Породица Радојевић

У суботу, 14. 7. 2012. године, у 10 сати, на Варошком гробљу, даваћемо четрдесетодневни помен нашем

Љубиши
Борђевићу
Биши
војном зубару

Позивамо рођаке и пријатеље да присуствујују овом тужном помену.

Породице Ђорђевић и Шботов

У понедељак, 9. јула 2012. године, преминуо је наш вољени

Драгован Матић Мата

1952 – 2012.

Последњи поздрав драгом колеги, другу и сараднику

Влади Божовићу

С тобом је било лепо и радити и дружити се.

Редакција „Крагујевачких“

Последњи поздрав

Мицку

Од Мује, Аце
и Мише

Био си наша снага, светлост и пут.

Воле те твоје Даца, Саки и Таша

Дана 7. јула 2012. године преминула је наша мајка и бака

Гордана Ђорђевић
1940 – 2012.

Сахрана драге нам покојнице обављена је 10. јула 2012. године, на Варошком гробљу.

Ожалошћени синови: Ђорђе и Ненад, снаје Србијанка и Александра, унуци Милош, Милица, Дуња и Димитрије.

Програми

ТВ ПРОГРАМ
од 12. до 18. јула

Четвртак 12. јул	Петак 13. јул	Субота 14. јул	Недеља 15. јул	Понедељак 16. јул	Уторак 17. јул	Среда 18. јул
Јутарњи програм	Моја Шумадија	MARIA CHEIA DE GRAÇA	Шумадијски прај	ХРОНИКА	Цртани фильм	СЕРВИС КОМУНАЛНИ
07.00 Јутарњи програм	17.00 Јутарњи програм	23.00 Марија милости пуна	12.05 Шумадијски прај	19.00 Хроника 1	07.00 Јутарњи програм	20.00 Комунални сервис
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најава програма	08.45 Најава програма	07.00 Јутарњи програм	09.00 Вести	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.05 Цртани филм	09.00 Вести	09.05 Музички програм р.	09.00 Вести
09.05 Музички програм	09.05 Музички програм	09.05 Цртани филм	09.35 Најсмешније животиње р.	10.00 Кухињица р.	10.00 Музички програм р.	09.05 Музички програм р.
10.00 Кухињица р.	10.00 Кухињица р.	10.00 Тарзан р.	10.00 Биографије познатих	10.30 Кубица у цвећу р.	10.30 Кухињица р.	10.00 Кухињица р.
10.30 Путописи РТК р.	10.30 Књижевни магазин р.	10.00 Документарни програм: Пропаст света	11.00 Ноксат р.	11.00 Серија р.	10.30 Сре о животињама р.	10.30 Ноге на путу р.
11.00 Анализа р. □	11.00 Megafon Music р.	11.00 Ноксат р.	11.30 Улови трофеј р.	11.55 Хит дана	11.00 Анализа р. □	11.00 Анализа р. □
12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	12.00 Вести	11.55 Хит дана	12.00 Вести
12.05 Кухињица	12.05 Кухињица	12.05 Кухињица у цвећу р.	12.05 Шумадијски прај р.	12.05 Шумадијски прај	12.05 Кухињица	12.05 Кухињица
12.35 Кубица у цвећу р.	12.35 АБС шоу	12.35 АБС шоу	13.00 Fashion files	13.00 АгроДневник	12.35 Стаклено звено р.	12.35 Култура р.
13.00 Музички програм	13.00 Музички програм	13.00 Fashion files	14.00 Shoppping avantura	14.00 17/znakova proljetja	13.00 Музички програм	13.00 Музички програм
14.00 Комунални сервис р.	14.00 Цркве брвнаре р.	14.00 Цркве брвнаре р.	14.00 Документарни програм: Документарни програм	14.00 Режисер венчања	14.00 Шопинг авантура р.	14.00 Саманта Браун-Путописи
15.00 Цртани филм	15.00 Цртани филм	15.30 Атлас р.	15.00 17/znakova proljetja	15.00 Ноксат	15.00 Цртани филм р.	14.30 Суграђани р.
15.30 Раскршћа р.	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Вести	16.00 Ноксат	15.30 G.E.T. Report	15.00 Цртани филм р.
16.00 Вести	16.05 Анализа р. □	16.05 Анализа р. □	16.05 На ивици рая	16.05 Режисер венчања	16.00 Вести	15.30 Супертехнолгија р.
16.05 Анализа р. □	17.00 Моја Шумадија	17.00 Моја Шумадија	17.00 Fashion Files р.	17.00 Хроника 1	16.05 Анализа р. □	16.00 Вести
17.00 Мозаик	18.00 Књижевни магазин	18.00 Књижевни магазин	18.30 Мобил Е	18.30 Цртани филм	17.00 Мозаик	16.05 Анализа р. □
18.00 Књижевни магазин	18.30 Мобил Е	18.40 Хит дана	18.40 Акција р.	19.00 Хроника 1	18.00 Сре о животињама	17.00 Мозаик
18.30 Мобил Е	18.40 Хит дана	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	19.30 Хроника 1	18.30 Мобил Е	18.00 Путописи РТК
18.40 Хит дана	наставак програма ТВ Крагујевац	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм	19.30 Хроника 1	18.45 Хит дана	18.30 Мобил Е
19.00 Хроника 1	наставак програма ТВ Крагујевац	20.00 Раскршћа	20.00 Раскршћа	20.00 Стаклено звено	19.00 Хроника 1	18.45 Хит дана
19.30 Цртани филм	наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Акција	20.30 Акција	20.30 Најсмешније животиње	19.30 Цртани филм	19.00 Хроника 1
20.00 Цркве брвнаре	21.00 Анализа □	20.30 Акција	20.30 Акција	21.00 Концерт	20.00 Саманта Браун-Путописи	19.30 Цртани филм
21.00 Анализа □	22.00 Хроника 2	21.00 Анализа □	21.00 Илузиониста	22.00 Хроника 2	20.30 Суграђани	20.00 Комунални сервис
22.00 Хроника 2	22.30 Анализа □	22.00 Хроника 2	21.00 50 година Стонса	22.30 Култура	21.00 Анализа □	21.00 Анализа □
22.30 Megafon Music	23.30 Илузиониста р.	22.30 Анализа □	22.00 Хроника 2	23.00 Страхи и стрепња	22.00 Хроника 2	22.00 Хроника 2
23.30 Атлас	00.00 Вести	23.30 Илузиониста р.	22.30 АБС шоу	00.00 Вести	22.30 Анализа □	22.30 Анализа □
00.00 Вести	00.05 Хит дана	00.00 Вести	23.00 Марја милости пуна	01.00 Вести	23.30 Документарни програм	23.30 Скрибена камера
00.05 Хит дана	наставак програма ТВ Крагујевац	01.00 Хит дана	01.00 Хит дана	01.00 Хит дана	00.00 Вести	00.00 Вести
наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	00.05 Хит дана	00.05 Хит дана
филм серија						

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

FLASHKultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima
10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00**ТАЧНО У 09:00**Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, TAČНО У 09:00!**K9 NEDELJOM**

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

SERIJSKI PROGRAM

„Lola“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 10.15

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

„Inspektor Mors“ (Kriminalistička serija) premijera radnim danima u 16.15

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

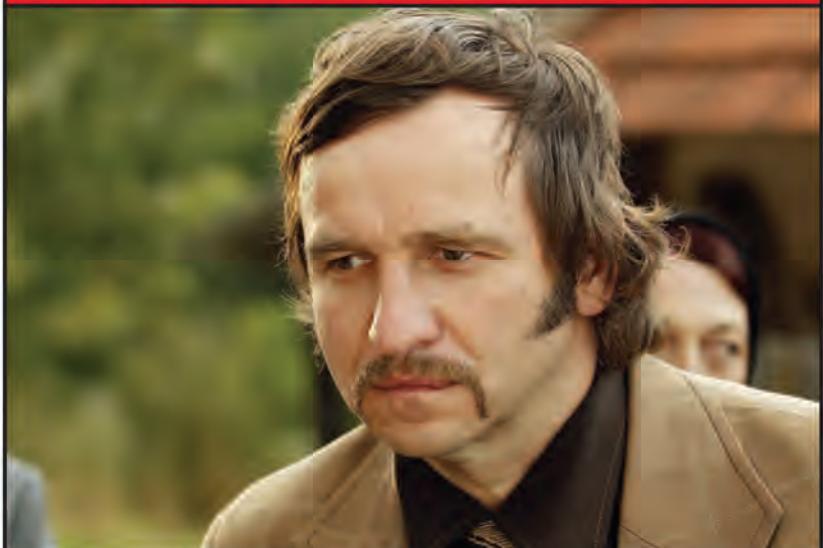
Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

Енигматика

СКАНДИНАВКА

137	ИМЕ ФИЗИЧАРА МАРИОТА	ДЕО УЛИЦЕ, ПЛОЧНИК (МН.)	ГЛУМАЦ СА СЛИКЕ	РИБАРСКА МРЕЖА ВЕЛИКИХ ОКА	ТАБИ НОВАК	СТАЛНИ ОДЕЉАКУ У НОВИНАМА	НАПАД, НАЛЕТ	НОВЧАНА СРЕДСТВА
СТРУЧЊАК ЗА ЕТНОГРАФИЈУ			█					
ЈАКО ПОВИКАТИ			█					
СТРАНО ЖЕНСКО ИМЕ			█		ВЛАДАР У БАНОВИНИ БАЛЕТСКИ СТАВ			
	ЖЕНА ИЗ ТАТАРСКЕ СМИРЕНО, ПРИСЕНО		█					
ИБИ, КОРАЧАТИ			█			БИЈУН ОДЛИВАТИ СЕ		
КРАЉ ТЕБЕ, ОТАЦ ЕДИПОВ			█	БИЉКА ПЛАВА ТУБЕРОЗА ПОСПАНОСТ				
ЛИЦА ПРОТКОИХ СЕ ТРАЖИ СТАВЉАЊЕ ЗАБРАНЕ			█					
СЛАВНИ АНИМАТОР ВОЛТ			█		ИЛИЈА ЈОРГА РУСКА КЛИЗАЧИЦА КИРА			
НЕУТРОН	ДЕДЕ ОДМИЛА ЈЕДНООКО ЧУДОВИШТЕ (МИТ.)	█						
ЈАПАНСКО ОСТВРО		█				РЕЧНЕ РИБЕ, БУЉЕШИ		
НАДИМАК ПЕВАЧА СЛАВИНЦА		█		ИМЕ ТРКАЧА БОЛДОНА ФРАНЦУСКИ СПОРТСТИСТ				
РАГБИ КЛУБ	ОСТАВА ЗА СЕНО, СЕНАРА ИМЕ МУЗИЧ. ТАРНЕРА							
ИМЕ ГИТАРИСТЕ СТЕФАНОВСКОГ					АУСТРИЈА АСТАТИН			
ВЕЛИКА ПТИЦА ТРКАЧИЦА	ИМЕ ГЛУМ. БЕКЈАРЕВА ОКРУГОЛО СЛОВО							
ИСКОПАТИ ОКО ЧЕГА								

АНАГРАМ

наш глумац

БАК ОРНО УЧИ ЛИК

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

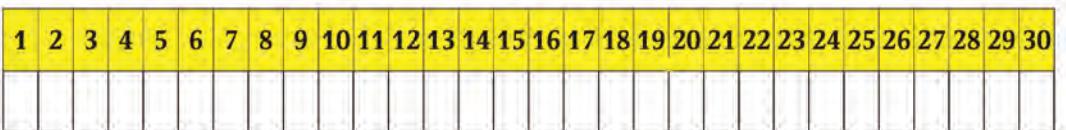
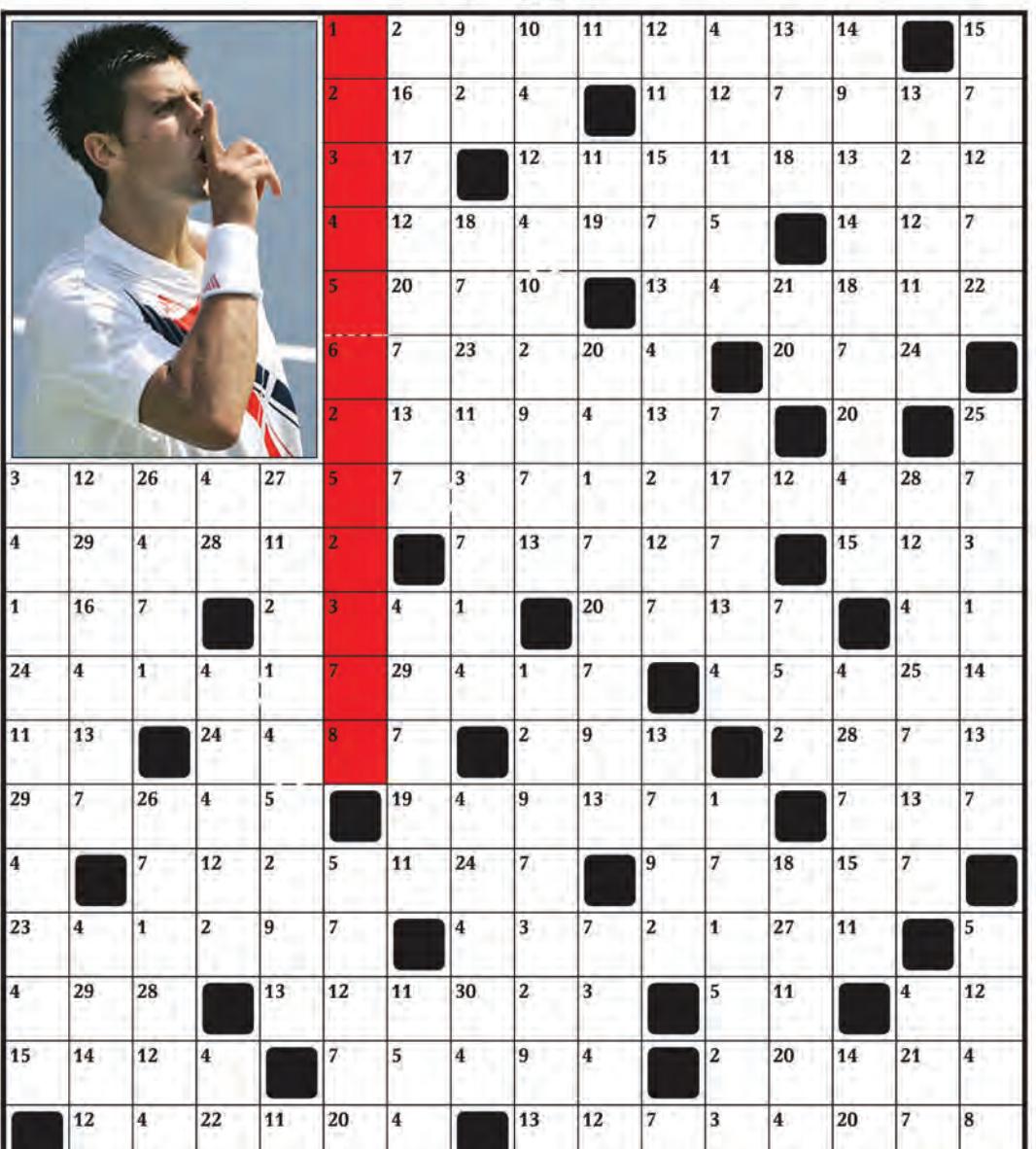
СКАНДИНАВКА: ава, кул, рпе, оик, н, с, иза, манакова, одрати, обрамица, плакета, пијанино, тенисон, диф, ц, во, р, твари, угао, аћа, мануал, к, аноксија, рив, ицан, имигрант, нећак, ии, ад, текст.

ОСМОСМЕРКА: шунка. **АНАГРАМ:** купалиште.

СУДОКУ: а) 248-653-791, 593-147-286, 716-928-345, 124-376-859, 359-284-617, 867-591-432, 685-739-124, 472-815-963, 931-462-578.
б) 179-485-326, 863-297-451, 245-136-798, 516-329-874, 728-564-139, 934-718-562, 452-671-983, 697-843-215, 381-952-647.

БРОЈЧАНА УКРШТЕНИЦА

У означена поља упишите име тенисера са слике, а укрштенци даље решавајте по принципу: исти број - исто слово. У укрштенци се свако слово налази у најмање два појма.

ИСПУЊАЉКА

Ако правилно решите испуњаљку, у означеним пољима добићете називе двеју афричких држава.

СЛОГОВИ: А, А, БИ, БУ, ВИБ, ГА, ГИ, ЛЕ, НА, НА, НАЈ, НУ, О, ОК, ОН, РА, РИ, РИН, РО, СА, СА, СУ, ТИ, ЦИМ.

- Становник суседне државе,
- Шпански фудбалски клуб,
- Нагло задрмати,
- Врста бактерије,
- Америчка певачица, Кристина,
- Главни град Кеније,
- Италијанска певачица албанског порекла.

1	█	█	█	█
2	█	█	█	█
3	█	█	█	█
4	█	█	█	█
5	█	█	█	█
6	█	█	█	█
7	█	█	█	█

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: тешки

			4	
7	2			1
1	3	7	2	
9	4	8	5	
1		4	6	
	3			
2	5	8		
		1		2
	5	4		

НИВО ТЕЖИНЕ: тешки

6	4	2		7
	7	5	3	2
1		8		9
3	9	1		4
6				
1	9	3		2
2	4			5

ФУДБАЛ

ДОК ПРИПРЕМЕ
ТЕКУ...

Уби врељина

ТРОПСКА врућина у Крагујевцу не годи готово никоме, а понејмање фудбалерима Радничког 1923, који су у фази тренирања два пута дневно. Пре подне ради се у теретани и трчи стазама Шумарица, док је поподне резервисано за помоћни терен "Чика Даџе".

Са првотимцима руководи шеф стручног штаба Славенко Кузелјевић, док је за млађе играче задужен његов нови помоћник, Дарко Милисављевић, тренер из омладинске школе "црвених". Кондициони програм спроводи такође новопостављени тренер из до маћих редова, Горан Ђурчић.

Што се припрема ван Крагујевца тиче, то је још увек непознатица. Постоји могућност одласка у Словенију, Бугарску или чак на

Власину, али најпре коначног ос танка код куће.

...КРЕЂУ УТАКМИЦЕ

Прво у Борач

Од данас "црвени" почињу са одигравањем припремних сусрета, а прву проверу имаће на турниру у селу Борач против БКС-а. У суботу следи нешто озбиљнији противник, екипа Младеновца, која тада стиже у наш град.

Седам дана касније, 21. јула, Раднички ће угостићи Партизан из Бумбаревог Брда, а 25. играће се са Шумадијом у Аранђеловцу. Турнир у Чачку на програму је последњег викенда јула.

Финиширање је остављено за први дан августа, када би противник у Крагујевцу требало да буде Металац из Горњег Милановца, а генерална проба пред старт Супер лиге заказана је 4. августа, са Божићем у Чачку.

В. У. К.

ЂУРИЧИЋ, СИМОВИЋ, СВОЈШ

Фото: fkradnicki.com

ПОЈАЧАЊА "СТИДЉИВО" ПРИСТИЖУ...

Опет Звездаш, и не само он

НАРЕДНИХ шест месеци млади фудбалер Црвене звезде, Петар Ђуричковић биће на позајмици у Радничком 1923. Овај 21-годишњак у пролећном делу сезоне одиграо је две утакмице за први тим "црвено-белих", а на својој позицији, левог крила, наступао је и за млађе категорије репрезентације Србије.

Далеко значајнији трансфери су, бар на први поглед се чини, доласци два доскорашња првотимца сада већ бившег суперлигаша Металца из Горњег Милановца. У питању је још једно лево крило, Срђан Симовић, те централни везни Милан Својић. Они су уговоре за наш клуб потписали као слободни играчи.

Симовић је, раније, наступао за Јавор, апатинску Младост и Вождовац, а стар је 26 година, исто колико има и Својић такође има 26 година, чија је каријера текла кроз пожаревачки Млади Радник из Пожаревца и ужишке тимове, Севојно и Слободу.

...А ОДЛАСЦИ "МАСОВНИ"

Видић, Леповић, Опанчина...

КОЛОНИЈИ фудбалера који су мање играли за први тим "црвених" у премијерној суперлигашкој сезони, а сада, оцењено је, представљају вишак у такмичарском погону, током прошле недеље придружили су се и Видић, Леповић и Опанчина. Наиме, иако су имали уговоре на још годину дана, њима су дате одрешене руке у тражењу нове средине.

Замисао руководства Радничког је, заправо, да убудуће први тим на клупи прати што више перспективних играча из млађих погона нашег клуба, чиме би се њима пре указала шанса, а уједно умањили трошкови на средовечне дошљаке осредњег квалитета.

Ипак, ненадано је то да голман Жарко Трифуновић, до малопре на позајмици у белошевачкој Победи, не жели да продужи уговор, иако је сматрам главном алтернативом стандардном Чанчаревићу. То је наш клуб ставило у позицију да наново преговара са неким од искуснијих голмана, што се већ и чини.

В. У. К.

МИЛОШЕВИЋ, ИПАК, ОСТАЈЕ

Капитен у тиму

ПОРЕД Спалевића, са којим се то обавило нешто раније, управа Радничког 1923 постигла је договор и са досадашњим капите-

ном, Жељком Милошевићем о продужетку сарадње на још годину дана.

Сличне вести очекују се ускоро када су у питању Тинтор, Недовић, Чанчаревић и Ристић, који би, уз најављена појачања, требало да чине "костур" тима у наредној сезони.

В. У. К.

И РЕФЛЕКТОРИ У ПЛАНУ

Да засија и Чика Даџа

ДИЛЕМА је решена, уз изградњу нове пословне зграде са свлачионицама и тунелом, која је већ почела рушењем постојећих просторија, до краја ове године, као друга фаза радова, на стадиону "Чика Даџа" биће постављени и рефлектори. Наиме, њих ће обезбедити Фудбалски савез Србије, као и извођача радова, док је обавеза Скупштине града да материјално подмири постављање стубова и трафостанице, што износи близу 400 хиљада евра.

У ту сврху, у Крагујевцу су већ боравили менаџери "Филипса", признатог производија светлосне опреме из Холандије, који ће урадити пројекат осветљења градског стадиона, док је на Дирекцији да пројектује стубove.

Трећа фаза, у којој је предвиђена реконструкција западне трибине, њено покривање, те доградња ВИП и новинарске ложе, биће окончана током следеће године. Изградња источне трибине, што је и највећа инвестиција, рачуна се преко три милиона евра јер је у питању 3.600 квадратних метара простора, остаје за нека будућа времена.

В. У. К.

АТЛЕТИКА

Пет колајни црвенима

На првенству Србије за млађе јуниоре, одржаном прошлог викенда у Крагујевцу, атлетичари Радничког освојили су пет медаља. Три златне и две бронзане.

Три прва места и наступ на Првенству Балкана у Београду, предстојеће суботе и недеље, изборили су Марија Милутиновић, победница у скоку увис и удаљ, као Милан Младеновић, најбољи у тро скоку. У истој дисциплини трећи је био Јован Мићић, остваривши тако идентичан пласман попут штафете Радничког.

В. У. К.

ФУТСАЛ

Из Летоније у Лигу шампиона

РУКОВОДСТВО и играчи крагујевачког шампиона у фудсалу и учесника Лиге шампиона, нису баш најзадовољнији жребом који је прошле недеље обављен у Ниону. То се, како су истакли, не односи на противнике, већ на релацију и дужину путовања, с обзиром да је домаћин главне рунде Лиге шампиона Рига, град у Летонији.

- Томе смо се најмање надали. Баш је далеко. Мислили смо биће то нека земља у окружењу, на пример Хрватска, Словенија... Па и Македонија је конкурисала. Знали смо да смо испуцали своје прилике и да неће бити код нас. Али стварно је далеко, има око две хиљаде километара и то је оно најтеже што нам пада, јер не сумњамо да ћемо изборити пласман у следећу рунду такмичења - рекао нам је један од руководилаца у Економцу, који је присуствовао жребању, Никола Фржковић.

Главна рунда Лиге шампиона је од 4. до 9. септембра, а највећи противник „студентима“ биће домаћин, летонски клуб Никарса. Два преостала учесника групе 2, биће позната после одигравања утакмица у прелиминарним рундама, а могући противници Економца, из групе „Г“, могу бити македонски Железарец, Јединство из Белог Поља, Бекенташ из Виљнуса, Анжи из Талина, а из прелиминарне групе „Е“ израелски Макаби Нахлат, норвешки Вегакамартен, Шаумјан из Јеревана и Енкамп из Андоре.

Иначе, жреб за елитну рунду такмичења, у којој ће, сви верујемо, Србија имати свог представника, биће обављен 13. септембра, када ће се укључити и носиоца група, европски првак Барселона, Бенфика, Мурсија и Кајрат.

Утакмице ове рунде такмичења, за чију ће организацију конкурисати и Економац, на програму су од 9. до 14. октобра, а само победници турнира у елитној рунди, избориће пласман на завршно такмичење - финал фор, које ће се одржати у априлу наредне године.

С. М. С.

Разговарао Саша М. Соковић

Крагујевац неће имати представника на Олимпијским играма у Лондону што се бициклизам тиче, јер ни један од три кандидата за одлазак, Небојша Јовановић, Есад Хасановић и Жолт Дер, нису "по укусу" савезног селектора Радише Чубрића. То се коши са тренутном формом ове тројице крагујевачких спортиста, репрезентативаца и изузетних људи, али и са проценом Стручне комисије Бициклистичког савеза Србије, која је била за то да други путник за Лондон буде Небојша Јовановић. Све је, ипак, чудним сплетом околности, које датирају још из припремних периода, а не приличе једном вођи националног тима, добро пољујану у овом спорту, толико, да ће се од јесени на бициклистичкој сцени бити веома врело. А главну реч водиће крагујевачки Раднички. Како, и на који начин, људи из овог клуба не желе да открију из њима оправданих разлога, па тако и наш саговорник, председник "црвених" Бранко Остојић.

Крагујевац нема представника на Олимпијским играма у Лондону. Тако је одлучио селектор Чубрић, без обзира што није добио сагласност Стручне комисије БСС. Како? Зашто?

Стручна комисија Савеза донела је 2. јула Одлуку да се не сагласи са предлогом селектора Радише Чубрића да на ОИ у Лондон наступе Иван Стевић и Габор Каца. Стевић није споран, али крагујевачки бициклисти, пре свега Небојша Јовановић, а затим и Есад Хасановић, па и Жолт Дер, који се на жалост разболео у завршници такмичења, по свему што су пружили ове сезоне и тренутној форми, кандидати су који су се требали наћи испред Касе. На овај начин селектор се оглушио о Одлуци Стручне комисије БСС-а.

Још једна грешка је направљена јер се до последњег момента чекало да се записник са седнице пошаље Управном одбору БСС-а на разматрање, на шта смо их ми озбиљно упозорили, да би после тога, у вечерњим сатима, преписком путем имејла, Управни одбор "аминовао" одлуку селектора Чубрића.

Жао нам је наравно, што немамо представника на Олимпијади, али рећи ћу вам само један подatak. Тамо ће се возити трка дуга 250 километара, учествује око 200 бициклиста од чега су две трећине такмичари са профи туром, тако да ће успех бити завршити трку. А на оваквим такмичењима, само половини то успе.

Грешку је направио селектор Чубрић, намерно или ненамерно, остаје да се види. Кажете да су то исто учинили и генерални секретар БСС-а Петар Роквић и председник Савеза Драган Достанић. Да ли, и зашто им смета Раднички? Или, можда, ви?

Ја сам се селектору Чубрићу, још пре званичног почетка припрема, и пре одласка у Пореч, у фебруару, обратио са молбом да према свим такмичарима има исти третман, посебно због тога што је атмосфера у репрезентацији била лоша, и да мерило буду једино резултати, па ма из ког клуба долазили такмичари. Он ми је рекао да ја немам права да се мешам у његов посао и да ништа не бринем. Међутим, већ на првим тркама видео се тај неравноправни третман у смислу нетрпељивости према нашим такмичарима, беспотребном подизању тензија и слично... То је кулминирало трком у Сочију у Русију, где селектор Чубрић није могао да дође јер му организатор то није дозволио, зато јер га нико не поштује, јер кваци углед и такмичара и репрезентације и Србије у свету, а тамо смо забележили сјајне резултате, и што је најбитније, вратила се добра атмосфера у тим.

Екипу је тада водио председник Стручне комисије БСС-а Радомир Павловић, па смо ми дали предлог да на следећој трци поново имајемо предводи националну селекцију. Прихватио је то и председник БСС-а Достанић и тражио ми само да му пошаљем званичан имејл као потврду те иницијативе, да би се за то све вратило на стапо.

Шта се десило?

Селектор Чубрић се обратио БСС-у и Управном одбору претњом да ће изнети компромитујуће информације о раду Савеза, зашто, како је рекао, има податке из

ИНТЕРВЈУ: БРАНКО ОСТОЈИЋ

Инат и метла - у рукама црвених

Савезни селектор Радиша Чубрић, својим самовољним одлукама озбиљно је угрозио репрезентацију бициклистичког спорта у Србији, а лошим радом у репрезентацији, лошим имицом који је створио у појединим иностраним земљама, где га више и не зову, трасирао је себи пут у једном правцу, одласку из репрезентације. Ми ћемо све урадити да бициклизам поставимо на здраве ноге, показаћемо им да нас нису пољујали, а кандидоваћу се и за једно од места у Савезу како би све то успешно спровео - категорички каже председник Бициклистичког клуба Раднички

Што се тиче Небојше Јовановића, према коме је и направљена, чини нам се, највећа неправда, селектор Чубрић је изјавио да њега не занима репрезентација.

То није тачно. Какав је селектор који је Јовановићу рекао на почетку припрема да он, као ни један други бициклиста Радничког, не може бити у саставу за одлазак на Олимпијске игре, јер је то ствар политике Савеза. Тек после тога Јовановић, разочаран оваквим односом, рекао му је да он онда неће возити за репрезентацију, већ да ће се првенствено посветити свом матичном клубу.

Есад Хасановић је тренутно наш најспремнији такмичар, што је и показао на прошлонедељној трци у Румунији, где је био најбоље пласирани српски бициклиста. Коментар за његов изостанак са списка путника за Лондон гласио је отприлике "не би се снашао".

То је само покушај да се нађе оправдање. Као, то је стаза за сприте.

Кажу да је један од разлога веће побуне можда и то што сте љубоморни на краљевачки клуб, јер имају потенцијал у млађим категоријама, који иначе предводи селектор Чубрић и који нема, тајоване, легионаре?

То је смешно. Погледајте наше резултате. Имамо 10 талентованих младих крагујевачких бициклиста

у конкуренцији кадета и млађих кадета. Ту су Миле Ивошевић, Филип Андрић, Никола Крстић, Владимира Миланов... Од млађих, Никола Гвозденовић, Марко Нешић, Андреја Марковић...

Камо среће када би имало више клубова као што је Раднички. Па сами финансирамо чак и наступ наших такмичара на међународним тркама. А замислите докле иде Чубрић, када ме је једном пр иликом звао са припрема репрезентације у Поречу да платим пут назад својим такмичарима.

Тврде и да сте шампиони државе зато што су сви најбољи бициклисти код вас.

Тиме селектор Чубрић понижава велики број других одличних бициклиста, пре свега такмичаре нишког Железничара, Ђорђа Стевановића, Марка Даниловића, Марка Богдановића, па чак и своје, попут Марка Станковића и Милојана Стојановића...

И шта сад?

Јавност је на нашој страни, то је нама најбитније, као и сви познаоци прилика у овом спорту у Србији. Очигледно је да многима смета што смо јак клуб, али смо ми још јединственији. Верујте ми, наши бициклисти неће да иду на одмор, иако им то сада следије. Пробудили су само у њима инат, тако да ће остати на окупу и већ сада се припремати за такмичења која почињу крајем августа и почетком септембра.

А што се вас тиче? Да ли вас је све ово деморализало?

Не. Иако им је то, очигледно, била намера. Сада имам још већи мотив и још већу жељу да овај спорт поставимо на здраве ноге. А са које позиције ћу то урадити, видимо.

Врло брзо ће све решити и ми ћемо дати коначан суд. И, ко зна, можда завршим и у некој од фотографија Бициклистичког савеза Србије.

имали су домаћини, а играло се на стадиону на Ади Циганлији, направивши два лака тачдауна, после изједначења Крагујевчана на 7:7 преко Џеремија Пејтона. Другу деоницу изазваши су одиграли бриљантно. Мет Цексон је одлично разигравао, па је са два тачдауна резултат изједначен. Поне се донели Филип Недељковић и Михаило Новаковић, а предност је Филип Ружић филд голом са 35 јарди. Међутим, то је било све од Вепрова. На сцену је ступио квотербек Вукова Ленс Кризин, поен-

тиравши сам два пута трањем за поново вођство своје екипе и одбрану шампионске титуле.

Вепрови су и ову сезону завршили на другом месту, што је свакако успех, али чини се да уз овакву конкуренцију горе није ни могло. У српском америчком фудбалу постоје само две квалитетне екипе, које већ дugo, а чини се и даље ће остати тако, воде борбу за примат. Дакле, како стоје ствари, догодине ћемо опет чекати финале „вечитих“.

М. М.

Све почести шампиону

После финалне утакмице додељена су признања за најбоље играче лиге. Сви трофеји припадају саиграчима шампионске екипе.

Најбољи стапац у лиги, што између редова значи и најбољи играч лиге за 2012. годину, јесте квотербек Вукова Ленс Кризин, а одмах за њим је најадац Вејрова Џеремија Пејтон. За најбољег гомаћег офанзивца проглашен је Филип Стојановић, а њега изабрао је Александар Ристић, док је најуспешнији дефанзивац Немања Лазаревић, исјерег Крајујевчанина Предрага Шћекића.

Титула најбољег играча финалне утакмице припадаје Ленсу Кризину.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

ВУКОВИ ОПЕТ НАДЈАЧАЛИ ВЕПРОВЕ (35:24) У ФИНАЛУ НАЦИОНАЛНЕ ЛИГЕ

Ујед за душу

ИАКО то пада тешко, мора се рећи констатација да су Вукови ипак најбољи састав у земљи. Крагујевачком је за утешу да су одмах, уз раме шампионима. Коначни резултат српског супер бала био је 35:24, по деоницама 21:7, 0:17, 14:0, 0:0.

Финални меч овогодишње Националне лиге Србије оправдао је

очекивања пуном мером. Одлична утакмица у три четвртине, по следњу су ривали одиграли исцрпљени због екстремно високе температуре, са дosta преокрета и неизвесности. Испоставило се да су Вепрови били прави само у другој, преокренувши резултат, али до краја нису задржали неопходно потребан ритам. Одличан старт